

Gorenjski Glas

PETEK, 28. JULIJA 2006

Leto LIX, št. 60, cena 290 SIT, 19 HRK, 1,21 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORIKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Granitne kocke le še za okras

Obnovljeni odsek Koroške ceste so v sredo tudi uradno odprli. Naložba je bila vredna 85 milijonov tolarjev.

MATEJA RANT

Kranj - "Pred sedemdesetimi leti smo slovesno odpirali novo granitno cesto, danes se od nje poslavljamo. V teh letih jo je že povozil čas, bila je le še brezzoba starka," je Koroško cesto, ko je bila še tlakovana z granitnimi kockami, slikovito opisal predsednik krajevne skupnosti Center Franc Benedik. Danes so granitne kocke pustili le še za spomin na ozkem robu med cestiščem in pločniki, sicer pa cesto po novem prekriva asfaltna prevleka.

"Koroška cesta je bila res problematična, saj vodi skoraj skozi središče Kranja.

Precej granitnih kock smo zdaj že odstranili, nekaj dela pa nas še čaka v letih 2007 in 2008," je razložil župan Mohor Bogataj. Dela na 240-metrskem odseku so končali v štirih mesecih, pri tem pa poskrbeli za celovito obnovo. Med drugim so obnovili tudi vodovod, fekalno in meteorno kanalizacijo ter poskrbeli za dodatne telekomunikacijske vode, izvedli pa so tudi nekaj priklopov na plinovodno omrežje. Nekoliko nejevolje pa je zaradi izgube parkirnih mest na obeh straneh ceste, je še pojasnil župan Mohor Bogataj. "Vendar so bila na eni strani že zdaj divja parkirišča, za parkirišča

pred Globusom pa Zavod za varstvo kulturne dediščine ni dal soglasja." Kljub temu po županovem mnenju niso nič izgubili, saj bodo nova parkirišča kmalu na voljo v poslovni stavbi, ki raste ob gimnaziji.

Tako župan kot predsednik krajevne skupnosti sta ob tem izrazila upanje, da se bo v proračunih za prihodnji dve leti našel denar za nadaljevanje obnove Koroške ceste. Franc Benedik pa si je ob tem še zaželel, da omenjeno cesto ne bo dočakala enaka usoda kot Maistrov trg in Tavčarjevo ulico, ki so jo v manadatu sedanjega župana že dvakrat popravljali.

V sredo so slovesno odprli obnovljeno Koroško cesto. / Foto: Tina Dolž

V Kamniku gradijo in obnavljajo

Pri nas ni poletnega zatišja, pravi župan Tone Smolnikar, ki je na novinarski konferenci predstavil številne, predvsem gradbene projekte prihajajočih mesecev.

JASNA PALADIN

Kamnik - V zaključni fazi je projekt prenove Osnovne šole Stranje, ki bo končan do začetka šolskega leta. Približno 350 učencev bo dobilo sodobno devetletko, v teh poletnih dneh pa delavci zaključujejo sanacijska in obnovitvena dela na starejšem delu obstoječe stavbe, v prizidku pa bodo v prihodnjih tednih montirali 65 milijonov tolarjev vredno opremo. Celotna naložba je ocenjena na 750 milijonov. Te dni bodo začeli pripravljati tudi gradbišče za nov vrtec na Perovem, kjer bo prostora za 130 do 150 otrok. Vrtec, ki bo

imel osem oddelkov, naj bi bil tako končan do prihodnjega šolskega leta, občino pa bo stal približno 450 milijonov tolarjev. "Ta teden bomo objavili razpis za podelitev koncesije za otroško varstvo, saj si želimo, da bi se število zavrnjenih otrok v vrtec zmanjšalo tudi na račun zasebno-javnega partnerstva, ki ga seveda podpiramo," je o aktualni problematiki spregovoril župan.

Krožišče na Fužinah pri KIK-u, ki ga občina gradi skupaj z državo, je že dobilo asfaltno prevleko, tako da so večja gradbena dela že končana. Vse pa je že pripravljeno za razpis, ki ga bo država

v avgustu objavila za gradnjo obvoznice oziroma povezovalnega pasu od Šolske ulice do Maistrovega mosta. Vrednost investicije je ocenjena

na 420 milijonov tolarjev, občina pa bo za oporne zidove v Kamniško Bistrico in hodnik za pešce prispevala 150 milijonov.

Krožišče pri KIK-u je že asfaltirano in dobiva končno podobo.

KREDIT Gorenjska Banka
www.gbkr.si
TUDI V ŠVICARSKIH FRANKIH

88. GLASOVA PREJA

Z Janezom Janšo na Kredarici

Ko je bil Janez Janša prvak opozicije, smo se z njim pogovarjali na Šmarjetni gori nad Kranjem. Zdaj, ko je predsednik vlade, se bomo z njim srečali kar na Triglavu. O njegovem odnosu do gora, predvsem pa o tem, kar doživlja na vrhovih domače, evropske in svetovne politike, se bo z njim pogovarjal publicist Miha Naglič.

Glasova preja bo v Triglavskem domu na Kredarici v soboto, 5. avgusta, ob 19. uri. Vabljeni!

60 **AKTUALNO**
vsebina

Arheološko najdišče v Šmartnem

Na območju bodoče gradnje Vasi brez ovir Šmartno so arheologi našli ostanke staroslovanskega naselja, pod njim pa celo sredi prazgodovinske stavbe. Najdbe so iz časa med 7. in 10. stoletjem.

3

GORENJSKA

Ana Stare je stara 100 let

Najstarejša Bohinjka Ana Stare ali Skeminčeva Anca s Koprivnika je v torek praznovala 100. rojstni dan. Najbolj se spominja svoje mladosti, najbolj žalostna pa je ob misli na smrt svoje edine trimesečne hčerke. Navadno pravi, da je stara 20 let.

4

RAZGLEDI

Ne barantajmo z zamejci

Tako pravi v pogovoru za Gorenjski glas programski vodja Ustanove "Poti kulturne dediščine" Slovenija in projekta (Ne)znano zamejstvo. Vedno poslušamo le zgodbe o problemih zamejstva, nikoli pa o uspehih in premikih.

12-13

KMETIJSTVO

Izvršba proti državi

Ker na območju vojaškega skladišča na Dnulovski pri Kranju Ministrstvo za obrambo ni posekalo 126 kubičnih metrov "lubadark", je Zavod za gozdove začel izvršbo in pokazal, da enak ukrepa proti vsem lastnikom gozdov, zasebnim ali državnim.

18

VREME

Danes, bo dopoldne sončno, popoldne bodo posamezne nevihte. V soboto bo spremenljivo oblačno. V nedeljo bo deloma sončno.

16/25°C
jutri: pretežno oblačno

Pričakujejo tudi Putinove gardiste

V nedeljo bodo pod Vršičem potekale slovesnosti ob 90-letnici Ruske kapelice.

URŠA PETERNEL

Ta konec tedna, v soboto in nedeljo, bodo pod Vršičem potekale slovesnosti ob 90-letnici Ruske kapelice. Organizatorji so Društvo Slovenija - Rusija, veleposlaništvo Ruske federacije v Sloveniji in Občina Kranjska Gora, ki na nedeljski osrednji slovesnosti - pričela se bo ob 10. uri z neposrednim televizijskim prenosom - pričakujejo okrog tisoč gostov. Med njimi bo slovenski politični vrh, visoka ruska politična in cerkvena delegacija, predsednik Ruske federacije Vladimir Putin pa bo na slovesnost poslal 16 svojih

gardistov za častno stražo. Pokrovitelj prireditve bo predsednik slovenske vlade Janez Janša. Sicer pa se praznovanje pričinja že jutri, v soboto, ko v Kranjski Gori pripravljajo koncert domačega zbora in zbora ruskih pravoslavskih menihov pod lipo pred cerkvijo, spominsko mašo v kranjskogorski cerkvi, ki jo bosta darovala ruski metropolit Filaret, stalni član sinode, in slovenski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran. Sledil bo nastop gardistov slovenske in ruske garde pred dvorano Vitranc ter nastop slovitiga ruskega ansambla kubanski Kozaki.

KRATKE NOVICE

KRANJ

Izšel razpis za kadrovske štipendije

Regionalna razvojna agencija Gorenjske je v sodelovanju z gorenjskimi občinami prejšnji teden (17. julija) objavila razpis za štipendije oziroma šolnine za šolsko oziroma študijsko leto 2006/2007. Štipendije in šolnine *Štipendijske sheme za Gorenjsko* bodo podeljene za celotno dobo šolanja do zaključka izobraževalnega programa, štipendistu pa zagotavljajo tudi možnost opravljanja prakse, izdelavo seminarskih oziroma diplomskih nalog v dogovoru z delodajalcem, in kar je najpomembnejše, zaposlitev po zaključku šolanja. "Štipendije so razpisane za določena mesta v podjetjih, ki so se prijavila na majski javni poziv za sofinanciranje štipendij deficitarnih poklicev. Letos smo razpisali več štipendij in v ta namen zbrali s sredstvi občin, podjetij in iz neposrednih regionalnih spodbud 30 milijonov tolarjev," je razložila Franja Gabrovšek iz regionalne razvojne agencije. Rok za prijave je za poklicne in srednje šole do 15. septembra, za dodiplomski študij pa do 3. oktobra letos. Bodoči štipendisti si lahko obetajo od 36.000 tolarjev za polno izobraževanje do 154.000 tolarjev za študije v tujini. Razpis in vloga za štipendije sta objavljena na spletnih straneh gorenjskih občin in Regionalne razvojne agencije Gorenjske (www.bsc-kranj.si). **B. B.**

www.gorenjskiglas.si

Hotel Creina, d. o. o.
Koroška cesta 5
4000 Kranj

Zaposlilimo
RAČUNOVODJO (m/ž)
za polni delovni čas.

Pogoji:
- VII. št. izobrazbe ekonomske smeri
- poznavanje SRS in davčnih predpisov.

Poznatbe sprejemamo v osmih dneh po objavi po e-pošti:
uprava@hotel-creina.si ali po pošti.

Avgusta bodo zbirali podpise

Skupina študentov je minuli teden vložila pobudo za začetek zbiranja podpisov za razpis referendumu o noveli zakona o visokem šolstvu.

MATEJA RANT

Kranj - Podpise za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu bodo začeli zbirati v torek, potrebnih 40 tisoč podpisov pa bodo morali zbrati do konca avgusta. Omenjeno skupino študentov so podprli tudi v Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS), saj je novela zakona o visokem šolstvu po njihovem v posmeh pravni državi.

Najbolj sporno pri omenjeni noveli je po mnenju študentov razvrščanje starih in novih ravni izobrazbe. "Novela zakona odvzema že pridobljene pravice diplomantom ter sili študente v daljši študij, saj po prvi bolonjski stopnji ne bodo zaposljivi. Z uvajanjem enovitih magistrskih ciklov ne bodo imeli možnosti izstopa po prvi stopnji in kombiniranja disciplin, kar bo poslabšalo možnosti njihove zaposlitve in jih spet prisililo v daljši študij," meni predsednik odbora za visoko šolstvo pri ŠOS Bojan Kurež. Sporno je po njegovem tudi oblikovanje sistema zunanega zagotav-

ljanja kakovosti. "Uvaja se rešitev, ki ne temelji na principu partnerstva niti na pristopu strokovno k visokemu šolstvu." Povrh vsega, še dodaja Kurež, bo ta organ politično odvisen od ministrstva, kar je v izrecnem nasprotju s predpisanimi evropskimi kriteriji. Kritičen je tudi do financiranja visokega šolstva. "Novela to prepušča vladni uredbi in s tem omogoča uvedbo šolnin." Zaradi vsega naštetega je po njegovem novela zakona ustavno sporna. "Če referendum ne bo uspel, bomo nemudoma vložili pobudo za presojo ustavnosti." Meni namreč, da bi pri referendumu zaradi bližnjih lokalnih volitev lahko prišlo do politizacije.

Na očitke študentov Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo odgovarja, da novela zakona o visokem šolstvu ne bo razvednotila izobrazbe, ki so jo državljanji že pridobili. "V Sloveniji doslej nismo imeli ustreznega splošnega pravnega akta, na podlagi katerega bi lahko izide izobraževanj razvrščali v ravni oziroma stopnje. Tako

Avgusta bodo študenti zbirali podpise za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu o noveli zakona o visokem šolstvu. /Foto: Tina Dukič

tudi noben študijski program ni mogel opredeljevati, katero stopnjo ali raven izobrazbe si bo posameznik pridobil, ko bo program zaključil," je poudaril minister dr. Jure Zupan. Po bolonjski reformi pa se terciarno izobraževanje, to je izobraževanje po srednji šoli, odvija na treh stopnjah. "Za vsako stopnjo so določene značilnosti in kva-

lifikacije, ki si jih posameznik pridobi, ter število kreditnih točk." V prvo bolonjsko stopnjo se tako uvrščajo višješolski in visoki strokovni programi, v drugo dosežanja univerzitetna izobrazba in specializacija po visokem strokovnem programu, v tretjo stopnjo pa doktorat, magistrerij znanosti in specializacija po univerzitetni izobrazbi.

Dušan Jovič je najprej natočil cviček

VILMA STANOVNIK

Bohinjska Bistrica - "Na letošnjih jesenskih volitvah bom kandidat Liste za razvoj podeželja. To je neodvisna lista, ki jo sestavljamo vsi, ki mislimo, da je urejeno in obdelano podeželje pomembno ne le s stališča kmetijstva kot pridelovalca hrane, ampak tudi s stališča turizma in drugih dejavnikov, ki se odvijajo v tem prostoru. Za župana Bohinja imam namen

kandidirati zato, ker mislim, da imam nove ideje, ki v zadnjih treh mandatih, ko sem bil svetnik, niso bile realizirane," pravi Dušan Jovič, ki pri petdesetih letih skoraj pol časa živi v Bohinju in opravlja delo kmetijskega svetovalca. "V vseh teh letih sem tudi vodil področje kmetijstva v občini Bohinj in mislim, da se je na tem področju kar nekaj naredilo," tudi pravi Dušan Jovič, ki je sicer Dolenjec in tako tudi ni

čudno, da se je volivcem najprej predstavil s pristnim domačim cvičkom. "Ker sem po rodu iz Dolenjske, se mi je zdelo primerno, da sem od odprtju bohinjske kolezarske proge udeležencem - namesto na primer red bulla ali drugih napitkov - postregel s cvičkom, saj ima cviček poseben status v Evropski uniji. Vsak je brezplačno dobil kozarec cvička, mladina pa sok. Večje projekte s koncerti in podobno pripravljamo za konec avgusta, s programom pa se bom predstavil tudi po vaseh," še dodaja Dušan Jovič.

Omanova kandidatka za kranjsko županjo

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Izvršni odbor stranke SDS je uradno potrdil Ireno Oman za kandidatko za županjo Mestne občine Kranj. Odločitev so sprejeli v ponedeljek popoldne. Omanova je bila sicer že dlje časa evidentirana kandidatka, a izjav do tega tedna ni dajala. "Ko mi je stranka ponudila podporo, sem si vzela čas za tehten razmislek," je povedala čla-

nica SDS in pravica po poklicu, ki se je že gibala v političnih vodah. Od leta 1992 do 1996 je imela državnozbornski mandat, za katerega je kandidirala na listi Slovenske nacionalne stranke, a se je z njimi že na začetku poslanskega mandata zaradi različnih pogledov razšla. Na državnozbornskih volitvah je poskusila še enkrat na listi Slovenske ljudske stranke, a je bil tedaj protikandidat Jelko Kacin

premočan. "V zadnjih letih sem se največ ukvarjala z marketingom na različnih projektih v podjetjih, nekaj tudi v gledališču, pa tudi z organizacijo raznih prireditelj," je na kratko naštel Irena Oman. V kranjskem mestnem svetu še ni sedela, kot kandidatka za županjo pa želi Kranju vrniti dušo. Njeno uradno predstavitev s stranko še pripravljajo, takrat bo povedala tudi več o programu. **S. K.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Avtokarto prejme **MARINKA PUST** iz Trbovelj.

Arheologi v Šmartnem

Na območju bodoče gradnje Vasi brez ovir Šmartno so arheologi našli ostanke staroslovanskega naselja, pod njim pa celo sledi prazgodovinske stavbe.

SIMON ŠUBIČ

Šmartno - V bližini Šmartna v občini Cerklje že dober mesec potekajo zaščitna arheološka izkopavanja. Ob potoku Pšata na trasi dovozne poti do zemljišča nekdanje Premuzarjeve domačije, kjer bo podjetje Gradbinc Gip s soinvestorjema Primorjem in občino Cerklje zgradilo Vas brez ovir Šmartno, so najprej odkrili sledi staroslovanske poselitve iz 7. in 8. stoletja, pod njimi pa celo objekta iz zelo stare železne ali pozne bronaste dobe (10. do 8. stoletje pred našim štetjem). Izkopavanja pod okriljem kranjskega zavoda za varstvo kulturne dediščine izvaja podjetje Magelan iz Kranja, plačnika pa sta Gradbinc Gip in občina Cerklje.

"Na bližnjem Milharjevem hribu so leta 1968 našli žarni grob iz 8. stoletja pred našim štetjem, pri cerkvi sv. Martina v Šmartnem pa staroslovanske grobove iz 9. in 10. stoletja našega štetja, zato je to zemljišče prišlo pod zaščito zavoda za kulturno dediščino. Lani smo tako s sondiranjem potrdili, da je na Premuzarjevem zemljišču potencialno najdišče stare poselitve. Sedaj smo preseučeni nad odkritjem staroslovanske naselbine, ki kaže,

Trije arheologi, šest arheoloških tehnikov in 18 delavcev bo arheološka izkopavanja predvidoma zaključilo v začetku avgusta.

da je bila ob Pšati precej bolj gosta poselitev, kot smo arheologi predvidevali. Gre za najdbe iz obdobja prvega naselitvenega vala starih Slovanov, kakršnih v Sloveniji ni veliko, na Gorenjskem pa samo pri Brezjah in na Bledu - Pristavi," je dejal vodja izkopavanja mag. Draško Josipovič.

Da je celotno območje Šmartna, kjer je bila celo starejša prafara kot v Cer-

kljah, precejšnji arheološki potencial, dokazujejo tudi druge najdbe. Pri odkritem staroslovanskem objektu so namreč našli značilno keramiko z valovnico, ob vznožju Premuzarjevega hriba pa so med drugim našli ostanke rimske fibule (sponke) iz 2. do 4. stoletja našega štetja in bronasto zapestnico iz 6. stoletja pred našim štetjem. Samo sprehod po bližnji krompirjevi njivi pa je

bil za Josipoviča dovolj, da je našel bronast ključ iz 1. stoletja, steklene kroglice za ogrlico in rimsko keramiko iz 5. ali 6. stoletja, zato domnevajo, da je blizu tudi rimsko grobišče. Najdeni predmeti so sicer postali last Gorenjskega muzeja, morda pa se bo občini vseeno uspelo dogovoriti, da jih razstavijo v Cerkljah, kjer nameravajo odpreti občinski muzej.

Gradnjo bodo lahko nadaljevali

Po dogovoru z lastnikom dela zemljišča se bodo nadaljevala dela na cesti od Svetja proti Senici.

MAJA BERTONCELI

Medvode - Gradnja in rekonstrukcija ceste Senica-Svetje se je fizično začela že pred letom dni, vendar so bila dela zaustavljena, saj ni prišlo do dogovora z enim od lastnikov parcele, po kateri poteka cesta, ki bo pomenila veliko razbremenitev za tamkajšnje prebivalce. Za to cesto je namreč Občina Medvode morala pridobiti tudi del zemljišča v približni izmeri 250 kvadratnih metrov. Ker pa se to ni zgodilo, je lastnik gradnjo ustavil, kasneje pa tudi ni želel podpisati pripravljene pogodbe za dosego javne koristi, prav tako tudi ne menjalne pogodbe. "Gradnjo sem zaustavil, ker me nihče ni vprašal, če bi sploh odstopil svoje zemljišče in pod kakšnimi pogoji. Že večkrat sem jasno povedal, da ne nasprotujem gradnji, a stvari je treba doreči, najprej skleniti pogodbo, narediti izmero in šele potem začeti delati. Javno dobro pa to zagotovo ni," je pojasnil lastnik Andrej Knific.

V dogajanje so se vpleli v Nestranski listi neodvisnih, ki se je pred časom preoblikovala v Aktivno Slovenijo OO Medvode. "Odločili

smo se posredovati, ker smo ocenili, da je dogovor možen," je povedal občinski svetnik in predsednik AS OO Medvode Dragan Djukić, ki se je z "dovoljenjem" občinskega sveta s Knificem sedaj očitno dogovoril. "Dosežen je bil dogovor, pod katerimi pogoji je pripravljen zamenjati zemljišče in tako on kot tudi župan sta že podpisala menjalno pogodbo. Cesta bo sedaj hitro zgrajena, ker so za to zagotovljeni vsi pogoji," je še poudaril Djukić. Knific ob tem upa, da bodo pogoje, navedene v pogodbi, izpolnjevali tudi na terenu.

Cesta od Svetja proti Senici je še nedokončana, a dela se bodo sedaj lahko nadaljevala.

Vroč zaradi ogrevanja

STOJAN SAJE

Preddvor - Občina Preddvor že tretje leto skuša razplesti gordijski voz, ki je nastal ob skupnih vlaganjih v izgradnjo sistema daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Pri projektu, ki je vreden okrog 8 milijonov evrov, je prišlo do prevelikih odstopanj od projektnih zasnov, ugotavlja občinsko vodstvo. Kot je poudaril župan Franc Ekar, se mora občina rešiti obveznosti, ki se vedno bre-

menijo proračun. Zato iščejo partnerja, ki bi prevzel ogrevalni sistem in poskrbel za urejanje tehnoloških in ekoloških slabosti.

"V Energetiki Preddvor pričakujemo, da bi z nekaj sreče rešili težave na septembrski skupščini. Lani je naše podjetje imelo 140 milijonov tolarjev negativnega kapitala, do predvidene dokapitalizacije pa ni prišlo. Odpis dolgov med štirimi partnerji pri gradnji sistema bi nas razbremenil sta-

rih obveznosti in omogočil pozitivno tekoče poslovanje. Tak rezultat smo že dosegli prvo četrtletje letos. Za zdaj je na omrežje priključenih 107 uporabnikov, med katerimi na žalost ni obrata Jelovice. Nezadostna izkoriščenost zmogljivosti podraži obratovanje, zato bomo morali spet predlagati občinskemu svetu povišanje cen naših storitev," je povedal Damjan Mulej, ki je direktor Energetike in dveh drugih podjetij.

Predloge za razreševanje lastništva Energetike Preddvor so obravnavali občinski svetniki že na aprilski izredni seji. Takrat so jih seznanili, da želi avstrijsko podjetje STGW prodati večinski delež v firmi Thermoglobal, ki ima 49-odstotni delež v Energetiki Preddvor. Iskali so partnerja, ki bi vstopil v družbo Thermoglobal, vendar ni bil nihče za to pripravljen pred izpolnitvijo obveznosti iz sindikalne pogodbe. Slednja predvideva, da bo ta družba pokrila stroške investicije v tistem delu, ki jih ne bodo zajele subvencije. Zato pripravljajo dogovor med štirimi partnerji, kako razrešiti lastniška razmerja.

KRANJ

Okvara vodovoda

Prejšnji teden so prebivalci Bašlja opazili kalnost vode iz njihovega vodovoda. Kot je povedal vodja PE Vodovod v javnem podjetju Komunala Kranj Roman Udir, so zaradi okvare glavnega vodovoda Bašelj-Kranj na Zgornji Beli sredi tedna zaprli vodo v naselju Bašelj. Hkrati s popravili je potekala montaža novega zračnika pod zbiralnikom nad Bašljem. Cevovod je bil prazen le nekaj ur, motnost vode pa se je pojavila krajši čas po ponovnem odprtju vodovoda. Vode ni bilo treba dodatno klorirati. Izvedeli smo še, do so kranjski vodni viri za zdaj stabilni. S. S.

BOHINJSKA BISTRICA

O vodnem parku znova septembra

Na zadnji seji bohinskega občinskega sveta naj bi potrdili izstop Občine Bohinj iz družbe Vodni park, vendar je županja Evgenija Kegl Korošec to točko umaknila z dnevnega reda, saj se komisija za gospodarske dejavnosti ni strinjala s podpisom sporazuma o vračilu vloženi sredstev v izgradnjo infrastrukture, ki ga je predložil v podpis MPM Engineering, d. o. o., Ljubljana kot pogoj za podpis sicer že sestavljene (in na prejšnji seji odobrene) pogodbe o odsvojitvi in pridobitvi poslovnega deleža v družbi Bohinj vodni park, s katero bi občina prodala svoj delež MPM Engineering. V. S.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peternež, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrt Zleber, Suzana P. Kovačič, Stefan Zargi; stalni sodelavci: Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Miha Naglič, Milena Miklavčič, Simon Šubič, Maja Bertonec, Igor Zerjav

OBKLOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Tricikel

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Sinik

LEKTORICA

Marjeta Vozlič

VOĐJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Zvižaj

VOĐJA MARKETINGA

Petra Kejžar

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 971961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osvrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je poltredni, izhaja s četrtek in petek, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjskega (enkrat letno). Na potep in sedem lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 290 SIT/1,21 EUR, letna naročnina: 30.160 SIT/125,86 EUR. Cene v drugi valuti so preračunane po centralnem paritetnem tečaju (1 EUR je 239, 64 SIT). Redni plačniki imajo 20 % popusta, letni 25 % popusta; naročnina za tujino: 126 EUR preračunano v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekočega števila časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceni; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

KRATKE NOVICE

JESENICE

Odpirajo poslovno cono

Na Jesenicah bodo danes, v petek, v prisotnosti ministra za lokalno samoupravo in regionalno politiko dr. Ivana Žagarja slovesno odprli Poslovno cono Jesenice - območje ob Savi. V okviru projekta so zgradili odsek nove industrijske ceste na območju Skladiščne ulice in Ceste Franceta Prešerna, poleg tega pa zgradili vso potrebno komunalno infrastrukturo. S tem so uredili povezavo med osrednjim in zahodnim delom jeseniških poslovnih lokacij. Projekt je bil vreden skoraj 350 milijonov tolarjev. Kot je povedala vodja oddelka za gospodarstvo na Občini Jesenice Boža Kovač, naj bi nekdanja opuščena zemljišča, ki jih na ta način urejajo, v prihodnje predstavljala največjo poslovno lokacijo v okviru Poslovne cone Jesenice. U. P.

RIBČEV LAZ

Vasovanje in kmečka ohcet v Bohinju

Vse prireditve, ki v Sloveniji potekajo pod imenom kmečke ohceti imajo svoj izvor v Bohinju, kjer so pred petdesetimi leti s pomočjo Tončke Marolt organizirali prvo kmečko ohcet. Te so v Bohinju vrsto let potekale kot igrane, zadnja leta pa se poroči pravi par. To bosta letos Karolina Lončar in Rok Bremec. Ohcet se bo to nedeljo, 30. julija, začela z ženinimi sprevedom s kmečkimi vozovi, ki bo iz Češnjice krenil ob 14.30. Spreved bo šel po Zgornji bohinjski dolini, ob 16.30 bodo prišli na nevestin dom v Stari Fužini, sranga pri kopaljšču pa bo predvidoma ob 17.15. Ob 18. uri bo poroka v cerkvi sv. Janeza Krstnika, sledilo pa bo poročno rajanje "Pod Skalco" z ansamblom Gorenjski kvintet. Že jutri bo "Pod Skalco" potekala etnografska prireditev Vasovanje, ki se bo začela ob 18. uri z nastopom ansambla Vaški muzikantje. V. S.

NAKLO

Slovesnost v Strahinju

Letošnja največja naložba v občini Naklo je izgradnja sekundarnega omrežja kanalizacije v naselju Strahinju, za katero so v občinskem proračunu namenili več kot 200 milijonov tolarjev. Obenem so obnovili še druge komunalne napeljave in napeljali nove. Pridobitve bodo predali v uporabo na slovesnosti, ki bo danes, 28. julija, ob 20. uri v središču Strahinja. Udeležence bo nagovoril župan Občine Naklo Janez Štular, naprave pa bo blagoslovil nakelski župnik Maks Ipavec. S. S.

BOHINJSKA BISTRICA

Video vagon v Bohinjski Bistrici

Iz železniške postaje na Bledu se bo danes Video vagon, na katerem prikazujejo filme o Bohinjski proggi, preselil na železniško postajo v Bohinjsko Bistrico. Filme bodo prikazovali do 5. avgusta med 17. in 22. uro. Vstopnine za ogled ni. V. S.

BLED

Blejska poletna poželenja

Minuli torek zvečer so - ob nežnem poletnem dežju - na stopnišču ob cocktail baru A Propos v trgovskem centru na Bledu pripravili glasbeno literarno soire, ki so ga poimenovali "poletna poželenja". V okviru akcije berem, bereš, berimo skupaj, so ob zvoku kitar pripravili in prebrali odlomke izbranih erotičnih besedil tujih in domačih avtorjev od prvih erotičnih besedil naprej, ter poželi aplavz poslušalcev. V. S.

Ana Stare je stara 100 let

Sorodniki in znanci so minuli torek na Koprivniku počastili Ano Stare, najstarejšo Bohinjko, ki je praznovala stoti rojstni dan.

VILMA STANOVNIK

Koprivnik - "Kar verjeti ne morem, da pri sto letih še nikoli ni bila pri zdravniku in ni pojedla nobene tablete," je bila presenečena bohinjska županja Evgenija Kegl Korošec, ko je stisnila roko in podarila velik šopek Ani Stare, ki so ji sorodniki prav na stoti rojstni dan, 25. julija, pripravili piknik in seveda praznično torto. "Res je naša 'teta Ana' - kot ji pravimo vsi domači, sosedje na Koprivniku pa jo poznajo kot 'Skminčovo Anco' - trdnega zdravja, saj je njena zdravstvena kartoteka prazna. Je pa zadnja leta postala precej pozabljiva, marsičesa se ne spominja več, kadar je slabe volje ali je pač 'luna' tudi na noge ne more stopiti in noče jesti. Tudi zdravila vztrajno zavrača, saj je prepričana, da je njen brata Janez, s katerim sta prej živela skupaj na drugem koncu Koprivnika, umrl ravno zaradi jemanja zdravil," pravi Anin nečak Franc Stare, ki skupaj z ženo Majdo, pa tudi hčerami Romano, Martino in Jano zadnjih 24 let skrbi za teto Ano, ki je

Stoti rojstni dan je Ana Stare praznovala s sorodniki in sosedi, obiskala pa jo je tudi bohinjska županja Evgenija Kegl Korošec.

vseh sto let živela na Koprivniku in nikjer ni bila v službi, tako da sedaj dobiva zgolj 35 tisoč tolarjev državne pokojnine, do denarja za nego pa sorodniki niso upravičeni, ker si pač s priložnostnim delom po kmetijah ni zaslu-

žila lastne pokojnine. "Včasih je res težavna, velikokrat pa se ji tudi nasmejemo, ko sama zase ali z nami obuja spomine. Najbolj se spominja mladosti, najbolj žalostna pa je, ko se spomni smrti svoje edine trimesečne hčer-

ke. Navadno nam zatrjuje, da je še vedno stara dvajset let. Prav huda je bila, ko smo ji povedali, da je stara sto let," so o teti Ani, najstarejši Bohinjki in najstarejši, kar jih je kdaj bilo na Koprivniku, povedali domači.

Od danes filmi pod zvezdami

VILMA STANOVNIK

Bled - Tako bo danes na prostem "pod zvezdami" najprej na ogled film Karpa Godine Zgodba gospoda P. F., katerega protagonist je sloviti izumitelj, svetovljan in Blejec Peter Florjančič. Ob 23. uri bo na ogled film, sicer dobitnik številnih nagrad na filmskih festivalih, ki je tako občinstvo kot žirije popeljal od pekla do nebes: naslov ostaja skrivnost. Jutri si bo mogoče ob 21.15 ogledati film o povoj-

nem Sarajevu z naslovom Grbavica v režiji Jasmile Zbanić, ob 23. uri pa film Pjera Žalice o popravljalcu človeških duš Pri stricu Idrizu. Nedelja je rezervirana za ameriški film Senca preteklosti, zadnji julijski večer pa za Skritega aduta v dansko-islandski koprodukciji, ki je med drugim zmagovalc letošnjega Liff-a.

Avgust se bo začel v znamenju glasbe. 1. avgusta ob 21.15 bo na sporedu slovenski film Igorja Zupeta, Glas-

ba je časovna umetnost I: LP film Pankrti - Dolgcajt. Uro kasneje bo na vrsti še en film slovenskega avtorja Saša Podgorška z naslovom Razdružene države Amerike - Leibach 2004 Tour. V sredo, 2. avgusta, bo na ogled največja potrošniška potegavščina, ki sta jo izvedla Čeha Vit Klusak in Filip Remunda z naslovom Češke sanje. 3. avgust bo zopet glasbeno obarvan s filmom Jamesa Mangolda Hoja po robu. Gre za biografijo leta 2003 umrlega Johnnija

Casha, legendarnega pevca, ki je osvojil kar 14 grammyjev. Predzadnji dan, 4. avgusta, pa se bo mogoče z alžirsko/francoskim filmom podati na Veliko popotovanje. Ob 23.30 se bo v plesu svetlobe in senc odvrtel ameriški film Jima Jarmuscha z naslovom Strti cvetovi. Za konec, 5. avgusta, pa še film Abderrahmane Sissaka z naslovom Čakajoč na srečo. Več informacij o vsebini filmov lahko najdete tudi na spletni strani www.kinobled.com.

Blagoslov vozil

STOJAN SAJE

Leše - Član Avto-moto društva Tržič in navdušen motorist Cveto Bohinjec iz Leš je tudi letos poskrbel za tradicionalni blagoslov vozil in njihovih lastnikov v vasi pod Dobroč. Na 9. srečanje se je pripeljalo le okrog 60 udeležencev, saj so bile podobne slovesnosti na Krištofovo ne-

deljo tudi po drugih krajih. Zbrane so popoldan pozdravili v lešanski cerkvi nekdanji župnik Marinko Bilandžić, sedanji župnik Ciril Lazar, tržiški župan Pavel Rupar in predsednik AMD Tržič Janez Ahačič. Po maši in blagoslovu so jim zapele članice cerkvenega mešanega pevskega zbora sv. Jakob iz Leš, ki so jih tudi pogostile z do-

mačimi dobrotami. Sledila je pogostitev z okusnimi tržiškimi bržolami in pijačo, za

zabavo pa sta poskrbela Zvočne Štular s harmoniko in Joža Praprotnik z baritonom.

Mladi v poletni hokejski šoli

Tudi letos je blejska športna dvorana prva v Sloveniji dobila ledeno ploskev, na njej pa že od prejšnjega ponedeljka vadijo domači in tuji hokejski upi.

VILMA STANOVNIK

Bled - Če se v teh vročih in soparnih dneh nikakor ne morete ohladiti, vam mladi hokejisti, ki letos že 16. leto vadijo v poletni hokejski šoli na Bledu, ne bodo zamerili, če si ogledate enega njihovih treningov (vstopnine ni). Po nekaj minutah v ledeni dvorani si boste zagotovo spet želeli sonca, videli pa boste tudi, kako nabirajo znanje bodoči hokejski upi, ki tudi poletne počitnice dobro izkoristijo.

"Letošnje hokejsko šolo, ki jo pripravljamo že šestnajsto leto zapored, smo začeli prejšnji ponedeljek, v dveh terminih pa vadi nekaj več kot 120 hokejistov. Šolo tudi letos vodi priznani trener Gorazd Hiti, ki je sicer trener v Italiji, poleg njega pa še nekdanji hokejist in sedaj trener mlade ekipe na Jesenicah Toni Tišler ter reprezentant Edo Teržlav. Prav tako pri delu pomagata mladi Nejc Japelj, prvič pa smo letos v šolo vključili bivšega reprezentanta Luko Simšiča, ki skrbi za vratarje. Do sedaj namreč v hokejskem kampu

Trener Gorazd Hiti mlade v poletni hokejski šoli uči vseh vrlin na ledu.

nismo imeli posebnih treningov za vratarje, vendar se je novost letos že izkazala za dobrodošlo," je povedal Brane Teržlav, ki že vsa leta skrbi za uspešno organizacijo poletne hokejske šole na Bledu. "Največ udeležencev naje šole je Slovenije, poleg njih pa je vsako leto več tujcev: letos so pr-

viš prišli Francozi, poleg njih tudi Hrvati, Srbi in Američan. Glede na starost in hokejsko znanje, delajo v treh različnih skupinah, so pa zelo zadovoljni, saj tudi ob treningih na ledu poskušajo, da jim ni dolgčas. Z dvema vzgojiteljima spoznavajo Bled in okolico, gredo na pohode, na at-

letsko stezo. Igralci iz bližnjih krajev hodijo zvečer domov, drugi pa spijo v hotelu Krim, kjer imajo prilagojeno prehrano za športnike. Francozi oziroma starši, ki so prišli z njimi, so že obljubili, da jih prihodnje leto pride še več, saj so zelo navdušeni," je tudi povedal Brane Teržlav.

Športniki so se razveselili kosilnice

Člani športnega društva Ribno so več let načrtovali nakup nove kosilnice, minulo sredo pa jo jim je podarilo podjetje Casino Bled.

VILMA STANOVNIK

Ribno - Prav priskrba je bila sredina priložnostna slovesnost, preden so zagnani člani Športnega društva Ribno prvič na svoj nogometni travnik zapeljali novo sodobno kosilnico. Morda za koga majhno darilo, ne pa za nogometaše in ostale člane športnega društva, ki so si takšno kosilnico želeli že dlje časa, a zanjo nikoli niso imeli denarja. "Kosilnico smo res zelo zrabili, saj smo člani Športnega društva Ribno z odhodom casting društva pridobili precej veliko travnato površino. V času, ko je dovolj dežja, je treba kositi vsak teden, imeli pa smo zelo staro kosilnico, ki je - kljub popravilom - nismo mogli uporabljati. V našem društvu se večino ukvarjamo z nogometom, vse delamo prostovoljno, tudi igrišče urejamo sami. Pozimi igramo odbojko v telovadnicah na Bledu, poleg tega igra-nem domuzi v zadrugi, kjer nam je Krajevna skupnost kupila mize. Vse, kar imamo, kupimo sami oziroma nam kdo podari in tako smo danes zelo veseli kosilnice, ki je za

Člani Športnega društva Ribno so se v sredo razveselili nove kosilnice.

nas res velika pridobitev," je povedal predsednik ŠD Ribno Anže Plemelj, ko je dobil ključke nove kosilnice iz rok predsednika nadzornega sveta Casinaja Romana in blejskega svetnika Romana Beznika, direktor Casinaja Stanko Mulej pa je poudaril: "V veselje mi je, da smo vas tako razveselili s tem darilom, saj se mi zdi prav, da z igralniškim de-

narjem tudi tako pomagamo domačinom, predvsem različnim društvom, ki vzgajajo mlade in potrebujejo našo pomoč." Na priložnostno slovesnost - sledila ji je tudi prijateljska nogometna tekma med domačo ekipo ŠD Ribno in ekipo Casino Bled - ob igrišče je prišel tudi domači župnik iz Ribnega Roman

Kušar, ki je blagoslovil novo kosilnico in hkrati dodal: "Na začetku Svetega pisma je izražena tudi skrb za urejeno okolje in naravo in mislim, da je tudi lepo igrišče za nogomet in okoli veliko vredno. Želim vam veliko lepih trenutkov ob igranju nogometa in druženju ter da s pridom uporabljate novo kosilnico."

GORENJSKI SEMAFOR

KOLESARSTVO

Slovenski pokal za dečke, Kostanjevica - Rezultati - dečki A: 1. Urbanc, 3. Bešter; **dečki B:** 3. Jelovčan; **dečki C:** 1. Gabrovšek, 3. Košnik (vsi Sava); **dečki A:** 1. Bogataj, 2. Bešter, 3. Tavčar; **dečki B:** 3. Jelovčan; **dečki C:** 1. Mohorič, 3. Gabrovšek (vsi Sava). **M. B.**

NOGOMET

Priljubljena tekma: Triglav Gorenjska - Publikum 0 : 2 (0 : 1).

ŠAH

Ciklus Šobec 2006/4, 56 igralcev - Končni vrstni red: 1. Janez Kozamernik 6 (ŠD Gorenjka Lesce), 2. Silvo Simončič 6 (ŠK Stari Mayr Kranj), 3. Boštjan Rebernik 6 (ŠD Vele Domžale), 4. Alen Hasanagič 6 (ŠD Jesenice) - najboljši mladinec, ... 10. Miša Hrenič 4,5 (ŠD Jesenice) - najboljša ženska, 12. Vitomir Janjič 4,5 (ŠD Vele Domžale) - najboljša veterana, 13. Špela Orehek 4,5 (ŠD Vele Domžale) - najboljša mladinka. **O. O.**

ATLETIKA

KRANJ

Po slabih 35 urah Mravlje v cilju

Po dolgi in naporni poti, ko je trpel v hudi vročini in z načetimi podplati, je naš najboljši ultramaratonec, 53-letni Gorenjec Dušan Mravlje prispel do cilja teka po Dolini smrti. S časom 34 ur 53 minut in 24 sekund je zasedel 12. mesto. Prvi je letos v cilj najtežje ultramaratonske preizkušnje pritekel lanski zmagovalec Scott Jurek, ki je dosegel čas 25 ur 41 minut in 18 sekund, številni tekmovalci pa so na poti do cilja morali odstopiti. **V. S.**

SKOKI

KRANJ

Skakalci konec tedna v Obersdorfu

Danes in jutri se bodo tekmovalci, ki nastopajo v celinskem pokalu, preselili v Obersdorf, kjer bosta na veliki napravi jutri in v nedeljo na sporedu peta in šesta tekma. Od naših bodo nastopili Rok Benkovič, Primož Pikl in Luka Bardorfer, Rok Urbanc, Jurij Tepeš, poleg njih pa so si prek torkovih kvalifikacij v Bischofshofnu nastop zagotovili še Anže Damjan, Branko Iskra, Jure Radelj in Robert Hrgota. **V. S.**

od 10. do 30. julija

RAZPRODAJA POČITNIC do -20 %

Za počitnice v Grčiji, Tuniziji, Turčiji in na Hrvaškem: Poreč, Rovinj, Pula, Rabac, Krk, Murter, Biograd, Brač, Hvar, Korčula.
Za odhode v juliju in avgustu!

PLAČILO NA 12 OBROKOV!

V vseh peštopovalnicah Odiseje po Sloveniji! www.odisej.si

tel: **080/10 56**

TURISTIČNA AGENCIJA ODISEJ

Razgledi

Kapucini so s 13.000 člani peti največji red v katoliški Cerkvi. Na Slovensko so prišli pred 400 leti, pred 300 leti pa v Škofjo Loko, kjer so zgradili znameniti samostan. Jubilej so počastili v sredo.

Pridigarji in spovedniki

JOŽE KOŠNJEK

Kapucini, ki so kot eden od redov svetega Frančiška Asiškega okrog leta 1530 v italijanskem mestu Camerino zaradi značilnih rjavih kut in kapuc dobili to ime, so povsod, kjer so delovali, sloveli kot izvrstni pridigarji. Ko so v Kranju leta 1640 zgradili enega od številnih kapucinskih samostanov na Slovenskem, so patri, še posebej pater Anton in pater Korbijan, hodili maševat in pridigati tudi v Škofjo Loko. Še zlasti pater Korbijan, domačin iz Škofje Loke, naj bi s svojimi pridigami tako raznel Ločane, da so jih za stalno vabili v svoje mesto. Za prihod kapucinov v Škofjo Loko je bilo odločilno dejanje takratnega trgovca Sebastijana Lukančiča, ki je leta 1647 v oporoki določil, da se mora na dveh vrtovih, "ležečih pred mestom proti župniji Stara Loka" zgraditi kapucinski samostan. Do začetka gradnje je minilo kar 60 razburljivih let, v katerih so se tudi pravdali za Lukančičev dar, v katerem pa naj ne bi bila le zemlja, ampak tudi vabljeni kupček denarja. Zapuščina je mikala tudi klarise, ki so takrat delovale v Škofji Loki. Julija leta 1706 so bila pravna vprašanja rešena in kapucini, ki so prišli iz Kranja, so začeli graditi samostan s cerkvijo sv. Ane. Leta 1710 se je začelo v njej redno bogoslužje, junija leta 1713 pa je bila posvečena. Samostan in cerkev tako živita s Škofjo Loko že 300 let.

"Samostan je bil živ in dejaven vseh 300 let, razen med nemško okupacijo v letih 1941-1945, ko so bili kapucini tako kot vsi duhovniki pregnani. Ločani in okoličani so nam vsa leta naklonjeni. Pomagajo nam z darovi. Tudi povojna leta, ko so bile nabirke za cerkvene ustanove prepovedane, je samostan preživel, je povedal njegov gvardijan pater dr. Metod Benedik. Vsa leta do današnjih dni je zanje sveto izvorno na-

Slovesno somaševanje kapucinov, rojenih na Gorenjskem, ki ga je vodil provincial slovenskih kapucinov pater Primož Kovač iz Loga v Poljanski dolini. / Foto: Tona Doki

čelo uboštva. Za darilo niso nikdar sprejemali zemljiških posestev, ampak zgolj dobrine za preživetje. Kapucini delujejo kot skupnost, v kateri vsak prispeva v skupni fond in si z njim, če je treba, tudi pomaga.

Kapucinski samostan, v katerem živijo danes poleg predstojnika patra Metoda še pater Angel, Robert in Klemen, je v 300 letih na različne načine zaznamoval škofojeloško življenje. Dr. Metod Benedik, najbolj znan slovenski cerkveni zgodovinar in predstojnik Inštituta za zgodovino Cerkve, ki je za doktorsko disertacijo raziskoval zgodovino delovanja kapucinov na Slovenskem, je ugotovil, da je kapucinske pridige po več ur poslušalo na tisoče ljudi in da so loški kapucini v petih mesecih leta 1726 spovedali nad 17.000 vernikov. Del loške in tudi slovenske zgodovine je Škofjeloški pasijon ali prikaz Kristusovega trpljenja. Besedilo zanj je leta 1721 napisal loški pater Romuald Marušič, ki je bil rojen leta 1676 v Štandre-

žu pri Gorici. Prirejali so ga vsako leto do leta 1767, ko ga je takratni goriški nadškof Attems ukinil. Znova so ga v izvorni obliki uprizorili leta 1999. Loški kapucini se niso nikdar zapirali za samostanske zidove, ampak so delovali med ljudmi in jim pomagali, tudi v primerih naravnih nesreč in epidemij kužnih boleznih. Predvsem zato, da bi bili bližje ljudem, so gradili samostane na obrobju mest. Tudi loški samostan je bil zgrajen zunaj mesta.

Zakladi knjižnice

Škofjeloški kapucini tudi danes posegajo v cerkveno in tudi siceršnje javno življenje na Škofjeloškem. Spovedujejo in pridigajo v samostanski cerkvi sv. Ane, v kateri so spovednice odprte od jutra do večera, tudi takrat, ko ni maše. Le na gumb posebne zvonca pred cerkvenimi vrati je treba pritisniti. Pomagajo po župnijah v okoliščini Škofje Loke in v obeh dolinah do Žirov in Sorice. Posebej iskani so na prve petke v

mesecu, za celodnevna čaščenja in za nadomeščanje župnikov. Vsak od patrov ima svoje naloge tudi v samostanu.

Posebnost samostana je knjižnica, ki je začela delovati z zgraditvijo samostana, število knjig pa se je posebej povečalo leta 1786, ko so vanjo prenesli knjige iz ukinjenega samostana v Kranju. V njej je sedaj okoli 5000 knjižnih enot starega fonda (tiski pred letom 1800), ki imajo status kulturnega spomenika, in okrog 24.000 knjižnih enot novejšega fonda. Posebej dragocen je 19 inkunabul, knjig, ki so bile natisnane pred letom 1500. Najstarejša je iz leta 1473. Škofjeloška kapucinska knjižnica hrani Dalmatinovo Biblijo (1584), dva od štirih zvezkov Janeza Svetokriškega in njegovega sobrata Rogerija iz Ljubljane ter nekatere Platonove in Aristotelove spise iz 16. stoletja. Knjižničarka Marta Gartner z neverjet-

no poštvovalnostjo skrbi za knjižno zapuščino in katalogizira nova odkritja, kot sta na primer knjiga Alberta Magnusa o fiziki, numerologiji in astrofiziki iz leta 1494 in ena od dveh knjig Rosariuma Sermonum iz leta 1500. V vključitvi v sistem COBISS (nacionalni internetni bibliotekarski sistem) leta 2005 je kapucinska knjižnica javno dostopna preko spleta in tako še pomembnejša v sistemu slovenskih knjižnic.

Kapucinski knjižnici, ki ji je v preteklih letih tudi s pomočjo donatorjev uspelo rešiti od vlage in zajedalcev hudo poškodovane knjige, se s preselitvijo v izpraznjene prostore Centra za socialno delo obetajo boljši časi. Urediti nameravajo poseben prostor za knjige, natisnane po letu 1800, in za revije ter časopise. Študijski prostor in muzej Škofjeloškega pasijona, ki je v Škofji Loki doma in zasluži posebno pozornost.

Vsa leta do današnjih dni je zanje sveto izvorno načelo uboštva. Za darilo niso nikdar sprejemali zemljiških posestev, ampak zgolj dobrine za preživetje.

Med letošnjimi dobitniki zlatih priznanj za najboljše inovatorje preteklega leta je tudi skupina inovatorjev iz podjetja Niko Železniki. Skupaj s strokovnjaki z ljubljanske fakultete za strojništvo so razvili novo obliko osnovne plošče svojega paradnega izdelka, mehanizma za regulatorje. O tem smo se pogovarjali z Borisom Kavčičem, enim od avtorjev inovacije.

Tujci so jih že poskušali kopirati

MATEJA RANT

Kaj je pri tako preprostem izdelku sploh še mogoče izboljšati?

"Navidez se res zdi, da izboljšave niso več mogoče, a z vidika mehanike je še marsikaj možno. Ocenili smo, da bi bilo mogoče pri osnovni plošči kot sestavnem delu mehanizma še stanjšati ploščevino, iz katere se izdeluje. Ker pa je osnovna plošča tisti konstrukcijski element, ki pri uporabi mehanizma prenaša vse obremenitve, bi nepremišljena minimalizacija lahko predstavljala veliko tveganje, saj bi se s tem zmanjšala togost končnega izdelka, zaradi česar funkcijske in kakovostne karakteristike izdelka ne bi bile več ustrezne."

V tem se skriva veliko več znanja, kot bi si človek mislil na prvi pogled ...

"Debelino pločevine, iz katere se izdeluje osnovna plošča, smo stanjšali kar za 25 odstotkov, z 0,8 milimetra na 0,6 milimetra. Vedeli smo namreč, da to lahko prinese veliko prihranka, a zadevo je bilo treba izpeljati. Projekt je izvedljiv le, če nam uspe izračunati nove oblike in pravilne porazdelitve ojačitve po osnovni plošči, ki mehanizmu dajejo zadostno togost."

Kako ste se tega lotili?

"Izhodišče je predstavljalo analiziranje prek računalniških modelov. Pri modelu, ki je bil popolnoma identičen realnemu stanju, smo popolnoma spremenili ojačitve in njihove porazdelitve in preko novih računalniških modelov spremljali odzive mehanizma pri zapiranju. Pri vseh teh novih modelih smo izhajali iz tanjše pločevine. Uspelo nam je dobiti kombinacijo oblik ojačitve in njihovih porazdelitev, pri katerih je bil odziv boljši kot pri prejšnjem mehanizmu."

Koliko vas je sodelovalo pri tem projektu?

"V podjetju je na projektu delala skupina šestih ljudi, poleg mene še Mirna Pokorn, Rok Jereb, Marjo Šmid, Ivan Čufar in Bojan

Avtorji izuma (od leve proti desni): prof. dr. Boris Štok, Miran Pokorn, Rok Jereb, mag. Miroslav Halilović, Ivan Čufar, Marjo Šmid in Boris Kavčič. Manjkajo: Bojan Bertonec, dr. Niko Mole in dr. Pino Koc.

Bertonec. V laboratoriju za numerično modeliranje in simulacije v mehaniki na fakulteti za strojništvo v Ljubljani, ki ga vodi prof. dr. Boris Štok, pa so pri projektu sodelovali še dr. Pino Koc, dr. Nikolaj Mole in Miroslav Halilović."

Kako je potekalo sodelovanje s skupino na fakulteti za strojništvo?

"Omenjena skupina na fakulteti ima bogate izkušnje z računalniškimi simuliranjem tehnoloških procesov, kot so preoblikovanje pločevine, kontinuirano litje, masivno preoblikovanje, procesi v jedrski tehniki ... Izdelali so nam ponudbo za izvedbo celotnega projekta, ki je bila za nas cenovno, terminsko in vsebinsko sprejemljiva. Delo smo opravljali z roko v roki - mi smo jih oskrbeli s podatki in informacijami, njihovo delo pa je bila postavitev računalniškega modela. V prvi fazi smo naredili virtualni posnetek obstoječega stanja, kjer se je računalniški model ujemal z realnim modelom. V naslednjem koraku je sledila optimizacija - iskanje povsem

nove oblike ojačitve in njihove porazdelitve po osnovni plošči. Naredili smo 25 variantnih preračunov, pri katerih so se spreminjale samo oblike in porazdelitve ojačitve, zunanjih gabaritov pa zaradi predpisanih standardov ni bilo mogoče spreminjati. Rezultat je bila plošča, s katero je mehanizem kakovostnejši, izdelana pa je iz za 25 odstotkov tanjše pločevine, česar nima še nobeden od naših konkurentov."

Katere so prednosti tako posodobljenega izdelka?

"S tem predvsem ostajamo konkurenčni na svetovnem trgu. Tega se namreč tako sistematsko ni lotil še

nihče. Bistvo vsega pa so ogromni prihranki. Samo lani smo v Niko pripeljali za 25 kamionov manj materiala. Toda lani smo posodobljen izdelek šele postopoma uvajali v proizvodnjo, zato bo letos prihrankov sorazmerno večji. Poleg prihrankov pločevine je tudi prihranek pri transportu, saj nam teh 25 prevozov ni bilo treba plačati. En prevoz pa stane okrog tisoč evrov. Obenem to pomeni manjšo obremenitev okolja."

Koliko časa ste razvijali ta izdelek?

"Začeli smo v letu 2002, lani pa smo zadevo zaključili."

Direktorica podjetja Niko Tina Nastran: "Priznanja za inovacijo leta 2005 smo bili izjemno veseli. To pomeni, da je gospodarski del družbe opazil potrebo po inovacijah, inovatorje in njihovo naporno delo, ga pohvalil in s tem dal spodbudo za nadaljevanje dela na tem področju. To delo je temelj za nadaljnji razvoj družbe, saj omogoča rast, ohranjanje zaposlenosti in nadaljevanje dela. Naša inovacija je namenjena izključno temu, da izdelek, od katerega živimo, ohranjamo na visoki ravni, kar nam zagotavlja prihodnost."

Kako ste ta izdelek potem prenesli v serijsko proizvodnjo?

"To je posebno poglavje, ki tudi ni preprosto. Prav nobene koristi ne bi bilo, če tega, kar so nam izračunali na fakulteti, ne bi znali ali mogli prenesti v serijsko proizvodnjo. Zato je bilo treba delno spremeniti tehnologijo, čeprav je bila prejšnja zelo izdelana. Razviti je bilo treba povsem nov koncept progresivnega preoblikovanja in krivljenja pločevine za izdelavo osnovne plošče. To sodi pod orodjarstvo, ki je pri nas na srečo dobro razvito. To znanje s področja orodjarstva, tradicija in dobra skupina ljudi, ki je pri tem delala, je bilo ključno, da smo zadevo speljali. Gre za zapleteno kombinacijo globokega vleka, krivljenja in kalibriranja pločevine na osrednjem delu osnovne plošče, kamor je pritrjena ročica."

Zakaj ste se odločili za patentno zaščito tega izdelka?

"Že našo prejšnjo obliko so Kitajci kopirali. Med izvajanjem celotnega projekta smo imeli zato ves čas v mislih, da moramo zadevo zaščititi, kolikor je le mogoče. Oblike ojačitve in njihova porazdelitev po osnovni plošči so se izkazale za inventivne, za kar smo lahko zahtevali patentno varstvo. V prihodnjih mesecih pričakujemo tudi pravno formalno podelitev tega patenta."

Boste služili tudi s patentom?

"Za zdaj ne. Naš namen je bil predvsem preprečiti, da bi nas posnemali. Deloma nam je že uspelo, saj je tuji konkurent to že poskušal, a smo ga ustavili. Bistvo je, da gre pri tem izdelku za precejšnje materialne stroške. Če to zmanjšamo, smo lahko konkurenčni."

Kaj pa posodobitev izdelka pomeni za povprečnega uporabnika?

"Verjetno tega ne bo niti opazil. Večino namreč bolj zanima zunanji izgled in barva regulatorja ali fascikla po domače."

Z novim izdelkom predvsem ostajamo konkurenčni na svetovnem trgu. Bistvo vsega pa so ogromni prihranki. Samo lani smo v Niko pripeljali za 25 kamionov manj materiala. Poleg prihrankov pločevine je tudi prihranek pri transportu, kar obenem pomeni manjšo obremenitev okolja.

MATURA

Razgledi

Letošnja matura je bila zelo uspešna tudi za gorenjske dijake, saj so med najuspešnejšimi maturanti, torej tistimi, ki so dosegli prav vse možne točke, tudi štiri Gorenjke. Tokrat vam predstavljamo Kamničanko Tjašo Petročnik, zdaj že nekdanjo dijakinjo kamniške gimnazije.

Počutim se kot nekakšna zvezda

JASNA PALADIN

Od konca mature pa do razglasitve rezultatov so minili dobri trije tedni. Kakšni občutki so te prevzemali v tem času?

"Na začetku je bilo v redu, ker sem bila vesela, da je konec in sem vse skupaj odmisli, ko pa se je začel približevati 17. julij, ko smo izvedeli rezultate, je napetost zelo naraščala. Na koncu sem bila res že pošteno živčna. Letos smo si rezultate lahko pogledali že navsezgodaj zjutraj po internetu in tisti dan sem se zbudila že ob pol petih, tako kot vsi pri nas doma."

Si bila presenečena nad svojim uspehom?

"Najprej mi ni bilo sploh nič jasno. Upala sem sicer, da bom lahko zlata maturantka, ker sem se navsezgodaj trudila vsa leta gimnazije. Da pa bom dosegla kar

vse točke - tega res nisem pričakovala!"

Tvoj recept za uspešno maturo je torej popoln. Kako si se pripravljala?

"Za tak uspeh so pač potrebna vsa štiri leta učenja. Za samo maturo se res nisem kaj posebej učila, čeprav sem sprva misli, da bom to počela ves zadnji letnik. Potem je bilo mimo novo leto, pa informativni dnevi, potem je bil na vrsti že esej. Pravzaprav sem se zares intenzivno učila le zadnja dva dneva pred vsakim izpitom."

Torej ključ do uspeha ni le v učenju?

"Ne, pomembno je, da si znaš organizirati dan. Ko se učiš, se skušaš zares učiti, znati pa je treba tudi odklopiti vse skupaj, zato smo s sošolci tudi med samo maturo kar precej hodili ven. Saj se vendar ne moreš ves čas le učiti!"

Lahko zdaj za nazaj rečeš, da je bila matura lahka?

"Ni bila ravno lahka, a nekatere stvari so bile pred tem tudi preveč napihnjene. Ni takšen bav bav, kot so nas strašili."

Kakšno popotnico za študij in življenje ti je dala kamniška gimnazija?

"Gotovo veliko splošnega znanja, tako kot vsaka gimnazija, predvsem pa se mi zdijo najboljša popotnica ljudje, ki sem jih tu spoznala. Sošolci smo se res razumeli med sabo in upam, da se bomo še družili. Sploh mi ni žal, da sem se odločila za to gimnazijo."

Boš imela na gimnazijska leta tudi kakšne slabe spomine?

"Ne, vsa štiri leta sem res uživala. Tudi s profesorji smo imeli srečo, ker se je dalo z njimi vse pogovoriti, tako da nimam nobenih pripomb."

Kot odlična dijakinja in maturantka imaš odprta vrata na praktično vse fakultete. Za kateri študij si se odločila?

"Študirat grem obramboslovje na FDV. Za to sem se sicer odločila zadnji trenutek, saj sem razmišljala tudi o študiju novinarstva, a sem se raje odločila za neko bolj konkretno področje. Novinarstvo bom lahko vpisala tudi kasneje kot podiplomski študij. Za obramboslovje so me navdušili in informativne dneve in tudi predmetnik je zelo razgiban in zanimiv."

S kakšnimi pričakovanji se boš lotila študija?

"Po eni strani me je strah, ker gre le za nekaj novega in za drugačen način dela, po drugi strani bom pa poskušala v teh letih čim bolj uživati."

Kje se potemtakem vidiš čez deset let?

"Rada bi bila novinarka ali pa urednica kakšne revije, zato bom čim prej začela delati v tej smeri. Sicer je pa to težko vedeti, ker malo ljudi v mojih letih ve, kaj hoče. V bistvu se mi zdi, da smo zelo zmedena generacija. Sama o prihodnosti še ne razmišljam preveč."

Čutiš kakšne pritiske, da moraš zdaj biti še posebej uspešna?

"Sploh ne. Sicer pa je tudi moj cilj, da bi naredila nekaj iz sebe. Trenutno samo uživam v svojem uspehu, ker ga res nisem pričakovala in je zato še toliko slašji. Prijetno je tudi to, ker mi vsi povsod čestitajo in se počutim kot nekakšna zvezda. To niso pritiski, ampak prijetni občutki. Edini pritisk je bil ta, da sem imela omejitve vpisa, a ni bilo hudo."

Kaj ti je v življenju poleg izobrazbe še pomembno?

"Poštenost in iskrenost. To, da si zvest samemu sebi, čeprav se sliši nekoliko klišejsko. Da delaš po svoji vesti, ne tako, kot ti narekujejo drugi. Tudi o svoji bodoči karieri sem že razmišljala in ugotovila, da bi najraje počela kaj raziskovalnega, mogoče na katerem od inštitutov."

Kaj rada počneš v prostem času?

"Zelo rada berem knjige in gledam filme, zadnje čase pa tudi hodim ven s prijateljicami. Bolj so mi blizu umetniške stvari. V osnovni šoli sem igrala violino in še zdaj včasih kaj zaigram. V gimnaziji sem tudi igrala v dramski skupini Rudolfi."

Čakajo te najdaljše počitnice doslej. Kako jih boš preživela?

"Do konca julija bom še delala, da bom zaslužim, avgusta pa grem najprej s starši in nato še s prijatelji na morje. Septembra bova s sošolko v okviru slovensko-danskega prijateljstva prek naše gimnazije za deset dni obiskali Dansko. Potem grem še na koncert skupine Pearl Jam v Zagreb, no potem bo pa že faks. Vmes se bo gotovo zgodilo še kaj, rada pa bi se predvsem spočila."

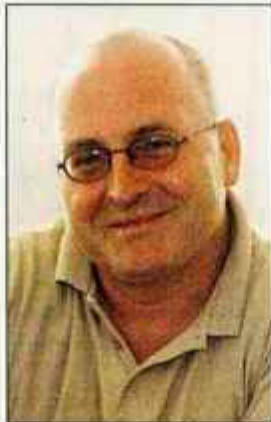
Ko se učiš, se skušaš zares učiti, znati pa je treba tudi odklopiti vse skupaj, zato smo s sošolci tudi med samo maturo kar precej hodili ven.

Ne barantajmo z zamejci

SLAVKO MEŽEK, PROGRAMSKI VODJA USTANOVE "POTI KULTURNE DEDIŠČINE" SLOVENIJA IN PROJEKTA (NE)ZNANO ZAMEJSTVO.

JOŽE KOŠNJEK

Slavko Mežek

predvsem šolski mladini, predstaviti bogato kulturno-zgodovinsko, predvsem pa aktualno življenje in delovanje zamejskih Slovencev, ki živijo v Italiji, v Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem, na oni strani nekdanjih, a žal v mnogih glavnih še vedno živih meja. V spet celovitem skupnem slovenskem kulturnem, etničnem in gospodarskem prostoru, ki ga je prinesla vključitev Slovenije v Evropsko unijo, počnejo veliki zanimivih in koristnih stvari, ki skupaj bogatijo zgodbo o naši zgodovinsko ukoreninjeni identiteti na križišču slovanske-

ga, romanskega in germanskega sveta in ohranjajo slovenstvo na teh večno burnih tleh. Žal se matična domovina njihove neverjetne vitalnosti ne zaveda.

Pravzaprav smem reči, da slovensko zamejstvo kar dobro poznam, od Trsta prek Celovca pa do Monoštra na Madžarskem. Po 18 samostojnih programih - poteh projekta (Ne)znano zamejstvo smo doslej popeljali že 368 ekskurzij, vedno v sodelovanju s prijatelji 'tam čez', ki nam postrežejo z informacijami iz prve roke in po domače. Naši udeleženci so navdušeni in pogosto pozitivno šokirani, saj doživijo povsem novo, živo slovensko stvarnost v krajih, o katerih ne znajo več niti razmišljati po slovensko, kaj šele, da bi jih poznali ...

Zato sem bil sredi poplave plehklega političnega čevkanja o dvojezičnih krajevnih napisih na Koroškem šokiran, ko sem v Gorenjskem glasu zagledal 'enojezični' zemljevid etnično 'čiste' avstrijske dežele Kärnten, za povrh še 'mit Slowenien'. Javni protest je bil nujen.

Zakaj v sosednjih državah, kjer živijo Slovenci, ni uveljavljena dvojezičnost?

"Italija je pravice slovenske manjšine opredelila v t. i. zaščitnem zakonu, ki ga na občinskih ravneh stalno izigravajo. Madžarska je pravice manjšin opredelila v ustavi in zakonih, a se pravic porabskih Slovencev nikakor ne da primerjati s pravicami Madžarov v Sloveniji. Hrvaška je Slovence iz svoje ustave pred 15 leti preprosto vrgla ven, vse menda v duhu dobrososedskih odnosov. Avstrija je v famozni avstrijski državni pogodbi, ki je pred 50 leti v celoti opredelila dogovor zaveznikov o novi Avstriji, v 7. členu prevzela vrsto obveznosti do Slovencev v Avstriji (mimogrede: samostojna Slovenija kot naslednica SFRJ te pogodbe še ni ratificirala!). Vse tri velike sosedne sprejele tudi obveznosti o vidni, torej tudi topografski razpoznavnosti dvojezičnih krajev, pa ne le krajev, ampak tudi uradov, ustanov itd., da drugega niti ne naštevam. Marsikje so sprejete obveznosti že dolgo le črka na papirju, po novem tudi sredi ozaveščene združene Evrope s 1001 zgodbo o mozaičnih nacionalnih identitetah. Mali lokalni politični 'folkloristi' ekstremnih črno-rjavo obarvanih nazo-

rov pred očmi evropske javnosti mirno trosijo svoj nazaj obrnjeni populizem, ne da bi se jim kaj zgodilo. Torej, izvirna krivda je v politični izkrivljenosti neobstojećih pravnih držav okoli nas. In temu se reče tako in nič drugače!

Drugi del greha je na naši strani, v matični republiki Sloveniji. Naša zunanja politika ima na moč krivo hrbtenico in kornajda omembe vredno držo. Slovenska politika je z manjšinami v zadnjih petnajstih letih v odnosih s sosednjimi državami morala barantati, da je dosegla začetne evropske in NATO cilje. Pogosto so 'nam' bili zamejci celo v naporu in nam je bilo ljubše, da se o teh temah v 'uglajeni' visoki politiki med sosedami ni govorilo preveč naglas. Začuda se nekaj podobnega dogaja tudi danes, ko so naši 'strateški cilji' menda doseženi. Ob mešetarjenju z dvojezičnimi krajevnimi tablammi gredo ljudem lasje pokonci, vendar niti ne zato, ker jih ni, ampak zato, ker se skoraj vsak dan pojavi drugo število tabel, ki bi jih morali postaviti, brez kriterijev, kot na lotu. Potem se lahko vsak vaški politik - 'foksnar' na Koroškem zalet

Ob mešetarjenju z dvojezičnimi krajevnimi tablammi gredo ljudem lasje pokonci, vendar niti ne zato, ker jih ni, ampak zato, ker se skoraj vsak dan pojavi drugo število tabel, ki bi jih morali postaviti, brez kriterijev, kot na lotu.

Vožnja skozi čas

2

RACUNALNIK IN JAZ

Se še spominjate svojih prvih izkušenj za volanom avtomobila? Roke so se vam tresle, potili ste se, lotevala se vas je nervoza, počutili ste se tako neobglijene. Hkrati je bilo treba delati z nogami, rokami in glavo. Pritisni na stopalko za plin, spusti sklopko, poglej v vzvratno ogledalo, premakni ročico za utripalko, prestavi prestavno ročico, spremljaj promet, glej znake, pazi na prednost ... Norišnica, kaos, zmeda. Kam sploh želimo? O tem sploh ni bilo časa razmišljati, saj je bilo drugih dejavnikov toliko, da to sploh ni bilo pomembno. To nam je sproti pripovedoval inštruktor vožnje. No, sedaj vsaj veste, zakaj je sedel poleg vas. Da vam je povedal za pot, kajpada. Kako pa vozite sedaj? Sploh ne razmišljate več o vožnji, ne o znakih, ne o stopalkah, ne o prometu. Vse poteka samodejno, rutinsko, vozite sami od sebe, ne da bi se tega sploh zavedali.

Med vožnjo se pogovarjate, gledate naravo in v vožnji uživata. Praksa in izkušnje so vam prinesle to znanje, to spretnost.

Pogled v notranost avtomobila vam odpre okno v svet sodobne znanosti in tehnologije. Avto vžgete na gumb, prestave se samodejno zamenjujejo, avto vas sam opozori, ko vam začne zmanjkovati goriva, tehnologija vam pomaga pri zaviranju, ogledala se zatemnijo ob premočni svetlobi, avto samostojno vzdržuje nastavljeno hitrost. Vse poteka usklajeno, tekoče, mi le sedimo na voznikem sedežu in držimo ter obračamo volan. Naša naloga je le še ohranjanje prave smeri vožnje in določanje hitrosti, da pridemo varno na cilj. Kdo pravzaprav vozi? Mi ali kdo drug oziroma bolje, ali kaj drugega? Vse naloge namesto nas opravlja računalnik v avtomobilu, torej mi z njim le upravljamo ter določamo zahteve. Računalnik

nam omogoča tako preprosto in nenaporno vožnjo. Pravzaprav ves čas vožnje upravljamo z računalnikom, ta pa naše zahteve le sporoča naprej motorju, zavoram, kolesom. Nobene bistvene razlike ni med računalnikom v avtomobilu in tistim doma na mizi. Namesto tipkovnice in miške imamo v avtomobilu stopalko, ročice, volan.

Ko rokujete z avtomobilom, krmilite računalnik, ki vaše ukaze preko procesorjev, čipov in kablov prenaša na dele avtomobila. Pa še ravnokar ste bili mnenja, da računalniki niso za vas. Ni res, ne bo držalo. Saj ste že pol življenja z roko v roki z računalnikom, z vami je pri vsakodnevnih opravilih. To, da namesto ročic in gumbov uporabite tipkovnico in miško, je tako, kot da bi za kuhanje namesto drvi uporabili elektriko. Sedaj pa le hitro za vaš domači računalnik, saj se pravzaprav že poznata.

Se to vam zaupam. Računalniki so narejeni za potrebe lenih ljudi, zato tudi delujejo le s pomočjo dveh cifr. To sta o in 1, pri čemer o pomeni, da je pot zaprta, 1 pa, da je pot odprta. Od vašega ukaza na računalniku pa do realizacije tega ukaza informacija potuje po poti, kjer so neke poti zaprte, torej je tam znak o, nekatere poti pa so odprte, ker je tam znak 1. Naš ukaz potuje po mestu, polnem ulic in cest, potuje po poteh, ki so odprte in tako pride do končnega cilja, do realizacije našega ukaza. Podobno kot vožnja z avtomobilom, ko potujemo po odprtih poteh vse do cilja. Pot pa je odvisna od naših želja in ciljev.

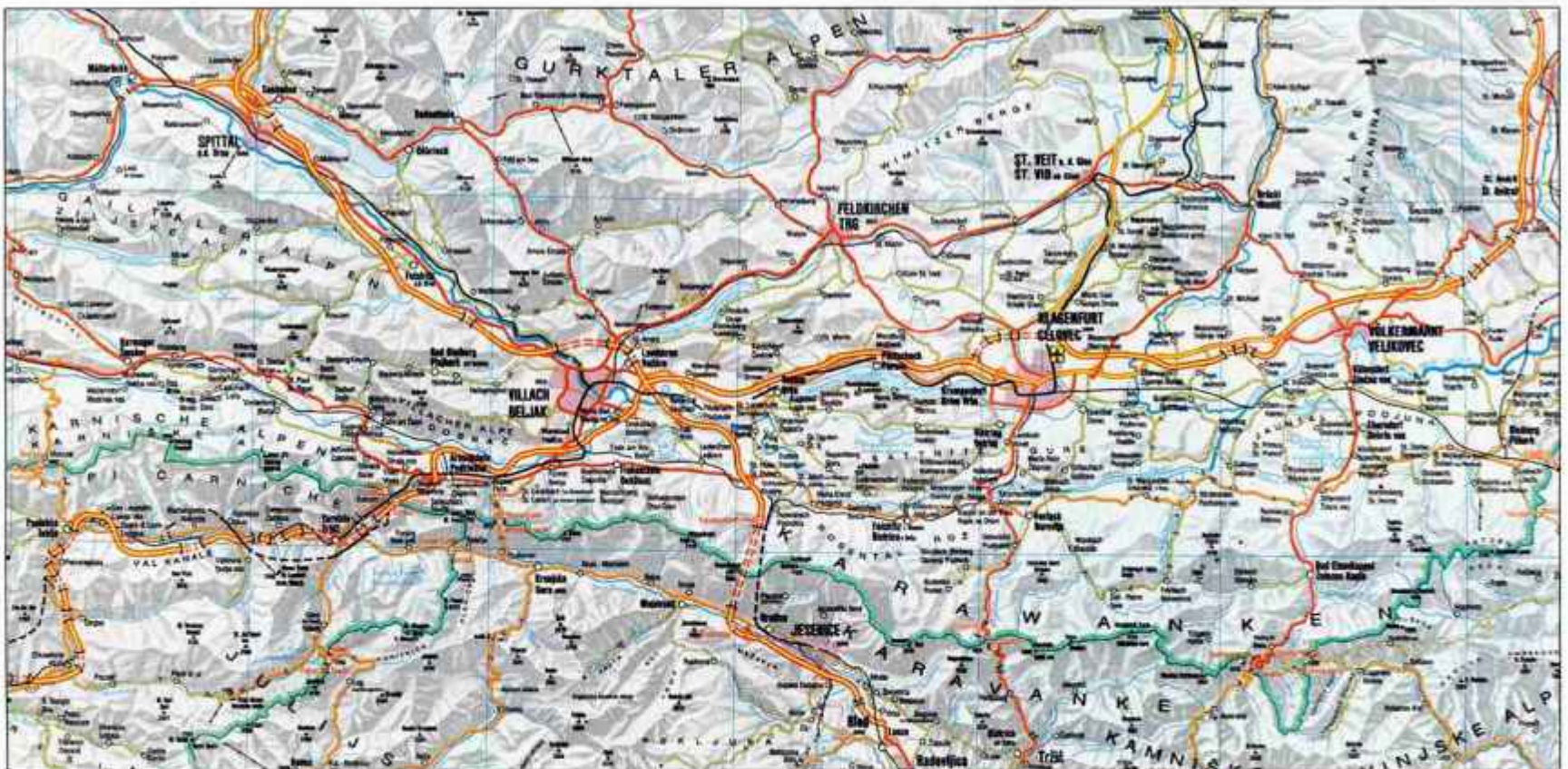
Nedavno tega mi je prijatelj povedal vic o računalniku in elektronski pošti. Do solz sem se nasmejal. Gre takole: "Mož dela na vrtu in mimo njega pridruži žena ter pogleda v poštni nabiralnik. Ker v njem ne najde nič,

ga zapre in gre nazaj v hišo. Čez nekaj minut se zgodba ponovi in žena spet praznih rok odide v hišo. Zgodba se tako nekajkrat ponovi. Žena prazen nabiralnik vsakič bolj močno zapre, vmes pa prav jezno godrnja. Ko tako, ne vem kolikokrat že, žena spet jezno drvi proti poštnemu nabiralniku, jo mož ustavi in vpraša, kaj ji je in kaj jo tako jezi. Žena mu vsa besna odgovori, da ji računalnik stalno javlja, da je dobila novo pošto, a ko gre pogledat v poštni nabiralnik, pošte ni."

Še zanimivost iz slovenskega računalniškega izrazoslovja, ki ga je potrdila Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Izraz "afna", ki ima oznako "@", se v slovenščini poimenuje "polžek". Tako da bi elektronski naslov robert@siol.net, namesto "robert afna siol.net", prebrali "robert polžek siol.net". Meni je izraz hecen. Pa vam?

ROBERT GUŠTIN

Zemljevid dvojezične Koroške iz publikacije (Ne)znano zamejstvo, ki jo je leta 2000 izdala ustanova Poti kulturne dediščine.

vanje in jih nekaznovano pre-
stavljajo, 'veliki' politikanti pa ob-
tem slepo in samovšečno po-
plesujejo na diplomatskih ple-
silih. Vsaka drobtinica, vsako
naključno število dvojezičnih
krajnih poveljnikov (prejeli
okoli 360, pred kratkim okoli
170, pa 158 in sedaj nekaj pod
150!), vsaka obljuba rimskih,
dunajskih in deželnih veljakov
je zadosti dobra za večno zvi-
ranje, kimanje, smehljanje in iz-
mikanje slovenskih politikov
in za oguljeno floskulo o 'do-
brososedskih odnosih'. 'Kön-
nen es auch ein paar Tafeln
weniger sein?' (Je lahko tudi
nekaj tabel manj?), je nedav-
no vprašal Schüssel v pogovo-
rih na Dunaju. Opereta, da se
ti obne želodec. Slovenska dr-
žava (za) izvoljenimi politikmi
preprosto (spet) nima državne
držbe, zgodovinskega spomina,
nacionalnega ponosa, oprede-

ljenega nacionalnega interesa,
s pojmom skupnega sloven-
skega etničnega, kulturnega in
gospodarskega prostora pa kot
da ne ve kaj početi. Zato poslu-
šamo le večno zgodbo o pro-
blematičnem in še kolikor živ-
nem zamejstvu, nikoli česar ko-
li o uspehih, premikih.

Zaradi vsega povedanega je
zbežnost, pa tudi razdvojenost
koroških Slovencev vedno
večja. Njihovi vodilni politiki
med seboj niso vedno usklaje-
ni in žal ne poznajo "desetih
koroških zapovedi", znotraj ka-
terih bi morali delovati uglašeno.
Slabi 'pevci' v dobrem zboru
žal nimajo mesta, pa tudi
'dirigentov' je preveč, morda bi
bile koristne nove avdicije ...
Verjetno je vedno težje biti za-
mejski Slovenec, še posebej pa
po moje vse skupaj bega mlade
ljudi, ki v tem kaosu ne vidi-
jo prave perspektive.

Nekdanji avstrijski zvezni
poslanec koroški Slovenec Kar-
el Smolle je pred kratkim v in-
tervju za Dnevnik (22. julija
2006) dobro opredelil skriven-
čeno in naivno slovensko poli-
tiko do zamejstva. Priporočilji-
vo branje."

Kaj lahko naredimo mediji?

"Ogromno, tako osrednji
kot lokalni, seveda v sodelova-
nju s pestro paleto slovenskih
zamejskih medijev. Predvsem
pogrešam stalnost in načrtnost
informacij o Slovencih 'z onih
strani'. Pred petimi leti smo
dali ministrstvu za kulturo
predlog, naj bi vsi mediji uvedli
zamejsko rubriko, vse
osrednje knjižnice pa imele
polico z zamejskimi revijami
in časopisi; seveda nam do dan-
es ni še nihče odgovoril. V
sodelovanju med redakcijami
in s številnimi dobrimi novi-

narji na tej in oni strani meje
bi informacijsko vrzel zlahka
zapolnili. Interes javnosti je
velik, to vem iz lastnih izku-
šenj (naša pomoč pri pripravi
scenarijev za zamejske oddaje
Homo Turisti na TVS).

Osrednji mediji bi morali
biti v obravnavanju 'potez'
naše 'visoke' politike na naj-
bolj izpostavljenih robovih
slovenske etnične meje, kjer
slovenska stvarnost (že) iz-
ginja, veliko bolj kritično, celo
nepopustljivo. Tam gre na-
mreč neusmiljeno za biti, po-
gosto pa že za ne biti. Lokalni
časopisi in drugi mediji pa se
lahko dejavni na območjih ob
meji. Ljudje, ki živijo ob meji,
so z zamejstvom najbolj, celo
rodbinsko povezani, zato ga
po svoje še vedno čutijo ali pa
bi se ga morali bolj zavedati.
Živimo v časih, ko na mejnih
prehodih in več nepreglednih

kolon nepotešenih slovenskih
nakupovalcev, ker je pač
doma vsega dosti in preveč.
Našim ljudem je treba prepri-
čljivo in vedno znova povedati,
da so na drugi strani meja
v katerih lahko brez strahu, go-
vorit (tudi) po slovensko, kjer
lahko je v slovenski gostilni,
prenočiš v slovenskem preno-
čišču, vidiš prenekatero slo-
vensko kulturno in naravno
zanimivost, muzejsko zbirko,
obiščeš slovensko prireditev,
veselico. Ponudite jim (tudi)
slovenske poti po Ziljski do-
lini, Rožu, Podjunu, Celovcu,
po slovenskem vencu krajev
od Trsta do Monoštra. Naša
ustanova to počne, čeprav
nam je ustanovitveni partner-
Urad RS za Slovence v zamej-
stvu in po svetu že zdavnaj od-
tegnil pogodbeno subvencijo
in je veliki dolžnik našega pro-

jekta (Ne)znano zamejstvo. V
teh mesecih pripravljamo
nove, uporabne publikacije o
zamejstvu, seveda z dvojezič-
nimi zemljevidi. Ker moramo
preživeti, razmišljamo tudi o
lastni turistični skupini, saj je
interes ciljnih agencij pre-
prosto enormen, našim agen-
cijam pa se teh programov
menda ne splača delati. Na
dvojezično stvarnost 'onkraj'
bomo opozorili tudi z veliki-
mi informacijskimi tabli
(Ne)znano zamejstvo na mej-
nih prehodih, če nam jih bo
država seveda dovolila postavi-
ti.

Mediji lahko skupaj s Sol-
stvom, kjer iz predmetnikov
žal vedno bolj izganjajo zamej-
ske vsebine, odgrnete zavese
neznanja in nepoznavanja.

Morda bo (ne)znano zamej-
stvo tako počasi izgubilo tisti
nesrečni (ne) ..."

Bolezni na Kranjskem

43

IZ STARIH ČASOV

Katere bolezni so bile najbolj
pogoste na Kranjskem pred do-
brimi 300 leti? Tudi o tem nas
pouči Valvasor. "Tod gospodu-
vajo mnogobrojni bolezni; tako vsa-
kovernostne mrzlice, sušice in jetika,
protin, božast (epilepsija), ki na-
pade večino ljudi pred smrtjo, in
podobne druge slabosti. Vsega
ker utegnejo biti mnogi različni
vzroki, ki si kdo z njimi nakopje
take napake in telesne hibe." No-
bene besede o raku, sladkorni, bo-
lezni srca in ožilja, ki so v ospre-
dju danes. Jih ni bilo ali jih še
niso poznali?

"Kljub temu dosežejo ljudje
lepo starost, povprečni šestdeset,
sedemdeset ali osemdeset let, da,
mnogo je v deželi kmetov, ki jim
je sto let. Človek bi se pač čudil in
menil, da slab zrak nekaj tega
ne dopušča, marveč od vlaga,
mati gnilobe, kmalu zmehta in
pretrže življenjsko nit. Priznati je
pač treba, da zrak okrog Ljubljane,
Iga, Vrhnike, Kostanjevice in

še marsikje, kjer je zelo močvirno,
ni posebno imeniten, ker se pojav-
lja tam kaj rada gosta megla.
Kljub temu se povsod vidijo sivi
lasje. Povsod se vsako leto več lju-
di rodi ko pokopje in napolni več
zibelk ko grobov, kakor bomo vi-
deli pri opisu fara in cerkva. Po-
temtakem je treba imeti Kranjsko
za precej zdravro, saj nikakor ni
mogoče odtegniti take hvale deže-
li, v kateri nesejo v enem let več
smrtikov h krstu kakor v grob in
kjer se ljudje tako postarajo."

Stoletniki že v starih časih
niso bili redkost. "Ko so pisali
1444. je v Medvodah ob Savi, dve
miliji od Ljubljane, umrl za ka-
tarjem kmet z imenom Peter La-
bing, ko je živel sto sedemintride-
set let. Da gre tako v grob s sto leti,
ni na Kranjskem nič nenavadne-
ga; ne mine leto, ko ne bi zaklne-
čil življenja kak stoletnik. Malo-
kdo pa postane čisto siv, temveč
ohrani podobo, kakor bi dosegel
komaj petdeseto ali šestdeseto
leto."

Zdravniki in lekarnarji v tej
deželi niso imeli veliko posla.
"Kranjski kmet ne bo dal dosti
zalučka zdravniku; tudi ga ne
bo kličal, pa naj mu je smrt že na
ustnah, zakaj večina kmetov se
sama zdravi in navadno ne sla-
bo, ker prav dobro pozna zelišča
in korenine. Mnogi so tudi dobri
ranocelniki; imenitno pozdravijo
vsako zlomljeno nogo, in sicer le s
starih kolomazom, smoio in pre-
snimi koreninami, ki jih stolčijo
in zmešajo ter z njimi prav učin-
kovito obvežejo zlomljeno nogo
ali roko." Največ seveda pri do-
htarjih slej ko prej prihranijo Go-
renjci. "Na Gorenjskem si znajo
kmetje sami pozdraviti bolezni,
težave in slabosti; zaradi njih ne
bi lekarnar imel kruha, zakaj
kmet navadno bolj ceni svoj kolo-
maz kot zdravila; bolj je prijeten in
njegov duh mu je očitno prijetnej-
ši od duha benecoe in mastike.
Vendar uporabljajo naši vaški
gajenci pri boleznih ne le kolo-
maz, ampak tudi razna zdravil-

Galen (129-199), sloviti zdravnik, osebni zdravnik cesarja Marka Avrelija

na zelišča ... " V nadaljevanju jih
celo vrsto in njih uporabo naučuje.
In ne nazadnje: "Drugič imajo
kmetje, če jim kaj manjka ali če
se jih loti bolezen, za najboljšje

zdravilo in tako rekoč za splošno
panaceo ali sredstvo zoper vsako
bolezen olje in kis, ki ju pomeša-
na pijejo, ali celo sami kis, pa s
tem tudi ozdravijo."

MIHA NAGLIČ

USODE, GODOVI

Razgledi

Oh, ta šola!

Niso bile zmeraj le batine

Rozi je bilo 15 let, ko je šla že delat in še ni poznala na uro. Kako kažejo kazalci, se je naučila med delom za trakom ...

Marija se šolskih dni ne spominja rada, saj ji je učenje šlo bolj slabo v glavo. Zaradi tega, ker so jo doma potrebovali pri delu, je večkrat tudi zaostala. "Toda, ko je bila pri Sokolih telovadba, sem od doma kar ušla. Imele smo proste vaje in akademijo. Spominjam se dresa iz rjave kontenine, z rdečo obrobo, trakom in čepico. Tudi po vojni sem bila nad telovadbo še zmeraj navdušena. Ko smo se dekleta vračala domov, smo marsikakšno ušpicile: na okna smo trkale, pri Maticu, kjer so kegljali, smo spuščale ventiljčke na kolesih in se nato skrile za prvi vogal. Moje učiteljice telovadbe so bile Natalija, Zinka Kerndova in Julka Mrovcova. Najbolj se spominjam nastopa ob prvem decembru. Ta dan se je proslavljalo "ujedinenje SHS". Iz časov po vojni mi je najbolj ostala v spominu akademija, kjer smo telovadili ob pesmi Buči, buči morje Adrijansko. Nastope smo imeli tudi v Ljubljani in Kopru. Vozili smo se z avtobusom, šofer je bil Poljanšek. Po vojni smo enkrat bili tudi v Beogradu, kjer smo nastopali v narodnih nošah."

Anica: "Mi nismo stanovali v svoji hiši. Bili smo revni in velikokrat smo "ta spodnje opazovali", ko so sedeli za mizo in jedli. Ali pa smo se posedli po stopnicah in požirali slino. Nikoli nas niso povabili, naj se jim pridružimo. Da bi se kratkočasili, smo polagali kovance v vrsto in se tako učili šteti. Doma sem bila zelo mirna, v šoli sem rada nagajala. Enkrat sva se z eno sošolko prepravile in sem padla v graben. Po pouku sem bila zato vsak dan zaprta."

Spet drugič sva šli z eno v kino. Ko učiteljica naslednji dan pri pouku vpraša, kdo je bil v kinu, vstanem in pri-

znam. Zato sem bila spet vsak dan dve uri zaprta. Enkrat pride pome mama in vse njene prijateljice so jo spraševale, ali sem bila res zaprta, ko so naju videle iti domov. Mama mi ni dovolila, da bi se za ta prekršek učiteljici opravičila. V kino pa nisem več smela iti."

Janko: "Pri nas se je zelo veliko bralo. Takrat je bilo v Žireh več knjižnic: sokolska, prosvetna, šolska, knjižnica Marijine družbe. V nedeljo je šla vsa družina po nove knjige in potem smo zvečer, pred spanjem brali. Starša sta na branje veliko dala. Mama je imela navado, da je že kmalu po začetku pogle-

dala, kakšen je konec, da ni bila preveč nestrpna. Enkrat smo se skušali, kdo bo vrgel dlje sneženo kepo. Zletela je čez streho ravno učiteljici na glavo. Drugi dan nas je vse zaslišala."

Janko: "Moja mama je pred poroko služila v Ljubljani in je imela vseskozi ene bolj "fine" navade. Ko je ugotovila, da pišem z levo roko, se je zgrozila in me začela na vse načine odvajati od tega "hudičevega poslanstva". Bila je prepričana, da me je obsedel vrag, ker je brala v Svetem pismu, da so na levi strani zmeraj same slabe stvari ali pa razbojniki. Roko mi je povijala, privezovala za hrbet in me lasala, če je vide-la, da sem se pregrešil. V šoli me je učiteljica po prstih ali me je poslala v kot, če sem pisal z levo. Nekoč me je to tako razjezilo, da sem iz žepa potegnil fračo in ji poslal "en metk" v hrbet. Vsak dan sem moral stokrat napisati, da me bo Bog kaznoval, ker sem hudoben. Mama se je doma razjokala nad menoj, saj se je šela za malo boljše, jaz sem se ji pa izneveril."

(Janko danes enakovredno piše z levo in desno roko.)

Peter: "Nam, hribovskim, ni bilo treba hoditi v šolo vsak dan. To se nam je zdelo več kot nalašč pozimi, ker smo se lahko gredli na peči in

se igrali. Imeli smo Črna Petra, ki nam ga je prinesel sv. Miklavž. Ko sem nekoč učiteljici nacepil drva, mi je dala za lon kos kruha z ocvirki in vetrnico. Zelo sem bil ponosen nanjo. Dokler je bila ta učiteljica v Žireh, sem hodil v šolo tudi pozimi, potem sem to navado opustil."

Janko: "Naš oče je bil zelo šparoven. Tudi nas, otroke je navajal, da smo varčevali. Največja kazen je bila, če smo morali hranilnik sprazniti zaradi kakšnih neumnosti, ki smo jih ušpicili. Spominjam se, da smo se enkrat skušali, čigava "prdelca" bolj prdi (prdele so bile piščalke). Pri tem smo se prerivali in po nesreči razbili kletno okno. Učitelj je poklical očeta v šolo. Ta se ni nič jezil, kar je bilo zame še huje. Stal mi je za hrbtom, ko sem moral odpreti hranilnik in odšteti svoj delež za novo šipo. Jokal sem se, ko sem denar nesel v šolo. Toda to še ni bilo dovolj. Učitelju sem se moral tudi opravičiti. Ker sem prvič naredil bolj potih, sem moral ponavljati, dokler me učitelj ni "slišal."

Marjan: "Naš oče je pazil na vsak dinar, čeprav se je štel, da smo bili bolj premožni. Vsakega koščka papirja je bilo škoda, ker smo ga lahko porabili za to, da smo se nanj učili pisati."

Ko je ugotovila, da pišem z levo roko, se je zgrozila in me začela na vse načine odvajati od tega "hudičevega poslanstva". Bila je prepričana, da me je obsedel vrag.

Prazniki in godovi

Vojak je postal jezuit

JOŽE KOŠNJEK

Dnevi poletnih svetnikov se nadaljujejo. Danes, 28. julija praznujejo papež Viktor I. ali Zmago, škof Samo ali Samson in mučenec Nazarij Milanski. Vsak od omenjenih svetnikov ima svoje posebnosti. Viktor I ali Zmago je bil štirinajsti rimski papež. Vladoval je v letih 189-199 in je znan zaradi odločitve, da se mora Velika noč praznovati v nedeljo po prvi pomladni polni luni. To pravilo velja še danes. Samson ali Samo je bil Britanec, vendar je bil škof v Franciji. Samo je značilno slovansko ime, povezano s knezom Samom, ki je leta

623 ustanovil močno slovansko državo, katere del je bila tudi Karantanija. Vsi, ki jim je ime Samo, imajo danes praznik, prav tako kot Viktorji, Vikiji, Vikoti, Zmagoti, Zmagoslavi, Vike, Vikice, Zmage in Zmagoslave. Ime Viktor izhaja iz latinske besede "victor", ki pomeni zmagovalec.

Marta in njen brat Lazar iz Betanije sta znani osebnosti iz zgodovine Cerkve. Praznovala bosta jutri, 29. julija. Jezus je pogosto zahajal v njuno hišo in Lazarja tudi obudil od mrtvih, kar je pri judovskih duhovnikih še povečalo sovraštvo do Jezusa, v katerega je verovalo vedno več Judov. Marto najpogoste-

je upodabljajo s šopom ključev za pasom in s kuhalnico v roki.

V nedeljo, 30. julija, bo praznik kneginje Ingeborge, škofa Justina de Jacobisa in cerkvenega učitelja ter škofa Petra Krizologa, ki se je okrog leta 380 rodil na jugu Italije in je bil škof v Raveni. Bil je odličen pridigar. Zaradi tega mu je Cerkev podelila naziv "cerkveni učitelj".

Fantje in moške z imenom Ignacij, Ignac, Igo ali Nace bodo praznovali v ponedeljek, 31. julija, ko bo god Ignacija Lojolskega, ustanovitelja Družbe Jezusove ali jezuitov. Leta 1491, ko se je rodil na gradu Lojola v Baskiji v Španiji, je dobil ime Inigo (koren ter imena je "ignis" ali ogenj), med študijem v Parizu pa ga je spremenil v latinsko Ignacius de Loyola. Njegov oče je bil podeželski plemič. Kljub prepričevanju

očeta, naj bo duhovnik, je bilo Ignaciju ljubše pustolovsko življenje vojaka. Bil je pogumen bojevnik. Ko je bil pri obrambi trdnjave Pamplona, ki so jo oblegali Francozi, ranjen, se je spremenil. Začel je moliti in študirati. Leta 1537 je bil posvečen za mašnika. S somišljeniki je ustanovil Družbo Jezusovo, ki je skrbela za prenovo katoliške Cerkve po pojavu protestantizma. Ignacij je bil njen prvi predstojnik. Člani Družbe Jezusove ali jezuiti so prišli v Ljubljano leta 1597 in se nastanili pri svetem Jakobu. Ustanovili so prvo visoko šolo na naših tleh.

Mesec avgust začenja neapeljski duhovnik in cerkveni učitelj Alfonz Marija Ligvorij (1696-1787), ki bo imel praznik v torek, 1. avgusta. Ustanovil je redovno družbo redemptoristov, ki je začela skrbeti za najbolj zapuščene.

Za zavetnika ga imajo spovedniki in profesorji moralne teologije. V sredo, 2. avgusta, bo praznik škofa Evzebija iz Vercellija na severu Italije, in dan spomina na Porcijunkulo, ki ni ime svetnice, ampak cerkvice nad mestom Assisi, ki jo je pogosto obiskoval Francišek Asiški, hišica poleg nje pa je bila prvi franciškanski samostan. Kasneje so nad cerkvico sezidali sedanjo baziliko. Tudi na Slovenskem je znan "porcijunkulski odpustek". Dobiti ga je mogoče v vseh cerkvah in ne le v franciškanskih svetiščih. Latinska beseda "portijunkula" pomeni delček. Lidija, makedonska žena iz prvega stoletja, za katero je evangelist Luka zapisal, da je bila trgovka s škrlatom iz mesta Tiatire v Mali Aziji, bo imela praznik v četrtek, 3. avgusta. Bila je verna in gospodarsko neodvisna ženska.

Letos mineva šestdeset let od prve razstave Jožeta Karlovška (1900-1963) - gradbenika, slikarja, pedagoga, iznajditelja, predvsem pa sistematičnega raziskovalca slovenskega ljudskega ornamenta in umetnosti. V Muzejskem društvu Domžale so spomin na svojega vsestranskega rojaka obudili z razstavo in izdajo knjige nedavno preminulega dr. Naceta Šumija.

Spomin na Jožeta Karlovška in njegovo zapuščino

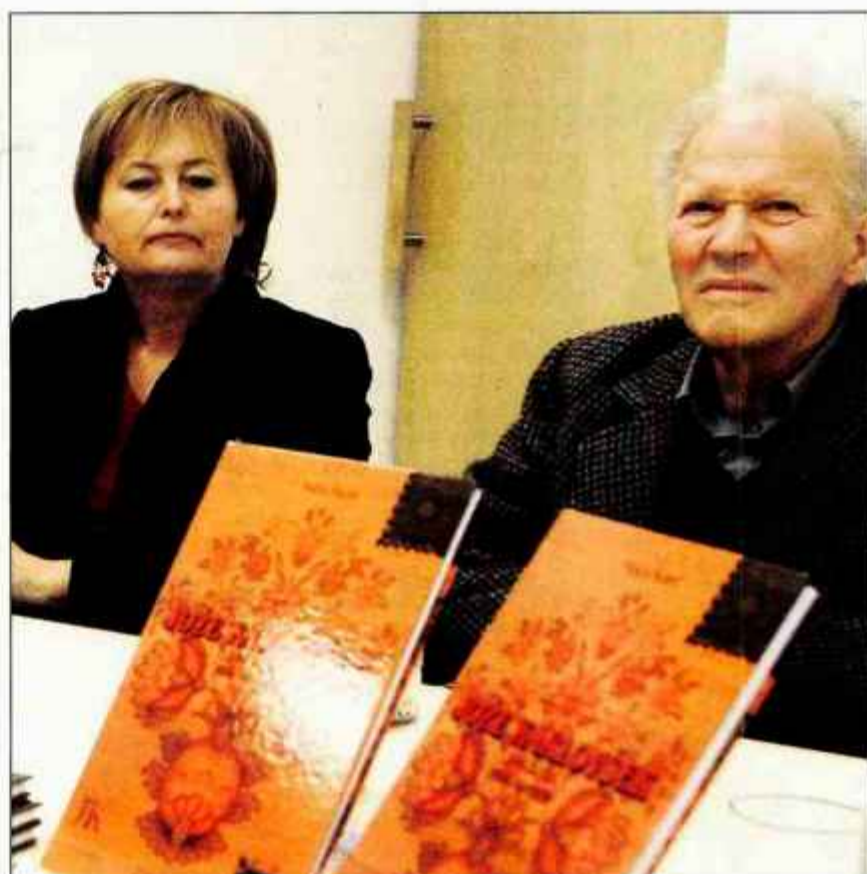
JASNA PALADIN

Človek z izjemno zapuščino, kar mu priznavajo mnogi strokovnjaki, je žal znan le redkim Slovincem in tudi Domžalčanom, predvsem mlajši generaciji, njegovo ime ne pomeni kaj dosti. Pa ne bi smelo biti tako, so ugotovili tudi v pred dvema letoma ustanovljenem Muzejskem društvu Domžale, ki ga vodi predsednica Taja J. Gubenšek, kjer so s knjigo z naslovom Jože Karlovšek - Poklic in poklicanost pred pozabo rešili že tretjo zgodbo, povezano s kulturno dediščino in zgodovino Domžal.

Jože Karlovšek se je rodil v Šmarjeti na Dolenjskem kot peti od osmih otrok. Po osnovni šoli v domačem kraju in gimnaziji v Novem mestu je končal Tehniško srednjo šolo v Ljubljani, ter nato kot gradbenik delal v različnih podjetjih po Sloveniji. Z družino - ženo Julijo Veble in petimi otroki - se je leta 1936 preselil v Domžale, kjer je leta 1963 po neozdravljivi bolezni tudi umrl. Domžalčani so po svojem rojaku poimenovali eno od ulic v središču mesta, še bolj kot njegovi nekdanji someščani pa ga cenijo številni strokovnjaki na področju etnologije, umetnostne zgodovine, arhitekture in gradbeništva. Velik del svojega življenja je ta mož, gradbenik po osnovni izobrazbi, namreč posvetil iskanju in ustvarjanju slovenskega narodnega sloga na likovnem področju ter temeljitemu in sistematičnemu proučevanju ornamentike, pri čemer je s številnimi knjigami in članki postavil temelje kasnejšim raziskovalcem. Nace Šumi, ki je Karlovška v petdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je bil kot konservator zaposlen v Mestnem muzeju v Ljubljani, tudi osebno poznal, je napisal knjigo o knjigah in člankih, kakor se je izrazil, saj je tega priza-

devnega proučevalca in ustvarjalca ter zelo plodnega pisca skušal prikazati skozi njegova dela in nekatere kritike drugih piscev, s katerimi se je Karlovšek tudi moral soočiti. "Najgloblji vtis, ki ga je tedaj zapustil, je bila njegova izjemna resnost," se je Karlovška spominjal avtor knjige, podobno pa je njegov značaj opisal tudi sin Matjaž Karlovšek, ki z družino živi v Domžalah: "Delaven, pošten, resen in zamišljen človek je bil moj oče. Živel je v svojem svetu in ni bil pretirano družaben, je pa imel zato toliko več stikov z različnimi sodelavci." In prav zato je knjiga Naceta Šumija monografija o njegovem plodnem delu in kulturni zapuščini.

Že leta 1927 je Karlovšek izdal svojo prvo knjigo Slovenska hiša s podnaslovom Stavbni motivi, kateri je že naslednje leto sledilo nadaljevanje Stavbe in pohištvo. Spoznanja o ornamentiki je združil v dveh delih knjige Slovenski ornament - Zgodovinski razvoj ter Ljudski in obrtniški izdelki, ter ju izdal v letih 1935 in 1937. Bolj znani sta tudi knjiga o splošnem razvoju in slovenskem slogu umetnostne obrti ter knjiga Slovenski domovi, ob tem pa je napisal tudi trinajst učbenikov za gradbeno srednjo šolo ter številne druge prispevke, med katerimi jih je precej ostalo nenatisnjenih. V njih je pisal o kmečkih in stanovanjskih stavbah, tehničnem risanju, podeželski keramiki, lončarstvu in njegovem okraševanju, o lesenih žebeljanih konstrukcijah, hišni kanalizaciji, o ograjah hodnikov, okroglih linah, estetiki slovenske arhitekture, sestavi in uporabi ornamente ter mnogih drugih temah ljudske umetnosti, ki jih je z zanimanjem poznal, je napisal knjigo o knjigah in člankih, kakor se je izrazil, saj je tega priza-

Plodno delo Jožeta Karlovška je v knjigi ob pomoči soproge Jadranke opisal nedavno preminuli dr. Nace Šumi. (Foto: Gorazd Kavčič)

duhovnim bogastvom naših prednikov.

Kakor je v svoji knjigi opisal Nace Šumi, je Karlovškovo proučevanje umetnosti močno ovirala pomanjkljiva izobrazba, česar naj bi se dobro zavedal tudi zbiratelj sam. Ta pomanjkljivost naj bi ga pekla vse življenje in mu onemogočala bolj samostojen nastop, a le redki mu očita jo nestrokovnost, na področju, kateremu se je s takšnim zanimanjem in ljubeznijo posvetil ob svojem primarnem delu - pedagoškem in gradbenem. Z beležko v roki je Karlovšek prehodil vse slovenske pokrajine, zbral nepregledno množico risanege materiala in sistematično študiral ornamente, upodobljene na pohištvo in keramiki, ter sestavljal obsežen seznam posestnikov bajeslovnih in ornamentalnih po-

dob. Oral je ledino in se povzpел med najvidnejše raziskovalce ljudskega blaga v gradbeništvo in slikarstvu - na dveh področjih, ki se stikata prav pri ornamentu, tem izvornem in bogatem okrasju naših preprostih prednikov. A Karlovšek ljudske umetnosti ni le raziskoval, ampak je tudi sam pogosto prijel za čopič in ustvaril mnoga slikarska dela, na kar pa je verjetno vplivala slikarska šola Probuđa, ki jo je obiskoval v dijaških letih in na kateri je poučeval tudi Maksim Gaspari. Za dekorativno slikanje na les z lužnimi barvami je Karlovšek leta 1953 prejel celo naziv iznajditelja. Bil pa je tudi priznan pedagog. Govoril in pisal je kratko, jedrnato in jasno, zaradi česar je bil tako uspešen tudi pri pisanju srednješolskih gradbenih učbenikov. Bil pa je tudi

podjetnik, skratka: "Toliko je bilo vsega, da človek niti ne ve, kje bi začel!" pravi njegov sin.

Šestdeset let torej mineva letos od prve Karlovškove razstave v Domžalah, ob kateri je sam med drugim zapisal: "Pravi namen razstave je bil pokazati ljudstvu bogastvo slovenskega ornamentalnega zaklada, ki korenini že v praslavski kulturi. /.../ Zbranemu gradivu, ki je produkt večstoletnega kulturnega razvoja in so umetniški umotvori vsega slovenskega ljudstva, naj bo posvečena lepo uspeša prirediteljeva razstava, zabeležena v pričujoči spominski knjigi." In kakor je uspela ta prva razstava, je uspela tudi zadnja, ki je pospremila izid omenjene knjige, kar bo pripomoglo k temu, da slovenska zgodovina Jožeta Karlovška ne bo pozabila.

Oral je ledino
in se povzpел
med
najvidnejše
raziskovalce
ljudskega blaga
v gradbeništvo
in slikarstvu -
na dveh
področjih, ki se
stikata prav
pri ornamentu,
tem izvornem
in bogatem
okrasju naših
preprostih
prednikov.

Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota za Gorenjsko Kranj pripravlja pregledno razstavo o razvoju podjetništva v Kranju od prvih začetkov v letih pred drugo svetovno vojno do ukinitve privatne iniciative po koncu vojne. Obenem bo izdan tudi istoimenski katalog.

Podjetništvo v Kranju od leta 1918 do nacionalizacije leta 1948

MARIJA KOS

Razstava in z njo povezana publikacija bosta podrobneje predstavili prizadene občinske odbornike in župana Cirila Pirca, ki jim je uspelo pridobiti kapital za gradnjo prvih velikih tovarn in elektrarne, ustanovitelje tekstilnih, čevljar-skih, gradbenih lesnih in drugih podjetij, modernih blagovnic, hotelov in restavracij, kar je malo obrtniško mestece povzdignilo v pomembno industrijsko središče.

Poleg prevladujočih tekstilnih tovarn: Jugočeške (današnja Iskraemeco), Jugobrune (današnja Aquasava), Inteksa (današnja Triglav konfekcija), Adamičeve IKE, Savnikove ISKE, Sirčeve in Hellerjeve tovarne v Stražišču, Prahove in Božičeve na Primskovem (današnji IBI) so v predvojnem Kranju poslovala naslednja večja podjetja: tovarna gumijevih izdelkov (Semperit) in Pollakova usnjarna (predhodnici današnje Save

d.d.), Fockova tovarna mila (predhodnica kemične tovarne Exoterm), Prešernova in Štefotova čevljar-ka industrija, v gradbeništvu Gradbeno podjetje Josip Slavec, opekarna in žaga Ivana Zabreta v Bobovku, Zabretova tovarna olja v Britofu, podjetje in trgovina z lesom Franc Gorjanc. V mestu so uspešnejši trgovci in podjetniki odprli dobro založene blagovnice: Peter Majdič (Merkur), Ivan Savnik, Anton Adamič, Ignac Andrašič, Franc Berjak in drugi. Gradili oziroma obnavljali so hotele Kranjski dvor, Stara pošta, Jelen, Union in Evropa.

Hiter gospodarski razvoj mesta je prekinila druga svetovna vojna. Sprememba političnega sistema leta 1945 in nova politična oblast pa nista bili naklonjeni zasebnemu podjetništvu. Z odvzemanjem premoženja in različnimi obsodbami je bilo podjetnikom onemogočeno poslovanje. Do leta 1948 je prešlo v državno last okoli 90 odstotkov vseh

Kranjski občinski odbor z županom Cirilom Pircem, leta 1934. (Hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota za Gorenjsko Kranj).

gospodarskih podjetij, tudi večina srednjih in malih trgovin.

Kratko, a za Kranj usodno obdobje med letoma 1918 in 1948, ki ga mnogi občani še pomnijo, bo na razstavi in v publikaciji sistematično predstavljeno, kar omogoča na srečo dobro ohranjeno in za javnost dostopno arhiv-

ska gradivo, predvsem uradne listine, upravne in sodne odločbe, zapisniki, poročila, različni sezname, časopisi, fotografije ter zanimivi predmeti, last potomcev nekdanjih kranjskih podjetnikov in Gorenjskega muzeja, ki bodo popestrili razstavo. Na razstavi, ki bo na ogled brezplačno, se bo predvajal

tudi krajši film Veličana Beštra Panorama Kranja, posnet okoli leta 1925. Avtorica razstave in publikacije je Marija Kos, prof. zgodovine in vodja enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana v Kranju. Razstava bo odprta od 3. avgusta do 18. septembra 2006 v Galeriji Prešernove hiše v Kranju.

Hiter
gospodarski
razvoj mesta
je prekinila
druga svetovna
vojna.

Rdeči salamander

7

SEDMICA

MARJETA SMOLNIKAR

Dogodilo se je pred petimi ali šestimi leti. Približno v tem času sem ležala na plaži in prebirala enega od slovenskih časnikov. Med drugim preberem, da so preteklo noč ljubljanski gasilci pridrveli na kraj domnevnega požara, na licu mesta pa se je izkazalo, da je bila potegavščina. Ko sem se vrnila z dopusta, izvem, da se ni zadeva odvijala nikjer drugje kot pri meni doma. Takole je bilo. Ob štirih zjutraj je mamo iz postelje vrglo nestrpno zvonjenje. Pogleda čez okno in kaj vidi na cesti pred hišo? Tri gasilske avtomobile in četico gasilcev. Eden od njih vpraša, gospa, ali pri vas gori? Mama še na

pol v snu mrtvo hladno reče, ne vem, počakajte, bom pogledala. Gasilci takoj zaštekajo in se ji opravičijo, ker so jo motili. Če ne bi bila potegavščina do skrajnosti nesramna, bi bila situacija komična.

Komu jo je bebec pravzaprav zagodel, moji mami ali gasilcem? Nobena pretirana žrtev ni, vstati sredi noči, pogledati skozi okno, izgovoriti nekaj besed in nazaj zaspati. Se pravi, da si je anonimni bebec (zastran mene se mu je lahko posušil tudi jezik ali kaj drugega) privoščil neslano šalo na račun gasilcev. Torej ljudi, ki so ob kateri koli minuti pripravljene priskočiti na pomoč, se ure in ure požrtvovalno spopadati z ognjenimi

zublji (ali s katero drugo nevarnostjo) in pri tem tvegati celo lastno življenje. Morda tudi zaradi enega bolnega pironmana.

Kako veliko vlogo igrajo poklicni in prostovoljni gasilci v družbi, ki domala enotno diha in živi v iluziji gnotnega ugodja in v kateri posamezniki bolj ali manj skrbijo za lastno sedalo, da ne rečem rit, se je izkazalo v požaru na Krasu. Na kraj nesreče je prihitelo dva tisoč gasilcev iz vse Slovenije. Nekateri so v imenu domala nerazumne vznesenosti pretrgali dopust, nekateri so si ga vzeli in se s tovarni neskončne ure z ramo ob rami na neznosni vročini borili proti rdečemu salamanderu.

S pomočjo Slovenske vojske so Kraševce in Trsterlj rešili katastrofe.

Najmanj kar je, se lahko slovenskim gasilcem in pripadnikom civilne zaščite do tal priklonimo. Kaj več je dolžna storiti oblast. Predsednik države dr. Janez Drnovšek, recimo, lahko najzaslužnejšim podeli katero od državnih odlikovanj. Tisti, ki so za to pristojni, pa naj pretehtajo, ali so (poklicni) gasilci za svoje delo oziroma poslanstvo, ki ga opravljajo dovolj dobro opremljeni in nagrajeni. Januarja lani, denimo, je najvišja bruto plača pri Gasilsko reševalni službi Jesenice znašala komaj štiristo sedemdeset tisoč tolarjev.

In še nekaj je, kar pri gasilcih občudujem. Ne mine leto, da se ne bi zaradi menda prenizke plače pritoževali zdravniki, sodniki ali šolniki. Pripravljene so celo stavkati in za krajše ali daljše obdobje pustiti na cedilu tiste, zaradi katerih sploh imajo službe. Ne spomnim se, da bi gasilci javno protestirali zaradi prenizke plače ali pogojev dela. Ali zaradi katerega koli vzroka izsiljevali s stavko v trenutku, ko je v plamenu pol Krasa ali sosedov škedenj.

Verjamem, da bi bila v primeru gasilske stavke v "ognju" vsa Slovenija. Se zlasti, če bi v času njihove stavke v resnici kaj pogorelo. Res je, kapo dol pred gasilci. Poklicnimi in prostovoljnimi.

Za 1,5 milijarde evrov projektov Največ trije razredi

Razvojni program Gorenjske 2007-2013 vsebuje štiri razvojne prednostne naloge: tehnologija, talenti/toleranca, turizem in trajnostni razvoj.

SIMON ŠUBIC

Kranj - V torek je Regionalni razvojni svet Gorenjske z veliko mero optimizma sprejel osnutek Regionalnega razvojnega programa Gorenjske 2007-2013, ki so ga v okviru Regionalne razvojne agencije Gorenjske in s pomočjo vseh občin, gospodarstva, drugih institucij, civilne družbe in prek 300 prostovoljcev usklajevali skoraj leto dni. "Na podlagi tega izredno pomembnega dokumenta bomo Gorenjsko gradili v zdravem alpskem okolju, kjer bodo prebivalci želeli delati, živeti in se ne nazadnje tudi zabavati," je dejal Janez Benčina, predsednik regionalnega razvojnega sveta.

Gorenjska regija, ki gospodarsko zaostaja za preostalo Slovenijo, ima trenutno 71.700 delovnih mest, a 78.233 aktivnih prebivalcev, od katerih jih 16.000 dela zunaj regije. Brezposelnost - tako statistika - upada in je med najnižjimi v državi. Čeprav je na Gorenjskem 8,9 odstotka vseh gospodarskih družb v Sloveniji in 9,6 odstotka vseh zaposlenih, regija s 1.080 milijardami tolarjev na leto ustvari samo 7,9 odstotka vseh prihodkov v Sloveniji. Zato se sooča s podpoprečno dodano vrednostjo na zaposlenega (27.520 evrov) in podpoprečnim regijskim BDP (94 odstotkov slovenskega povprečja).

"Postavljeni cilji so realni in dosegljivi," pravi predsednik razvojnega sveta Gorenjske Janez Benčina (v ospredju levo). / Foto: Tina Doki

Z razvojnimi programom Gorenjske do leta 2013, v katerem so prednostna področja podjetništvo, inovativnost, izobraževanje, turizem, varovanje okolja in trajnostni razvoj, želijo pravi pravi negativne trende obrniti. Med postavljene cilje sodi za 10 odstotkov večja rast BDP, kot bo rast slovenskega BDP, s čimer bi se povprečju z zdajšnjih 87 odstotkov približali na 91 odstotkov. V prihodnjih letih želijo ustvariti dva tisoč novih delovnih mest (tisoč v turizmu) in s tem znižati stopnjo brezposelnosti s 7,8 odstotka na 5 odstotkov, na 20 odstotkov pa nameravajo

zvišati delež zaposlenih z visoko izobrazbo (danes 12,8 odstotka). "Postavljeni cilji so realni in dosegljivi. Razvoj bomo gradili na sodobnih tehnologijah in podjetniškem pristopu na vseh področjih," ugotavlja Benčina.

Mag. Slavka Zupan, vodja priprave regionalnega razvojnega programa, je pojasnila, da je skupna vrednost več kot sto projektov 1,5 milijarde evrov, financirali pa se bodo iz občinskih proračunov, sredstev EU, državnega proračuna in zasebnih virov. Največ naložb pričakujejo v turizmu. Opozorila je, da je treba pripraviti tudi dokumentacijo za velike

okoljske projekte, med njimi CERO ter odvajanje in čiščenje voda v porečju Save in Sore. Regionalni razvojni program je vsebinsko usklajen z nacionalnimi strateškimi dokumenti, kljub temu pa se bo z državo treba še dogovarjati o umestitvi največjih regionalnih projektov v financiranje iz nacionalnega dela EU sredstev. Osnutek razvojnega programa bo sedaj ovrednotila vladna služba za lokalno samoupravo in lokalno politiko. Program je mogoče prebrati na spletni strani BSC Kranj, predloge in pripombe pa bodo zbirali do 10. septembra.

Z davčno reformo naj bi pri dohodnini odpravili visoko progresivno obdavčitev, namesto petih razredov naj bi imeli največ tri.

CVEVO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Na ministrstvu za finance so v ponedeljek predstavili javnosti "okvir" davčne reforme, končni predlog pa bodo oblikovali po tle, ko bodo izračunali njen vpliv na inflacijo. Največ davčnih zavezancev zanimajo spremembe pri dohodnini. Po napovedih ministra za finance dr. Andreja Bajuka in državnega sekretarja mag. Andreja Širclja naj bi odpravili visoko progresivno obdavčitev dohodkov, namesto sedanjih petih naj bi imeli največ tri dohodninske razrede, s tem pa bi tudi izboljšali konkurenčnost podjetij pri zaposlovanju visoko izobraženega kadra. Olajšave za vzdrževane družinske člane naj bi ohranili, na ministrstvu pa razmišljajo o tem, da bi ukiniteli večino drugih olajšav in raje uvedli višjo splošno olajšavo. Uvedli naj bi preprostejši kriterij za razmejevanje dohodkov iz dejavnosti od dohodkov iz od-

dajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjskih pravic. Pri obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti naj bi večjemu številu zavezancev omogočili ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pri tem pa naj bi dohodkovni prag dvignili na 10 milijonov tolarjev. Pri obdavčitvi osnovne kmetijske dejavnosti naj bi določili spodnjo mejo katastrskega dohodka (200 evrov) in s tem iz obdavčitve z dohodnino izvzeli velik del zavezancev z manjšimi zneski KD-ja. Rešitev bi od 70- do 80-odstotno zmanjšala administracijo, ne da bi se hkrati bistveno zmanjšal obseg obdavčljivih dohodkov. Pri obdavčitvi dobička iz kapitala bi vsem zavezancem priznali normirane stroške v višini enega odstotka pri nabavi in enak odstotek tudi pri prodaji. Zavezanci, ki prejema dohodek iz tujine, bodo lahko uveljavljali stroške prehrane med delom in stroške prevoza.

KRANJ

Nova stečajna postopka

Okrožno sodišče v Kranju je 14. julija začelo stečajni postopek za družbo Gastform, hotelska in kuhinjska oprema ter profesionalne pralnice, iz Škofje Loke in za družbo Hribar & otroci, mednarodna trgovina, iz Kranja. V obeh primerih je za stečajnega upravitelja imenovala Janka Mačka iz Zvirč. Dolžnike je pozvalo k poravnavi dolgov in upnike k prijavi terjatev, za kar imajo dva meseca časa od začetka stečajnega postopka. Za družbo Gastform bo narok za preizkus terjatev 18. oktobra, za družbo Hribar & otroci pa 24. oktobra. C. Z.

MEDVODE

Predlagajo 1.242 tolarjev dividende

Tovarna papirja Goričane iz Medvod je ob koncu lanskega leta imela nekaj manj kot 2,2 milijarde tolarjev bilančnega dobička. Uprava in nadzorni svet predlagata, da bi ga 556 milijonov tolarjev namenili za dividende in 18,7 milijona tolarjev za nagrado upravi in nadzornemu svetu; 1,6 milijarde tolarjev dobička pa bi ostalo nerazporejenega. Če bodo na skupščini 30. avgusta soglašali s takšnim predlogom, bodo imetniki delnic prejeli do konca septembra 1.241,78 tolarja (bruto) dividende na delnico. C. Z.

Alpini se obeta novo vodstvo

Predsednik uprave Alpine mag. Andraž Kopač namerava prodati svoje delnice in ponuditi odstop. Morda ga bo zamenjal Matjaž Lenassi, podjetnik iz Nazarij.

ANA HARTMAN

Žiri - Večinska lastnica Alpine, mariborska finančna družba Infond Holding 2, ki je junija kupila 56,56 odstotka delnic žirovske tovarne obutve, namerava odkupiti tudi preostalih 90.010 delnic. Vodstvo Alpine ponudbi za odkup, objavljeni v začetku julija v časniku Večer, ne nasprotuje. Med upravo podjetja in ponudnikom še ne obstaja sporazum glede ponudbe za odkup, kljub temu pa predsednik ta čas enočlanske uprave mag. Andraž Kopač, ki Alpino vodi tri leta, namerava prodati svoje delnice in ponuditi odstop; najverjetneje se bo to zgodilo ob

koncu avgusta, ko se bodo lastniki zbrali na naslednji skupščini in imenovali nove nadzornike.

Na vprašanje, zakaj namerava ponuditi odstop, Kopač odgovarja: "Novi večinski lastniki so izrazili namero za zamenjavo uprave, kar je povsem legitimna odločitev vsakega lastnika in nekaj normalnega v podjetništvu." Kot je pojasnil predsednik uprave Infond Holdinga Matjaž Rutar, so se za nakup žirovskega podjetja odločili, ker je uspešno in ima velike razvojne potenciale. "Nova uprava je eden izmed ukrepov, s katerimi želimo zagotoviti čim hitrejši razvoj podjetja in rast vrednosti naše

naložbe. O konkretnostih stvari pa je še prekmalu go-

Mag. Andraž Kopač po treh letih vodenja Alpine namerava ponuditi svoj odstop.

voriti, saj prevzem še ni zaključen," je povedal.

Očitno bi po mnenju novih lastnikov k razvoju podjetja lahko veliko pripomogel direktor podjetja BSH Hišni aparati iz Nazarij Matjaž Lenassi, ki bo morda postal prvi mož Alpine. "Res sem pred mesecem in pol od lastnikov prejel povabilo in priznati moram, da me vodenje Alpine zelo zanima. Vendar pa bo to, ali bom nasledil sedanjega predsednika uprave, na koncu odvisno od odločitve nadzornega sveta," je povedal 47-letni podjetnik, ki je za leto 2005 prejel nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.

EKO Laze 18a, 4000 Kranj

DOSTAVA

KURILNEGA OLJA

080 21 50

stanovanjski krediti do 25 let

HRANILNICA LON d.d. Kranj

Informacije: 04/28-00-777, www.lon.si

KRATKE NOVICE

GOZD MARTULJEK

Spet bodo prižgali kopo

Gozdarsko društvo Bled in Zavod za gozdove Bled na kopišču v Gozd-Martuljku tudi letos pripravljajo Oglarske dneve, ki se pričnajo danes, v petek, ob 19. uri z zažigom kope. Ta bo predvidoma gorela vsaj petnajst dni, je povedal kopar

Klemen Zupančič - Grizli. Ob kopi se bo prihodnji teden dogajalo marsikaj zanimivega. Rutarski teater bo pripravil skeče, naredili bodo mini kopo za otroke, napovedane so gozdarske igre, potpisno predavanje in nastop pevskega zbora iz Kranjske Gore. Tudi letos bo ob kopi mogoče kupiti oglje. Kot je povedal kopar, so za kopo porabili med 18 in 19 prostorninskih metrov drv, iz česar naj bi nastalo kar okrog dve toni oglja. Sicer pa je kuhanje oglja danes le še turistična atrakcija, medtem ko je bilo v preteklosti zelo razvita obrt. Priprava kope je dokaj zahtevna, kakovost oglja pa je menda odvisna tudi od spretnosti in izkušenosti ogljarja. Dobro kuhano oglje je črne barve in svetleče, ob prelomu pa nastanejo ostri robovi z dobro vidno strukturo lesa. **U. P.**

KRANJ

Kontrola podatkov na terenu

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je v ponedeljek začela terensko kontrolo podatkov, ki so jih kmetje navedli v vloge za pridobitev neposrednih plačil na površino in na žival ter za ukrepe iz programa razvoja podeželja. Kontrola bo potekala do začetka septembra, izvajalo pa jo bo sedemdeset kontrolorjev z Inštituta za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu. Zajela bo pet odstotkov vlagateljev za plačila na površino in deset odstotkov za plačila za živali, pri enem odstotku vlagateljev pa bodo podatke preverjali še navzkrižno. **C. Z.**

KRANJ

Suša v kmetijstvu se nadaljuje

Visoke temperature in pomanjkanje padavin iz tedna v teden povečujejo škodo v kmetijstvu. Po podatkih agencije za okolje je bila od 1. do 20. julija povprečna temperatura zraka v vzhodni Sloveniji za en odstotek višja od dolgoletnega povprečja 1961-2005, v zahodnem delu države za dva odstotka in v osrednji Sloveniji kar za 4,3 odstotka, v tem obdobju pa je bilo tudi nadpovprečno število dni z najvišjo temperaturo zraka nad 30 stopinj. Pomanjkanje padavin traja že od sredine junija. Do 20. julija je na zahodu države padla le desetina dolgoletnih padavin, v osrednji Sloveniji petina in v severovzhodnem delu do 60 odstotkov. **C. Z.**

Izvršba proti državi

Ker ministrstvo za obrambo ni posekalo 126 kubičnih metrov "lubadark" na območju vojaškega skladišča na Drulovki, je zavod za gozdove začel izvršbo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - V uredništvo smo prejeli sporočilo, da zavod za gozdove pri zatiranju lubadarja ukrepa le proti kmetom, ne pa tudi proti državnim organom, konkretno - proti ministrstvu za obrambo, ki ima v gozdovih na območju vojaškega skladišča na Drulovki tudi veliko od lubadarja napadenega drevja. V kranjskem zavodu za gozdove so očitek zavrnili, vodja kranjske krajevne enote **Janez Logar** je pojasnil, da v skladu z zakonom o gozdovih ukrepajo enako proti vsem lastnikom, razlika je le

Janez Logar

ta, da je v primerih, ko gre za varovane vojaške objekte, postopek nekoliko daljši in bolj zapleten.

V letošnjem prvem polletju so v enoti, ki obsega 17.494 hektarjev gozdov v kranjski, šenčurski, cerkljanski, nakelski in delu predvorske občine, ugotovili 2.783 kubičnih metrov "lubadark", za kar so lastnikom izdali 249 odločb za izvedbo zatiralnih ukrepov. Lastnikom, ki v desetih dneh takšnih ukrepov niso izvedli, so izdali sklep o upravni izvršbi, kar pomeni, da jim v tem primeru delo v gozdu na njihove stroške opravi pogodbeni izvajalec I. Egoles iz Škofje Loke. V kranjski krajevni enoti so izdali 17 takšnih sklepov o izvršbi, med drugimi tudi ministrstvu za obrambo, ki je lastnik gozdov na območju vojaškega skladišča na Drulovki, strelišča Crngrob in vojaške letalske baze Brnik. Podjetje I. Egoles iz Škofje Loke je v torek po naročilu zavoda za gozdove že začelo izvršbo na Drulovki, to je posek in izdelavo 126 kubičnih metrov napadenega drevja ter izvedbo zatiralnih ukrepov. Po končani izvršbi bo zavod izdal

Ministrstvo za obrambo je "vojno" z lubadarjem prepustilo upravni izvršbi.

ministrstvu še sklep o stroških, ministrstvo pa bo tako kot drugi lastniki gozdov moralo v petnajstih dneh po pravnomočnosti sklepa poravnati stroške na račun uprave za javna plačila.

Na ministrstvu za obrambo priznavajo, da gospodarjenje z gozdovi v zadnjem času ni bilo takšno, kot narekuje zakonodaja, za kar naj bi bila kriva bolniška odsotnost strokovnega delavca, pristojnega za urejanje gozdov. Letos so že začeli postopek javnega naročila za nujna gozdarska dela in bodo kljub bolniški odsotnosti delavca poskušali odpraviti vse pomanjkljivosti in skrbeti za gozdove kot dober gospodar. Prizadevali si bodo, da v prihodnje ne bili več potrebni takšni ukrepi, kot so upravne izvršbe.

Sladkal bi se z medom

Na Gorenjskem živi od pet do osem medvedov, eden med njimi je še posebej "žleht", saj povzroča škodo in se spretno izmika lovcem. V noči z 18. na 19. julij je premikal panje v čebelnjaku nad Rudnim.

CVETO ZAPLOTNIK

Rudno - Kot je povedal **Miran Hafner**, vodja oddelka za gozdne živali in lovstvo v kranjski območni enoti zavoda za gozdove, se približno 150 kilogramov težki medved že več let pojavlja na območju Jelovice in bohinjskih hribov, zaide pa tudi v Poljansko dolino. Sledi, ki so jih gozdarji in lovci odkrili zgodaj spomladi, ko je bilo v višjih legah še veliko snega, kažejo, da na Gorenjskem tudi prezimuje, po državni strategiji upravljanja pa naj bi se tod pojavljal le prehodno oz. izjemoma. Že lani in predlani je pobijal ovce na območju Ratitovca in Soriške planine ter stražil v bližini vasi, letos pa nadaljuje škodljivo početje. Maja je v lovišču lovskih družin (LD) Železniki in Poljane poškodoval avtomatski krmilnici in skladišči za krmo v loviščih LD Selca in

Železniki, julija je nad Železniki poškodoval še eno avtomatsko krmilnico in se znesel nad prevoznim čebelnjakom, ki so ga Špoladovi iz Kranja postavili v bližini ceste nad Rudnim. Kot so povedali, jim je poškodoval 35 od skupno 50 panjev, pri tem pa bodo končno škodo lahko ocenili šele po dveh tednih,

ko se bo pokazalo, ali so čebelje matice preživele napad ali ne.

Zajeten dosje

Na kranjskem zavodu za gozdove je "dosje" o konfliktnem medvedu že precej zajeten, v njem so poročila o škodnih dogodkih ter predlo-

gi zavoda za izredni odstrel in odločbe agencije za okolje. Agencija je predlani izdala dovoljenje za izredni odstrel lovski družini Sorica in kasneje še LD Železniki, dve dovoljenji jima je izdala tudi lani. Sredi letošnjega maja je odobrila lov LD Selca, Sorica, Železniki, Nomenj-Gorjuše, Bohinjska Bistrica, Stara Fužina, Poljane, Gorenja vas in Sovodnj, vendar pa ga lovcem v desetih dneh, kolikor je veljalo dovoljenje, ni uspelo upleniti. "Po mnenju zavoda za gozdove je bil rok prekratek. Na Gorenjskem je namreč medveda težko upleniti, giblje se na veliki površini, ob vsem tem pa je še nepredvidljiv," pravi Miran Hafner in poudarja, da so prav zato predlagali izdajo dovoljenja z veljavnostjo do uplenitve. Za novo dovoljenje so zaprosili ob koncu maja in po dopolnitvi vloge še enkrat v začetku julija. V ponedeljek so seznanili agencijo z julijskim početjem medveda, v sredo pa so od agencije prejeli odgovor, da ne morejo začeti postopka za izredni odstrel, ker ocenjujejo, da medved še ne povzroča resne škode niti ne predstavlja nevarnosti za zdravje in življenje ljudi.

Poškodovani Špoladov prevoznik čebelnjak nad Rudnim.

89.8 91.1 96.3

RADIO SORA

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.

Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.siRADIO ČERNO, D. O. O.
PLATIŠEVA ULICA 39,
5282 ČERNOTEL: 05/37 34 770
FAX: 05/37 34 771
E-POŠTA: INFO@RADIO-ODMEV.NET

90.9, 97.2, 99.5, 103.7 MHz UKV, STEREO, RDS

Vse življenje si trdo garal,
za dom družino vse si dal.
Od dela tvojih pridnih rok
sledí ostale so povsod.
Žalost, solza te zbudila ni,
praznina, ki ostala je, zelo boli.

V SPOMIN

Včeraj, 27. julija 2006, je minilo žalostno leto dni, odkar te je kruta bolezen iztrgala iz naše sredine

ALOJZIJ GANTAR
1935 - 2005 iz Nakla

Vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, iskrena hvala.

VSI NJEGOVI
Naklo, 27. julija 2006

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tihega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in teta

BERTA MRAK
roj. Oblak iz Hrastja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se osebju bolnišnice Golnik, oddelek 300. Hvala g. župniku Milošu Briškemu iz Hrastja za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI
Hrastje

Pride dan, ko se raztrga mreža sanj,
zakoplješ obraz v dlan in si sam.

ZAHVALA

Ob nenadni in nepričakovani izgubi dragega moža, očeta, sina, brata, strica, bratranca

JANEZA PREVCA
iz Dorfarjev, 1946-2006

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečeno sožalje, za tolažilne besede, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala vsem bivšim sodelavcem iz podjetja LTH Škofja Loka, podjetju Plastika Grašič Škofja Loka, crngrobskim pritrkovalcem in gasilskemu društvu Žabnica. Lepa hvala g. župniku za pogrebni obred in g. Petru Škerjancu za besede ob slovesu. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste našega moža, očeta pospremili na njegovo zadnjo pot.

VSI NJEGOVI
Dorfarje, Škofja Loka, 19. julija 2006

Po hudi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ZAHVALA

MIROSLAV BEVK
p. d. Močilarjev Mirko iz Davče

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, kolektivom Alplesa, Nika, Dornela, Pediatrične klinike Ljubljana, OŠ Železniki, TD Davča, DPŽ in drugim za pomoč, izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo njegovi osebni zdravnici dr. Špeli Petermelj in patronažni sestri Minki za obiske na domu, g. župniku Ivu Kožuhu za lepo opravljen pogrebni obred in lepe poslovilne besede ter domačernu cerkvenemu mešanemu pevskemu zboru in vokalni skupini za zapete pesmi.

VSI NJEGOVI
Davča, julija 2006

Kadar smrt pokliče nekoga izmed nas,
tedaj iz bolečine v srcu spoznamo,
kako nam je bil drag in koliko nam je pomenil ...

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš dragi

JANEZ DOLINŠEK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in maše v njegov spomin. Lepa hvala dr. Zoji Pavlin in med. sestri Ivici iz ZD Kranj. Zahvaljujemo se sodelavcem DSO Preddvor, PGD Preddvor, OOZB Preddvor ter društvu upokojencev Preddvor. Hvala župniku s Trstenika za pogrebni obred, pevcem Zupan in pogrebni službi Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Ob smrti dragega brata in strica

ZAHVALA

STANETA ROGLJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Posebno zahvalo izražamo g. župniku in g. Jeriču za lepo opravljen pogreb. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI
Kranj, Moste

Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočijte, zdelane roke,
zaprte so utrujene oči,
le moja drobna lučka še brli.
(Svetlana Makarovič)

ZAHVALA

Življenje je vlak, na katerem smo v določenem času vsi sopotniki, vlak pa se za trenutek ustavi na postaji, da vstopijo in izstopijo popotniki.

V torek, 18. julija, je nepričakovano in prezgodaj zapustila ta vlak in prestopila na vlak proti večnosti naša ljubljena mami, mama in prababica

MIRA - MARIJA PUŽEM

Zahvaljujemo se vsem sopotnikom, ki ste za slovo za trenutek postali ob njej, se zbrali na peronu in ji pomahali v poslednje slovo. Prav lepa hvala za sočustvovanje in vse spodbudne besede, cvetje, sveče in pomoč v teh težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ji pripravili nepozabno slovo.

Žalujoci: hčerka Mira in sin Peter z družinama
Naklo, Cegelnica, Strahinj, julija 2006

V 74. letu nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

ZAHVALA

MARJAN PUŠAR
čevljarski mojster v pokoju

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, članom čevljarskega ceha in Obrtne zbornice Škofja Loka za izrečena pisna in ustna sožalja, podarjeno cvetje in sveče, za darove v dobrodelne namene ter drugo pomoč. Hvala Moškemu pevskemu zboru iz Sore in gospodu župniku Jožetu Čuku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI
Pungert, julija 2006

Ob boleči izgubi dragega moža

ZAHVALA

DRAGA MAŠTRAPA

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in znancem ter sosedom, ki ste mu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem njegovi osebni zdravnici dr. Pavlinovi in sestri Ivici, kakor tudi dežurni ekipi Zdravstvenega doma Kranj in bolnišnici Golnik. Hvala tudi za lep pogrebni obred in g. Košnjeku za lep poslovilni govor, hvala pevcem ter pogrebni službi, organizaciji Zveze borcev in Rdečemu križu Zlato polje ter Domu upokojencev Kranj. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim.

Žena Rozi

ANKETA

Kranj mora živet

ALENKA BRUN

Med 27. in 29. julijem se v Kranju odvija festival Kranjfest s tradicionalno Kranjsko nočjo, letos že 24. po vrsti. Naključne mimoidoče smo povprašali, kaj menijo o Kranjski noči ter o festivalu nasploh.

Foto: Tina Doki

Jan Karel Petrič, Kranj:

"Verjetno ne bom prisoten na Kranjski noči, ker gremo v Ameriko. Jo pa poznam, saj živim v bližini in me prireditev ne moti, ker tako ali tako hodim spat precej pozno."

Pavlin David, Kranj:

"Recimo da delam na Kranjski noči. Zdi se mi, da je tovrstnih prireditev v mestu premalo. Lahko bi imeli vsaj še dve. Edino za izbor bendov bi rekel: brez komentarja."

Irena Ropret, Besnica:

"Seveda poznam Kranjsko noč. Mislim, da nekaj takih prireditev Kranj sicer ima - kot je Teden mladih in podobno. Mislim, da se v Kranju kar nekaj dogaja."

David Toporš, Duplje:

"Kranjsko noč poznam. Skoraj vsako leto grem in je zanimiva, ker nastopajo različne skupine in se dogaja v času, ko smo doma. Kranj umira, trgovine se zapirajo in mislim, da to mestu manjka."

Filip Kocijančič, Kranj:

"Vodim medijski oder tri dni. Letos že drugič. Pri organizaciji noči so vedno problemi s stanovanjci mestnega jedra. Bilo bi fino, ko bi šel kdo v Celovec pogledat, kako mestno jedro živi."

Voda vse bolj iskana

Medtem ko si trgovci v teh vročih dneh manejo roke zaradi povečane prodaje vode in drugih pijač, so hrvaški turistični delavci vse bolj zaskrbljeni, ker gostje zaradi pomanjkanja vode menda predčasno odhajajo domov.

ANA HARTMAN

Ceprav se nad vročino, ki bo menda ob koncu tedna vendarle nekoliko popustila, marsikdo pritožuje, je ta v zadnjih tednih razveselila vsaj trgovce, saj je vplivala na povečano prodajo pijač. Kot je pojasnil poslovodja kranjskega supermarketa Tuš Andrej Rozman, že dolgo časa niso prodali toliko vode. "Pri nas sicer vode ne prodamo tako veliko, saj imamo precej starejših in varčnejših kupcev. Vendar pa je prodaja pijače narasla za približno dvesto odstotkov," je ocenil. "Če smo prej v trgovini imeli postavljene pakete s šestimi plastenkami pijače, smo zaradi povečanega zanimanja v prodajalno zdaj raje pripeljali kar palete," je pristavil. Več pijače in vode v teh dneh prodajo tudi v hipermarketu Spar na Planini v Kranju, in sicer za 30 odstotkov več kot običajno, so ocenili. V kranjskem Mercatorjevem centru pa so v primerjavi z aprilom v drugi polovici junija in prvi polovici julija ugotovili 70-odstotno povečanje prodaje vode.

Ce je vročina prinesla nekaj koristi vsaj trgovcem, pa je toliko več škode naredila

V zadnjih dneh je prodaja vode in drugih pijač narasla. / Foto: Gorazd Ravčič

hrvaškim turističnim delavcem. Na posameznih mestih v Dalmaciji, še zlasti na Pagu, se namreč soočajo s pomanjkanjem vode, zato se nekateri gostje predčasno vračajo domov oziroma na počitnice raje ne odpotujejo. O odpovedi dopusta v teh dneh razmišlja tudi štiriclanjska družina iz Kranja, ki bi morala v Novaljo na Pag odpotovati v torek. "Klicali smo lastnika apartmaja, ki je potrdil, da imajo v kraju res vsakodnevno redukcijo vode in da se turisti predčasno vračajo. Do nedelje se bomo

odločili. Če se razmere ne bodo izboljšale, bomo ostali doma oziroma skušali poiskati nastanitev kje drugje, kar pa na višku sezone ni lahko," so pojasnili.

V kranjski poslovalnici Ilirike turizma so zatrdili, da se nihče od njihovih gostov ni predčasno vrnil z dopusta. "Res pa je, da je neki gospod razmišljal o dopustu na Pagu, a se je nato raje odločil za drugo destinacijo," je razložila Anja Bajželj. Tanja Mercen z oddelka rezervacij turistične agencije Globtour je povedala, da so v zadnjih

dneh prejeli nekaj klicev zaskrbljenih strank. "A odgovodal ni nihče, saj imamo kapacitete v tistih predelih otoka, kjer ni težav z vodo." Da so nekatera mesta na Pagu bolj kritična kot druga, meni tudi mlada tričlanska družina Habjan iz Škofje Loke, ki se je predčerašnjim vrnila z desetdnevnega dopusta v kraju Šimuni. "Mi pomanjkanja vode nismo občutili. V našem kraju so domačini celo zalivali vrtove. Je pa res, da je v trgovini enkrat zmanjkalo vode," je dejala Jana Habjan.

BRALCI SPOROČAJO

Spoštovani!

Odlučil sem se, da vam pošljem slike kranjskega vodnjaka na Mohorjevem klancu, ki je v nemogočem stanju že od pomladi naprej. Ravno tako tudi Plečnikove arkade, ki jih bosta vsak čas prerastla trava in mah. Imam pač "srečo", da stanujem ravno nad vodnjakom in sem priča dogodkom okrog njega. Koliko turistov ga fotografira, hkrati pa zmajujejo z glavami in se pomenkujejo med seboj. Lahko si mislimo, o čem govorijo. No, veliko jih je, ki pa ga sploh NE fotografirajo; pa zopet vemo, zakaj. Videl sem veliko vodnjakov. Nisem pa še videl nobenega, ki bi imel tako majhen pretok kot ta. Verjetno tudi ni bilo zamišljeno, da bi bil dotok sveže vode samo skozi petelinov kljunček, saj ima zgornje korito možnost dodatnega dotoka sveže vode. Zato ni čudno, da se v koritih nabirajo poleg umazanije in odpadkov tudi alge. Veliko ljudi, ki pridejo po klancu navzgor, se v teh vročih dneh odloči, pomočiti roko v vodo in se potem malo osvežiti še po obrazu. Ne bi se čudil, če so se komu pojavili kakšni ekcemi, potem pa bi se spraševal, od kod. Dobro, da se nihče ne odloči, da bi je malo popil. Prejšnji teden sem bil priča, kako so iz podjetja AURA očistili vodnjak na Glavnem trgu. Povedali so mi, da nimajo sklenjene pogodbe za urejanje vodnjaka na Mohorjevem klancu. Sprašujem se, zakaj?

Upam, da bo tole pisanje doseglo svoj namen in da bo v prihodnosti celotna podoba arkad in vodnjaka veliko lepša.

Lep pozdrav
MARJAN PREGRAD, KRANJ

P. S.: Sicer sem tole pismo namenil oddelku za gospodarske javne službe Mestne občine Kranj, vendar tam vso mojo pošto zavračajo. Mogoče boste vi s kakšnim prispevkom dosegli namen.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes, v petek, bo dopoldne sončno, popoldne bodo nastale posamezne nevihte. V soboto bo spremenljivo do pretežno oblačno, pojavljale se bodo plohe in nevihte. V nedeljo bo deloma sončno, nastale bodo le še posamezne nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za Meteorologijo

PETEK
17/30°C

SOBOTA
16/25°C

NEDELJA
15/27°C

RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 2812-220 redni
(04) 2812-221 oddaja
(04) 2022-222 novica
(051) 303-505 roba za otroke

FAX:
(04) 2812-225 oddaja
(04) 2812-228 tiskovna

E-POŠTA:
radiokranj@radio-kranj.si
spletna stran:
www.radio-kranj.si

GORENJSKI MEČASRČEK

NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM!

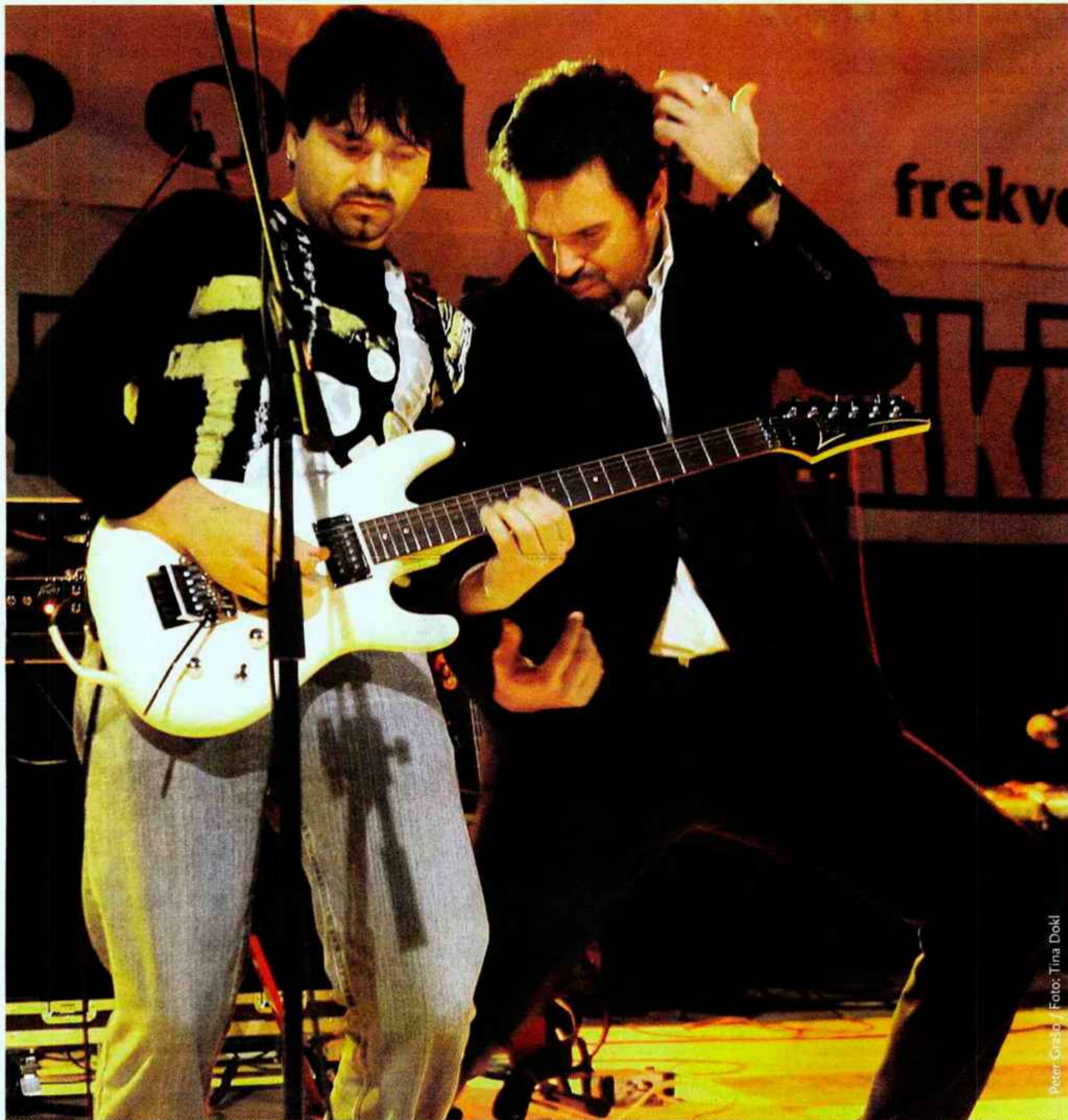

razpredila

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Peter Gasto / Foto: Tina Dokl

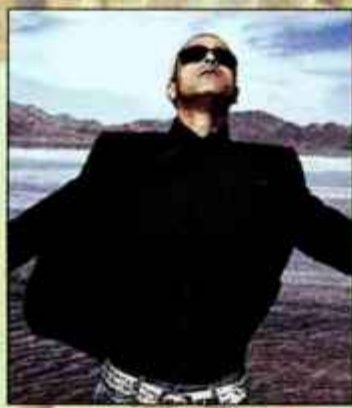
razpredila

GLASBA

KRANFEST

Ta vikend bo v Kranju tradicionalna Kranjska noč, v nedeljo bo na reški Kantridi nastopil Eros Ramazzotti (na fotografiji), prihodnji teden pa v ljubljanskih Križankah britanski Simply Red. / Foto: arhiv organizatorja

02

TELEVIZIJA

Z GLAVO NA ZABAVO NE POČIVA

Generacija Nulanula je tudi tokrat uspešno izpeljala dvajset prireditev po Sloveniji, obiskalo pa jo je več kot dvajset tisoč mladih obiskovalcev.

03

LJUDJE

SLADKO MORJE

Dnevi v koloniji so zapolnjeni z različnimi interesnimi dejavnostmi ter tistim, v čemer večina otrok najbolj uživa - s plavanjem. Z ekipo 'Dobro jutro, Slovenija' pa smo se družili na barki Meja, ko smo pluli ob slovenski obali. / Foto: Alenka Brun

08

PETEK_28.7.2006

GLASBA

VRHUNEC POLETJA V KRANJU

Organizatorji na letošnjem Kranfestu pričakujejo od 60 do 80 tisoč obiskovalcev.

Ana Hartman

Včeraj se je v Kranju začel festival Kranfest s tradicionalno Kranjsko nočjo, ki je letos že 24. po vrsti. Prireditev se bo v treh dneh odvijala na kar 15 prizoriščih. Festival se bo uradno pričel nocoj ob 20. uri z nagovorom župana MO Kranj Mohorja Bogataja na Glavnem trgu, vrhunec pa bo dosegel jutri nekaj po polnoči, ko bodo oči obiskovalcev usmerjene v nebo, ki ga bo razsvetljeval ognjemet.

Kot je pojasnil vodja prireditve Srečko Štager z Zavoda za turizem Kranj, je za obiskovalce ponavadi najbolj zanimivo dogajanje na največjem prizorišču na Slovenskem trgu. Prav tam se bo nocoj ob 21. uri pričel rock koncert. Zbrane bodo zabavali Vlado Kreslin in Mali bogovi, Peter Lovšin in Španski borci. Po nocojšnjem uradnem odprtju se bo na Glavnem trgu na Modrem odru Radia Kranj odvijal moški večer: nastopile bodo Tanja Žagar, Saša Lendero, Sanja Grohar, dogajanje pa bodo popestrila vroča Playboyeva dekleta in MK Michael. Jutri po 21. uri bosta publi-

ko na Slovenskem trgu razveseljevala Jan Plestenjak in Petar Grašo, na Glavnem trgu pa se bo odvijal mednarodni program KUD Piskavica (BiH). Modri oder Radia Kranj pa bodo zasedli Turbo Angels, Nexys, Nina Pušlar in drugi, ki bodo zabavali predvsem žensko občinstvo.

Kranfest že tretjič zapored gosti amaterska gledališča komedij, ki se bodo danes in jutri ob 19.30 predstavila na vrtu gradu Khislstein, in mednarodno srečanje tamburaških skupin, ki bo jutri ob 20. uri ob spomeniku dr. Franceta Prešerna. Danes ob isti uri bo tam nastopila dalmatinska klapa Vela Luka. Najmlajši bodo na koncu mesta, na Pungertu, v ustvarjalnih delavnicah zgradili svoje mesto. Čez dan bo tako danes kot tudi jutri v njem zaživel Obijev otroški Kranfest s številnimi predstavami, animacijami in delavnicami.

Kot je še povedal Štager, festival Kranfest ponavadi v gorenjsko prestolnico privabi od 60 do 80 tisoč ljudi. Tudi letos pričakujejo približno takšen obisk. "V četrtek je obisk nekoliko slabši, medtem ko se prireditev v petek ali soboto udeleži tudi do 30 tisoč obiskovalcev."

SIMPLY RED IN EROS

V nedeljo, 6. avgusta, bodo ob 21. uri v Križankah nastopili Simply Red, verjetno najboljša britanska pop-soul skupina zadnjih dvajsetih let. V nedeljo pa na reški Kantridi pričakujejo Ramazzottija.

Alenka Brun

Glasba Simply Red je preprosto večna in brezčasna. Njihovi hiti so še vedno obvezen repertoar urbanih radijskih postaj, modnih revij, jet-set lokalov in petičnih zabav. Simply Red, ki so do danes prodali več kot 50 milijonov svojih albumov, tako tudi v teh glasbeno brezosebnihih časih ostajajo eden najbolj šarmantnih, mondenih in univerzalnih pop bendov. Njihova glasba pa je primerna za skoraj vsak trenutek in za vsakogar. Poleg tega so ena največjih koncertnih atrakcij. Njihova nadstandardna in doživeta izvedba je še vedno pojem dobrega koncertnega nastopa. Danes je le malo pop skupin, ki se lahko v

Foto: Anja Vrgočević

živo primerjajo s Simply Red.

V okviru Eros Ramazzotti Summer Tour pa bo v nedeljo, 30. julija (ob 21. uri) na reškem stadionu Kantrida koncert italijanske mednarodne megazvezde Erosa Ramazzottija. Rojen je bil 28.

nale s svojo skladbo Rock 80 in dobil prvo pogodbo pri mladi založbi DDD. Leta 1982 je izdal svoj prvi singel Ad un amico. Slavil je leta 1984 na festivalu v Sanremu s pesmijo Terra promessa. Vse od leta 1990 pa do leta 2000 je bilo Erosovo delovno in pevsko obdobje zelo živahno. Leta 2001 je bil povsem predan turneji za Stilelbergo, maja 2003 je izšel njegov album "9", marca 2004 pa je še dvakrat nastopil v slovitom milanskem Forumu. Svetovno turnejo je nadaljeval v Severni in Južni Ameriki, Aziji in Afriki, nato pa se je vrnil v Italijo, kjer je imel poletno turnejo po stadionih. V 24-letni karieri je Eros Ramazzotti prodal 35 milijonov plošč. Oktobra lani pa je izdal že svoj deseti album Calma apparente, ki ga je produciral skupaj s Claudiom Guidettijem.

ŠOK ZA 'ATOMIČNO' ŠPELCO

Pridež domov, stopiš skozi letališka vrata, pa ti na vhodu pomolijo pod nos revijo, s katere sama sebe zagledaš naravnost v oprsje.

Alenka Brun

To se je zgodilo Špeli Grošel, ponosni lastnici (novega) najbolj znanega slovenskega oprsja skupine Atomik Harmonik, ko sta se s fantom Mitjem vrnila z dopustovanja na Zakintosu. Damica je doživela šok, ker najverjetneje res ni pričakovala, da se bo znašla kar na naslovnici. Morda je vedela, da je paparaco kje blizu, ter se je temu primerno 'držala' med sončenjem. Določene objavljene fotografije namreč delujejo kot bi bila zadeva zrežirana, vendar glede

Pridež z dopusta na naslovnici zagledaš svojo 'lastninao'. / Foto: Tina Dekl

na popolno oprsje, ki ne potrebuje nobene opore, je

bilo moško mnenje, da je Špelca prava mala pop har-

monična ikonca, oboževalci pa norijo od veselja.

Gardaland

Najbolj znan zabavišni park - blue tornado, vlak smrti, polet z Ikarjem, spust po brzicah, akvarij z delfini, plešoči psi ... in zadnja novost - sequoja. **Odhodi:** vsako soboto v juliju in avgustu, ob 4. uri z avtobusne postaje v Kranju. **Cena:** 10.500 sit (43,82 eur)

Mirabilandia

Zabavišni park pri Ravenni s 44 atrakcijami, med katerimi so največji evropski vlak smrti, rafting Rio Bravo, 12 zabavnih spektaklov, rajska tropska plaža. Več: www.mirabilandia.it. **Odhodi:** 12. 8. ter 26. 8. ob 4. uri z avtobusne postaje v Kranju. **Cena:** 11.000 sit (45,90 eur)

Canevaworld

Vodni svet zabave in norčij. Lahko se boste potapljali v tropskih lagunah, stopili nazaj v srednji vek, vstopili v svet rock glasbe ... **Odhodi:** 12. in 26. 8. ob 4.30 iz Kranja (ob zadostnem številu prijav). **Cena:** 11.000 sit (45,90 eur)

Cene vključujejo tudi vstopnino, naročniki Gorenjskega glasa in njihovi otroci pa imajo 5 % popusta (pri vplačilu v agenciji Linda predložite odrezek časopisa z vašo naročniško številko).

POLEG TEGA VAS VABIMO NA:

- Ovčarski bal na Jezerskem 13. 8. 2006
- ter izlet na morje v Strunjan in Porotroč, ki bo 15. 8. 2006

Gorenjski Glas

Prijave: Gorenjski glas 04/201 42 41, narocnine@g-glas.si. Prijave in vplačila: Agencija Linda, Cesta Staneta Žagarja 32, Primskovo, Kranj, 04/235 84 20, 041/248 773, info@linda.si

Rumena noč v Kopru

Rumeno noč bo v letošnjem letu dopolnil tudi novi festival Festiko, ki se ponaša s kakovostnim kulturnim, zabavno-glasbenim in otroškim programom ter pouličnimi gledališkimi predstavami. Med 24. in 30. julijem bo staro mestno jedro Kopa znova zaživel. Brezplačni dogodki bodo poskrbeli za vse generacije in glasbene okuse. Na Titovem trgu bodo nastopili Gibonni, Katalena, Jazoo in Šukar, Da Phenomena, Dan D in Zoran Predin z živimi

legendami, Vroom, Soulfingers in Big Foot Mama, Maša Kagao Knez in Davor Radolfi z Ritmom locom. Na Ukmarjevem trgu Atomik Harmonik, Čuki in Ansambel Lojzeta Slaka. Pestro glasbeno dogajanje bo z nastopi različnih izvajalcev vse od Pera Lovšina do Mambo Kingsov, indijske glasbe potekalo še po številnih lokacijah v središču Kopa. V okviru Festika in Rumene noči bodo potekali tudi Jazz etno funky festival JEFF in tekmovanje mladih DJ-ev, odprto tekmovanje v hip-hopu, Koper-ground festival. A. B.

TELEVIZIJA

ANKETA

Alkohol je bil in bo

ANA HARTMAN

Danes se vse manj mladih zna zabavati brez alkohola. Naše sogovornike smo povprašali, kaj menijo o prireditvah Z glavo na zabavo, ki spodbujajo zdravo zabavo brez alkohola.

Foto: Tina Dell

Helena Svast, Kranj:

"Za prireditev Z glavo na zabavo še nisem slišala, a se mi zdi sam koncept zelo dober. Mladi danes preveč posegajo po alkoholu in drugih substancah. To pa pogosto vodi v nesreče."

Štefan Bukovnik, Zg. Bela:

"Prireditve Z glavo na zabavo poznam, a se še nobene nisem udeležil. Ponavadi ne hodim na zabave. Tovrstnih prireditev bi moralo biti še več oziroma vse bi morale biti take."

Vesna Kovačević, Kranj:

"Seveda poznam prireditve Z glavo na zabavo, vendar na nobeni še nisem bila. Lepo, da se mladi znajo zabavati tudi brez alkohola. To bi bilo treba mladim posebej omejiti."

Mateja Leben, Naklo:

"Z glavo na zabavo? Pojma nimam. Aha, prireditve brez alkohola. Kaj takega je težko izvedljivo, saj ga mladi lahko prinesejo s sabo. Alkohol je vedno bil in bo."

Aleš Sitar, Kranj:

"Kolikor vem, so Z glavo na zabavo prireditve brez alkohola in opojnih substanc. Dobro je, da so jih začeli pripravljati, a jih je premalo. Skorajda vsi mladi posegajo po alkoholu."

Z GLAVO NA ZABAVO NE POČIVA

Spomladanski del prireditev že šeste sezone Z glavo na zabavo je zaključen. Generacija Nulanula je tudi tokrat uspešno izpeljala dvajset prireditev po vsej Sloveniji, obiskalo pa jo je več kot dvajset tisoč mladih obiskovalcev.

Klemen Razinger

V Planici, v priljubljenih slovenskih lokalih, na maturantskih plesih Plesne šole Bolero, na Škisovi tržnici v Ljubljani ter na odprtem prvenstvu v mini rokometu v Dolu pri Hrastniku je bilo opravljenih približno osem tisoč preizkusov alkoholiziranosti, izpolnjenih skoraj 4.500 poučnih anket, razdeljenih za okoli osem milijonov slovenskih tolarjev praktičnih nagrad in izletov s strani pokroviteljev in Fundacije Z glavo na zabavo. Vse to je pokazatelj uspešnega dela ekipe treznih žurjerjev - Generacije Nulanula.

V poletnem času prireditev sicer ni, a to ne pomeni, da se nič ne dogaja, ravno nasprotno. Glavni pokrovitelj fundacije je že 28. maja nagrajence peljal na koncert Santane na Dunaj. Vsi tisti, ki so si prislu-

Z glavo na zabavo ne počivajo, pripravljajo se na jesenski del. (Foto: Klemen Razinger)

žili nagrado Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS - dan varne vožnje v šoli z Branetom Kuzmičem, bodo svoje vozniške sposobnosti lahko preverjali in trenirali jeseni, dobitnike adrenalinskega presenečenja pa čaka divje poletje.

Jesenski del pa bo še bolj pester. Poleg prireditev, ki

bodo pretežno namenjene družinam in se bodo odvijale v Mercatorjevih nakupovalnih centrih med 30. septembrom in 2. decembrom, bo TV Slovenija predvajala serijo desetih polurnih izobraževalnih mladinskih oddaj Z glavo na zabavo, ki jih Fundacija ZGNZ pripravlja v sodelovanju s Produkcijno skupino

Mangart ter Otroškim in mladinskim programom TV Slovenije. Oddaje ne bodo obravnavale le škodljive rabe alkohola, najširši slovenski javnosti bodo predstavile vrednote zdravega življenjskega sloga. Tako gledalci lahko pričakujemo izobraževalno, zabavno, pa tudi adrenalinsko polurno tematiko.

NOVIČKA

Morska avantura

Ana in Taiji in Erazem in Daniela so znani Slovenci, ki se bodo pomerili v julijski Avanturi. Tokrat je dogajanje preneseno na Krk, kjer so se borili z valovi in za zanimivo stavo. Kako, zakaj, kdo je bil boljši in kdo bo moral čistiti avtomobile, boste izvedeli v Avanturi z Ano in Taijiem ta petek ob 21. uri na TV Pika. Kliknite www.avantura.tv. A. B.

Oddamo 100 m² skladiščnih prostorov in 35m² pisarniških prostorov na naslovu **ETP Kranj, d. d., Mirka Vadnova 11, 4000 Kranj.**

Interesenti naj se zglasijo na naslov

ETP Kranj, d. d., Mirka Vadnova 11 ali po tel.: 280-35-12.

Gorenjska turistična zveza Kranj
Komisija za ocenjevanje krajev
Koroška c. 27, 4000 Kranj,
telefon: 04/20-10-500
E-naslov: gtz@siol.net,
www.gorenjska.si

VRNIMO GORENJSKI NAGELJ NA GORENJSKE BALKONE IN OKNA 2006

Gorenjska turistična zveza tudi letos vabi k sodelovanju vse gojitelje, pridelovalce in ljubitelje gorenjskih nageljnov v projektu

VRNIMO GORENJSKI NAGELJ NA GORENJSKE BALKONE IN OKNA v letu 2006.

Vsi, ki želite sodelovati na izboru najlepših nageljnov, nam pošljite na naslov: Gorenjska turistična zveza, Koroška c. 27, 4000 Kranj fotografijo cvetočih nageljnov.

Priporočljivo je, da nam pošljete sliko tudi na elektronsko pošto.

Fotografiji priložite vaš naslov in telefonsko številko.

Vaše prijave pričakujemo najkasneje do 15. decembra 2006.

TUDI V AVGUSTU LETUJTE UGODNO

Prepričajte se sami

dodatni popusti za upokojene in otroke

en otrok do 12. leta v sobi z dvema odraslima osebamama ima brezplačno bivanje pri paketu 2 dni ali več!

pester kulturni in športni animacijski program

sledite internetnim akcijam in v določenih terminih letujte še ugodneje

Mir, sprostitvev, odlična hrana, dobra zabava, ugodne cene!

Terme Topolšica

T: 03/896 31 00 in 02
Brezplačna številka: 080 14 20
F: 03/896 34 00
E-pošta: info@topolsica.si
www.terme-topolsica.si

KULTURA

KRANJ

Pogled na delo Studia Signum

V sredo zvečer so v Galeriji Pungert na koncu starega dela mesta Kranja odprli likovno razstavo konkretistične skupine **Studio Signum**. Skupino je leta 1970 ustanovil Franci Zagoričnik, kasneje so se ji pridružili še drugi ustvarjalci in se je v letih svojega delovanja uspešno predstavljala na številnih razstavah doma in v tujini. Razstava bo na ogled do 16. avgusta. I. K.

LJUBLJANA

V Krki dela Igorja Dolenca

V četrtek so v Galeriji Krka na Dunajski cesti 65 v Ljubljani odprli razstavo del Igorja Dolenca. Predstavlja se predvsem z olji na platnu. Kot je zapisala Tatjana Pregl Kobe, sodobno likovno izražanje postavlja slikarja v položaj raziskovalca in tudi v Dolencovih slikah lahko zasledimo za sodobnost značilni zahtevi po drugačnosti in po prepričljivem osebnem slikarskem izrazu. Igor Dolenc je bil rojen v Poljanah nad Škofjo Loko, po končani grafični šoli je postal litografski risar, slikarsko se je izobraževal pod mentorskim vodstvom akademskega slikarja Iveta Šubica, študijsko pa se je izpopolnjeval tudi v Franciji, Angliji, Nemčiji in Italiji. Poleg slikanja se ukvarja tudi z novimi grafičnimi tehnikami, živi in dela pa v Ljubljani. I. K.

SLOVENSKA PESEM
ZA SOLZO V OČEH

Svojo jubilejno petintrideseto sezono je APZ France Prešeren iz Kranja zaključil s turnejo po ZDA. Pet koncertov v Washingtonu, Chicagu in Clevelandu.

Igor Kavčič

Preteklo leto se je APZ France Prešeren predstavil na jubilejnem koncertu ob svoji 35-letnici, so se člani zbor, ob tem da vsako leto nastopijo tudi na tekmovanju, delavnici ali krajši turneji v tujini, odločili, da se letos podajo na turnejo po ZDA. V dobrih dveh tednih v juliju so nanizali pet koncertov, dva v Washingtonu, dva v Chicagu, nastopili pa so seveda tudi v "drugem največjem slovenskem mestu" Clevelandu. Zbor je pod vodstvom dirigenta Primoža Kerštanja v sicer nekoliko okrnjeni petindvajsetčlanski sestavi, a dobro zaseden z vsemi glasovi prvič s sakralnimi skladbami nastopil v cerkvi Shrine Of The Immaculate Conception v Washingtonu, kjer so zapeli tudi med slovensko mašo. Osrednji koncert v ameriški prestolnici so ob pomoči tamkajšnjega slovenskega veleposlaništva pripravili v kulturnem centru Strathmore, z njim pa so na oni strani luže tudi zaključili praznovanja ob 15-letnici slovenske države. Pretežno ameriško publiko so navdušili z izborom slovenskih pesmi in s

Koncert v Slovenskem domu v Clevelandu je ameriške Slovence vsaj za trenutek popeljal v njihovo staro domovino.

skladbami iz zakladnice spiritualov. Pevke in pevce so gostili člani zbor Mosaic Harmony choir, ki je pred leti gostoval pri kranjskem zboru Musica Viva.

V nadaljevanju turneje so potovali na severozahod do Chicaga, kjer je že od nekdaj močna slovenska skupnost. Dva koncerta v predelu mesta, ki se imenuje Lemont, sta k poslušanju privabila veliko ljudi, pretežno ameriških Slovencev. Tako kot so v dvorani Univerze St. Francis v Jolietu marsikateremu poslušalcu v oči

prišle solze, mnogi so zraven tudi zapeli, so "apezejevci" tudi na pikniku, ki ga je pripravila tamkajšnja Slovenska ženska zveza, naše izseljence in njihove potomce s pesmijo vsaj za trenutek popeljali v Slovenijo.

Zadnja postaja je bila Cleveland v zvezni državi Ohio, kjer živi največja "slovenska izseljenska kolonija", uradno ima več kot 50.000 tamkajšnjih Američanov slovenske korenine, neuradno pa jih je menda še enkrat toliko. Ob pomoči tamkajšnjega konzulata so na-

stopili v slovenskem domu pri cerkvi St. Mary's in prav tako doživeli stoječe ovacije poslušalcev. Turnejo zbor po ZDA so omogočili Gorenjska banka, Merkur, GBD, DDC svetovanje, inženiring, ZKO in Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Mestna občina Kranj. Člani zbor, še polni vtisov in prijetnih srečanj s Slovenci na oni strani luže v jeseni nameravajo svoj pevski repertoar razširiti še za nekaj muzikalov, saj bodo v prihodnji sezoni pripravili celovečerni koncert.

Ribogojstvo Gorican
Slivje 2
8312 Podbočje

**NOVO
NOVO v Kranju
PRODAJA
CVIČKA**

informacije
na telefonu
041 348 570

Vinarstvo Goričar

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Predstavljamo kozmetične
in frizerske salone

Kozmetika pedikura Barbara Kregar

Namen mojega kontakta z vami je, da se vam predstavi in vam hkrati ponudim priložnost, da bolj spoznate moj kozmetično pedikerski salon. Našli ga boste, če se sprehodite proti Pungartu na Cankarjevi ulici 15.

Kot vemo, je zdravje najpomembnejše v našem življenju. Prav vsaka sprememba v telesu, naj bo to veselje, žalost ali bolezen, se odraža na naši koži. Zato skupaj poskrbimo za zdravje in lepoto. V mojem salonu vam nudim:

- pomlajevalno nego obraza z ultrazvokom, nego aknaite kože in masažo obraza
- depilacije
- odpravo celulita z ultrazvokom
- medicinska pedikura za odstranitev kurjih oces, vračilenih nohtov ali trde kože
- refleksno masažo stopal in
- manikuro oziroma zdravljenje nohtov po sistemu Jessica

Vabim vas tudi, da preizkusite koži prijazno negovalno kozmetiko, ki jo kot izkušena diplomirana inženirka kemije izdelujem sama iz naravnih olj in izvlečkov. Strankam, ki poleg stonitev kupijo še negovalno kozmetiko v vrednosti nad 2.000 tolarjev, nudim 5 % popusta pri storitvah.

Barbara Kregar
Cankarjeva 15, Kranj
Tel.: 04 / 202 24 84

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

ČRNO-BELO IN BARVNO

Danes, 28. julija, ob 18. uri bo v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah odprtje 43. slovenske pregledne razstave črno-belih in barvnih fotografij, uro kasneje pa še drugega dela razstave v salonu Viktorja Gregorača na Slovenskem Javorniku.

Igor Kavčič

V preteklem letu je Fotografsko društvo Jesenice praznovalo 80 let organizirane fotografske dejavnosti na Jesenicah. Ob številnih že tradicionalnih razstavah so se letos odločili organizirati še slovensko pregledno razstavo. Zaradi večjega števila fotografij, ob nagrajenih delih bo predstavljen tudi širši izbor na razstavo sprejetih del, se je organizator FD Jesenice ob pokroviteljstvu FZS odločil pripraviti razstavo v dveh

razstaviščih. Žirija v sestavi treh odličnih fotografov: Rafael Podobnik, Janez Korošič in Jakob Gnilšak je konec junija izmed prispelih del na natečaj nagradila najboljša. Obe prvi nagradi sta šli članoma Fotografskega društva Celje. Med črno-belimi fotografijami je 1. nagrado prejel Miran Orožim, 2. nagrado Herman Čater in 3. nagrado Sašo Eberl, diplome pa David Brusnjak, Jure Kravanja, Oton Naglost, Tomislav Urh in Sašo Valjavec. Med barvnimi fotografijami je prvo-nagrajeno fotografijo poslal David Brusnjak, na drugo mesto se je uvrstil Vasja Doberlet,

1. nagrada, barvne fotografije: David Brusnjak, He and them

tretji pa je bil Herman Čater. Diplome gredo v roke Karna Bozija, Marjana Debelaka, Jurta Kravanja, Vinka Lavtizarja

in Vasje Lebana. Na razstavi so sodelovali tako člani številnih slovenskih fotografskih društev kot samostojni fotografi.

NOMINATOR 208

Vročje, kaj! "Kaka hitca," bi rekli Štajerci. Še politična soprota ne popušta. Na "ogonj" vse bolj dajejo preštevilni župani, kandidati, tisti, ki naj bi bili na novo izvoljeni, se mi zdi, da še bolj. Prijatelj Kalček, izjemno piščo urednik Poleta, bi zanesljivo dejal v šali: prav nam je. Potem pa še zagori na čudovitem Krasu in v Libanonu, Bejrut je bil še lani trendi turistična destinacija, danes pa ... Velika igra gre dalje. Nova? Mislite?

Matjaž Javšnik

Američan Eric Bogosian, Newyorški pisec, zvezdnik artistske scene, je s komedijo **Sex, droge & Rock'n Roll**, v kateri je precej črnega, in povzema vsa "naša" hotenja, neizmernost želja in težo strahov, prevzel igralca in režiserja Valterja Dragana, skupaj z Matjažem Javšnikom, pa sta tekst spretno prenesla v naš prostor. Komedijsko, njuna ponovitev gre proti 500., sta minulo soboto spravila na oder portoroškega lokala Playa, tik ob obali, na tako imenovani študentski plaži, kjer zdaj skupaj gospodarijo Jan Plestenja, Boštjan Menart in ŠOUP - študentska organizacija univerze na Primorskem. In tako se je tudi uradno odprl poletni zabavni gledališki večer, dvojezično: Serate divertenti con

programma teatrale. "Stand Up" komedijanta sta privabila zavidljivo število obiskovalcev, in mislim, da prav nikomur ni bilo žal, da se je prišel nasmejati. Sijajen improvizator in Severjev nagrajenec Matjaž Javšnik, nepozaben Izi iz TV Dober dan, si je v prvem liku sposodil dva naključno izbrana med publiko in jih kot klatež v precej surovem jeziku s kangleico "nafehtal" za denar. "Vi, ki mi niste nič dali, ste navadne pizde, vidva sta pa

Valter Dragan

budale." Po aplavzu in bučnem smejanju, no, morda je bil še kdo užaljen, je v solo komadu nastopil Valter Dragan, igralec SNG Drama (Zoki - Fužinski blus, Monteg - Romeo in Julija, Musialowitz - Bratje Karamazovi). Kot novi bogatun, si je prav tako izbral žrtev med gledalci in jo povabil v svoj olimpijski bazen. Vsega ne gre povedati. Veliko smeha, ki ga je na račun Stojčija uprizarjal Javšnik kot velezvezdnik, kateremu nista tuja ne alkohol ne kokain. "Hvala, hvala, vidite, moji feni ...," je spretno umirjal neznosen hrup, ko je za odrom šel mimo hod z nesrečnikom na križu, kar zanesljivo pomeni fantovščino. Valter Dragan je v tretjem "štiklu" odlično uprizoril zadetka - s travo "zapohane" umetnika, ki da ima

vse v svoji glavi, ker ga nihče ne razume. Izjemno! "Kajne, me boš slikou? Kar daj, amater!" si je še mene sposodil in mi bil v pomoč, da sem še sam postal zvezda trenutka. Vam povem, ni lahka. Nekaj minutno hitro besedičenje Matjaža Javšnika s tekstom, kako naj bi se šlo na fantovščino in potem na poroko, je sprostito še zadnjo nejeverno dušo. Še enkrat: "Slikaj!" ob koncu predstave, še prej pa sta improvizirala pesmi, ki so jih

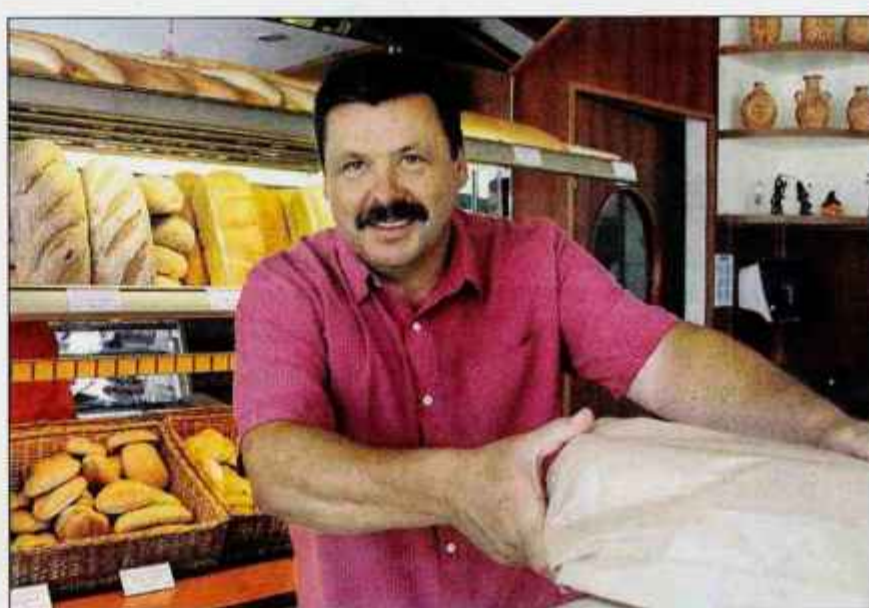
Boštjan Menart

naslovili naključni izpublike. Dragan je z naslovom Soča spesnil, da se ob Soči najraje razmnožuje. Javšni-

Dora Plestenjak

ku pa je Golica takisto v srcu. Aplavz! Pojdite gledat, se splača iti smejat, vam rečem. Paše. Ja, in potem se je začela zabava in noč je v vsej svoji prispodobnosti dobivala svojo moč. Odlična muzika je pozibavala, z morja je pihljalo, ne tako daleč čez je sveto iz hrvaškega Crvenega vrha, dišali so koktejli ... In torta, ki jo je solastnik, glasbeni založnik Boštjan Menart in idejni soboter projekta Playa, dal v "uporabo" akademski slikarki Dori Plestenjak, Janovi mami. Sijoča tridesetice seveda ne pripada Loški umetnici Dori Plestenjak, bilo pa je zabavno. Podobnih večerov in noči je Boštjan Menart, živi na "stari" južni gorenjski meji, torej v Sentvidu, še obljublja. V soboto, ko bosta v Kranju Petar Grašo in Jan Plestenjak, bo s komadom Od boga poslan zabaval Matjaž Javšnik, sredi velikega srpana pa še skupni "štikel" Pitje po Evropi. No ja, nekaj smo spili. Jasno, kako-

Miro Brkovič

pak. Če verjamete ali ne, sem in tja nam je postregel sam Belmondo. Seveda slovenski. Ljubljčanec Zvone, pred skromnimi 20 leti legenda diskoteke M v Ljubljani, DJ v Kranjski Gori v klubu Galerija in še kje. O njem gre veliko štorij, sam pa mi je prodal tole: "Jan je zvezda, v mojih časih so bili taki Čolič, Bebek. Lahko, da ima veliko punc, ampak lepše sem

Belmondo

imel pa jaz. Pazi, sigurno," me je resnoba nasmejal. O Belmondovi prvovrstni strasti, ki se ji reče karta, morda kdaj čez zimo, ko se srečamo v Kranjski, kjer sezono preživlja tako kot zdaj v Portorožu. Ob jutru, ko je zibal spomin na "smooth lunch" ter Dannyjev gin fizz, gin tonic, je klical po svežem zajtrku. Dopustniško poletna lakota. Kruh! Še dobro, da imam Gorenjci v Luciji "svojo" pekarno - Našo pekarno, haha. Patriotsko tja po kruh. Pogled jih, pogled, mladenke, na počitniškem delu, pridne kot le kaj, ponos svojima družinama. Prva, resnoba, podobna mami, navihana po očku, Anja Markovič z Oreška pri Kranju. Tudi Anjin očka Milan je imel pred časom svojo pekarno, a gredo zgodbe in posel naprej drugačno pot. Srednješolki Anji je v pomoč sestrična, simpatična svetlooka študentka ekonomije Renata Kristan iz Bitenij, vasi

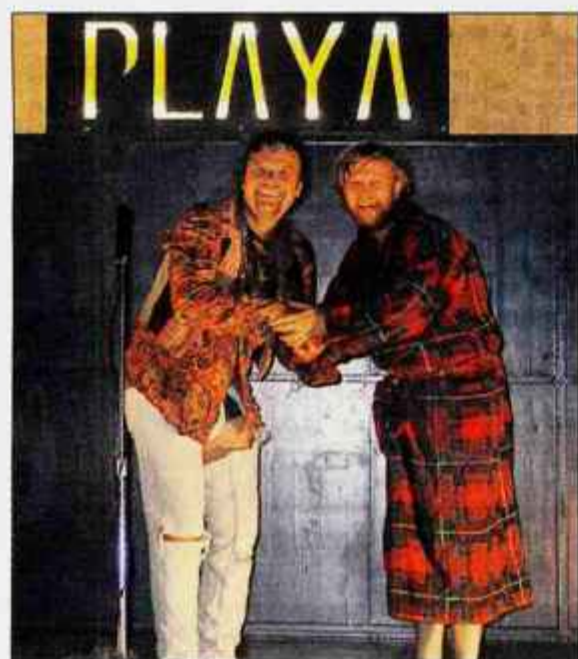
na poti iz Kranja proti Škofji Loki. Kako je bilo naporno priti do te slike, vam raje ne govorim. Težka pogajanja smo zgladili ob hladnem soku, kjer sta "pametovali", da bo Anja fermaceutka, Renata bo pa tržila, da se v časopisih itak vse izmislimo, da težimo ... Pa je prišel "oberšef", podjetni Miro Brkovič, ki je rojstno Škofjo Loko, njegova družina Lo-

Anja in Renata

gonder izhaja iz Stare Loke, iz zaselka Virlog "Pr Farc", zamenjal za Obalo. Z gostinjsko obrtjo je pred več kot 20 leti začel v Piranu z gostiščem Piros, obmorske zgodbe pa je zamenjal s takrat izjemno velikim zasebnim hotelom Relax v Kranjski Gori. In ga več kot spretno prodal. O Miru Brkoviču gre več zgodb, predvsem poslovnih. Najnovejša pa je hit poletja! Miro Brkovič bo kandidiral za novega župana občine Pi-

ran. Ni hec! Vse že teče, pogovori, podpora največje opozicijske stranke obeta, obljublja mu še "tamladi" in "tastari" in verjeti gre, da županji Vojki Štular ni malo mar. Če bi si Miro lahko zagotovil svojo loško "zlahto" za predvolilni štab ter za volilni korpus, izhaja iz družine številnih in znanih bratrancev (Janezi: Tušek, Poljanec, Mlinar, Jure Svovljšek)

Sex, Droge & Rock 'n Roll

KOMPAS HOLIDAYS

POVPRAŠAJTE in REZERVIRAJTE
letalske karte • ladijske vozovnice • hoteli • vstopnice • poslovna potovanja

KRF 7.14.8. Somo 3* 7 NZ, let iz LJ	97.900	BOLGARIJA 9.8. Palma 3* 7 NZ, let iz LJ	73.000
MIKONOS 4.8. hotel 3* 7 NZ, let iz LJ	89.900	RODOS 18.8. Sivo 3* 7 NZ, let iz LJ	79.900
RABAC 26.7.-5.8. hotel 3* 5 NR, vstop do 7 let 80% znižanje	56.900	ŠIBENIK 23.7.-1.8. hotel 3* 7 NR, vstop do 7 let 80% znižanje	89.900
GARDALAND 20.7.-15.12.18.8. 1 D = vstopnina	10.560	PARIZ Z LETALOM 9.8. 3 D/2 NZ, let iz LJU	81.200

gorenjska@kompas.si
KOMPAS KRANJ CERINA UL. 04/2014 261 • KRANJ REZERVATOR CENTER UL. 04/2014 267
KOMPAS ŠKOFJA LOKA UL. 04/5111 770 • KOMPAS PEKAR JESENICE UL. 04/5634 140

HUMOR, ZA KRATEK ČAS

BRAT VSE VIDI, BRAT VSE VE

NAMIG IZ VESOLJA ALI...

Val skrivnostnih znamenj, ki se v zadnjih dneh pojavljajo na slovenskih žitnih poljih, med oljno repico in na travnikih, je segel tudi na Gorenjsko.

Zgodaj zjutraj je znak, srp s kladivom, na enem od manjših travnikov v Križah pri Trziču prvi opazil znani občan, ki je zaradi narave dogodka želel ostati anonimen. Takole je govoril: "Zjutraj s'm šu za uto scat, pa pogledam ke preke travn'k in vid'm, de je trava požgana. S'm si reku, tastar, tole bo pa pizdarija. S'm zlezu na češno in ugotovu, da je eden naš žgal srp pa kladu." Znamenje v poplavi tovrstnih dogodkov v Sloveniji ne bi bil nič posebnega, če ne bi šlo za znak, ki je po znanem zgodovinarju iz Trziča proizvod totalitarnega sistema, ki je skoraj petdeset let mračil tudi našo svetlo Slovenijo. Slednji je prepričan, da so komunisti še med nami in so v nočni akciji na travnik vžgali omenjeni znak, med ljudmi pa se širi novica, da gre za opozorilo iz vesolja.

So srp in kladivo na zemljo poslali vesoljci, je to njihov znak, nas svarijo ali zahtevajo? So za znak poskrbeli vaški lumpje? Zaenkrat ni še nič gotovega.

V Križe se je odpravila strokovna komisija v kateri so: trziški policaj, ministrica Lukačičeva, vedeževalec Danny,

predstavniki ruskega veleposlaništva v Sloveniji, član oglaševalskega razsodišča Slovenije, zainteresirana skupina iz društva gorenjskih župnikov ter stranski sodnik, ki ga je poslala UEFA. Rezultati preiskave bodo znani takoj, ko se bo javil avtor znamenja.

Mali Brat

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam tokrat zastavlja novo uganko. Odgovor nam pošljite do torka v prihodnjem tednu na SMS pod šifro uganka, pripišite rešitev + ime in priimek na številko 031/69-11-11, ali po pošti na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Pod streho katero se trava zgubi in hlapec na rebrih lastnika čepi?

Izžreballi in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli prek SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Podarili bomo po dve vstopnici za bazen. Pravilna rešitev zadnje objavljene uganke se glasi: **kramp**. Tokrat smo izžreballi **Jože Kapler** in **Irma Šmelcer**.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21. 3.-21. 4.)
Obetajo se vam romantični časi. Oseba, ki se vam je v preteklosti izmikala vam pripravlja prijetno presenečenje. Vaši osamljenosti se iztekajo zadnje minute. Na delovnem mestu se raje preveč ne izpostavljajte.

Bik (22. 4.-20. 5.)
Veselili se boste nepričakovanega denarja. Prijateljem boste pomagali reševati težave. Na delovnem področju vam bodo končno prišle prav vaše dolgoletne izkušnje. Kljub skromnosti boste ponosni na sebe.

Dvojčka (21. 5.-21. 6.)
Spoznali boste pravi obraz nekoga, ki vas je pred kratkim razočaral. Vsaka resnica ima vedno dva obraza, in tudi v vašem primeru ne bo nič drugače. Pogovor, ki vam sledi, bo temeljit in uspešen.

Rak (22. 6.-22. 7.)
Še posebno sredi tedna se izogibajte večjemu nakupu, sicer vam lahko postane žal, a se ne bo več dalo popraviti. Malo več strpnosti vam na trenutke ne bi škodovalo. V ljubezni se vam obetajo pozitivne spremembe.

Lev (23. 7.-23. 8.)
Nehote boste padli v besedni nesporazum. Dan, dva vam zaradi tega slaba volja ne uide. Šele pogovor na štiri oči vam stanje dobro zaključijo. V dnevih, ki prihajajo, bodite pazljivi, da ne zapravite več denarja, kot je v vaših možnostih.

Devica (24. 8.-23. 9.)
Zdravstvene težave, ki se vam bodo sprožile na začetku tedna, boste hitro in uspešno odpravili. Če se vam bodo pri finančnih pokazal težave, nikar ne delajte panike, saj se vse pozitivno reši, preden bi sploh lahko prišlo do težav.

Tehtnica (24. 9.-23. 10.)
Na vaše dobro razpoloženje bo vplivala okolica, saj ste še vedno preveč odvisni od dobrih trenutkov drugih. Na čustvenem področju se vam bodo pojavila številna vprašanja, a na odgovore boste morali še počakati.

Škorpion (24. 10.-22. 11.)
Po vsej sili boste hoteli reševati težave drugih, a zato sedaj ni pravi čas. Raje se posvetite svojim interesom in se čisto prepustite svoji ljubljeni osebi. Ker vam je zadnje čase zmanjkovalo časa, imate kar malo slabe vesti.

Strelec (23. 11.-21. 12.)
V prihodnjih dneh se vas bo držala sreča. Vse slabe izkušnje iz preteklosti bodo pozabljene. V iskanju pravih poti boste večkrat prijetno presenečeni, in to vam bo še bolj utrdilo samozavest.

Kozorog (22. 12.-20. 1.)
Splet okoliščin vas bo prisilil, da boste naredili drzen korak, ki ga sicer še niste nameravali. Posledice, ki sledijo, vas bodo prijetno presenetile in žal vam bo za vse tiste dni in noči, ko ste razmišljali drugače in seveda nič naredili.

Vodnar (21. 1.-19. 2.)
Teden boste preživeli v iskanju novih prijateljev v želji, da bi obnovili stare vezi iz preteklosti in vzpostavili nove za prihodnost. Kajti ljudje se skozi življenje spreminjamo, naučimo se odpustiti in sprejemati ljudi takšne, kakršni pač so.

Ribi (20. 2.-20. 3.)
Za nekaj dni vas bodo omrežile in ohromile črne misli, a raznim strahovom ne smete dovoliti, da vam prekrizajo načrte, ki ste si jih pred časom zastavili. Voljo in moč vam bodo dali tudi prijatelji, ki vam bodo tokrat le stali ob strani.

TANJA ODGOVARJA IN RAZKRIVA SKRIVNOSTI SANJ

"Cvetje v jeseni"

Redno prebiram vašo rubriko in sem vesela vseh vaših pozitivnih misli in odgovorov. Že vrsto let sem v neresljivem položaju in s strahom si jemljem trenutke, da malo zadiham. Kaj me čaka v moji jeseni?

V preteklosti vas je oviralo to, da otroci niso odrasli in jih morate spraviti do kruha, preden naredite korak. Kakšen je sedaj izgovor? Nikar ga ne iščite, ker ga ni! Za trajno srečo so samo trenutki premalo. Trenutek pride in gre mimo, vi pa potrebujete nekaj trdnega in več-

nega. Vaša jesen, če vašemu življenjskemu obdobju lahko tako rečem, bo kot poletje ali še bolj pomlad. Kot vidim, boste dozoreli v svojih odločitvah in hvala Bogu še ni nepozno. Ljubezen in vse, kar je lepega z njo povezano, vas še čaka. Treba je stegniti roko in vzeti, kar vam prihodnost ponuja. Leta niso nobena ovira za izpolnitev želja in kljub življenjskim izkušnjam se zdravstveno dobro držite. Otroci bodo prišli do dokaj dobrih služb in tudi družine si bodo ustvarili. Ne delajte si skrbi zaradi njih. Pred vrati vas čaka lepa prihodnost, le odprite

jih. Kot zvesti bralki vam želim vse lepo.

"Krizantema"

Vrtim se v krogu, saj se ne znam pravilno odločiti. Kaj če naredim usodno napako in bo vsega v trenutku konec. Prosim pomagajte mi z nasvetom.

Res, vrtil se v krogu in nič ne narediš, da bi ga prekinila. Že samo s tem, ko se sprašuješ, ali je ta zveza, ki jo imaš in si tik pred poroko, prava, veš, da je nekaj hudo narobe. Vidim premalo pripadnosti in nič ljubezni. Najbrž tudi ti. Strah, ki

ga občutiš je upravičen. Notranji alarm, ki se ti je sprožil, se ti ni brez razloga. S fantom se čim prej iskreno pogovori, saj ne smeš nič več odlašati. Normalno, da bo prizadet, a bolj danes kot čez deset let. Oseba, ki čaka nate, se je že malce naveličala tvojih izgovorov. To je razumljivo. Ni mu jasno, zakaj ga vlečeš za nos, saj bi on zate naredil vse, in še več. Takoj nehaj z lažmi in bodi do drugih taka, kot si želiš, da bi bili oni do tebe. Začarani krog se bo prekinil in zopet boš vedela, kdo si in kakšni so tvoji cilji. Srečno!

 VELIKODUŠNE PESMI
V BROŠURI
MAJHNEGA FORMATA

 ANGEL BREZ KRIL
avtorice Tanje Nežmah Dolinšek

NAGRADNA KRIŽANKA

laguna mestna plaža, Dunajska c. 270, 1000 Ljubljana, Tel.: +386 1 568 39 13 www.laguna.si

V Ljubljana Resortu na Ježici v Ljubljani vas pričakuje mestna plaža Laguna. Zajema tri sodobne bazene z ogrevano vodo, ki se polnijo iz lastne vrtnice, ter s preko 60 vodnimi efekti in ogrevanimi ležalniki z zvočniki ob vzglavju.

Za otroke je urejen otroški bazen z igrali, veliko didaktično otroško igrišče, nova otroška igralnica z mini kinom, animacije, poletne šole, malčki pa lahko v Laguni praznujejo tudi rojstni dan.

SESTAVIL:	MLADINSKA PISATELJICA (DESA)	OTOK V ALEUTIH	TATUM ONEAL	STROJ NAPRAVA	DINAMIČNOST	DROG NA VPREZNEH VOZU	OTOČJE V ALEUTIH				
BIKOBOREC			4								
NAUK UTOPISTOV						2					
CIRIL KOSMAC			ŠVICARSKI PISATELJ (CLAUDE) REZKAR								
HTRO HLAPLJIVA SNOV						MAJHNO OKNO	MESTO V FRANCIJI				
GESLO	HP. MOMENT	ŠPANSKO MOŠKO IME OTOK ZAHODNO OD MALTE									
GORENJSKI GLAS	KRALJICA ŠPORTA SKETOVA LIT. JUNA-KINJA										
STRJEN SAŠNE SOK				REŽISER RUSSELL							
STARORIMSKA ZGRADBA V PULJI				STAR SLOVAN PODROČJE ALOPATOV	9						
JINAKINJA BURGERJEVE BALE						CELJE	DEL OBRAZA				
ZADNIK (LAT.)		3		SPOLNA BOLEZEN ZACHIMBA RASTLINA							
60	OSME INTERVAL	GEOLŠKA DOBA ZEMLJE	IGRALKA ŽUPANČIČ	SLADIKO VODNA BRKATA RIBA	CUNJA	GORENJSKI GLAS	NAŠ SKLADATELJ (LEOPOLD)	PERGAMONSKI KRALJ MORALA	DEL FOTOPARATA	MESTO V LITVI	
PRHOD V GOSTE						NAŠ PRAVNIK (VAN)		8	STROKOVNIK ZA OPTIKO	7	
KRAJ PRI TRŽIČU						PRISTAŠ ETIKE			FINSKA LUKA	DRŽAVA V AFRIKI	
GESLO									PROPADNIK GOTOV	IZGOVOR CIRKE Q	
ALBERT ENSTEIN	11		TIPALO, STRKALO	REKA MED FRANOM IN ARMENIJO					PERZLSKI DUH ZLA	AVGUST ČERNIGOJ	6
KMEČKO NASELJE				AZJSKA VOLI-NISTKA (VANESSA)	GOROVJE V MIJANMARU BEOTUKA				JELKA HOJA		
PRIPADNIK ALEMANOV								ORGAN NA ZADKU ČEBELE	HUMORISTKA PUTIRH TOK ZA OČALA	MODEL VOZILA HYUNDAI	
ARMAN BELAR BOREAL KOLUR NANTES	GAJŽLA	RT V ŠPANJI STARORIMSKI POZDRAV				VREČAST DEL OBLAČILA					10
GESLO					5	GRŠKA ČRKA					
IGRALEC BAN				KROG NA NEBESNI OBLI							1
OŠTRA VODNA SKALA				DEL ARHAIKA							7

V Vitka in Ritka baru vam bodo postregli z osvežilnimi pijačami, okrepčali pa se boste lahko v Fast foodu in sladoletnem gradu. Večeri na Laguni so namenjeni eksotičnim zabavam, kjer boste uživali v tematskih šovih ob glasbi domačega DJ Dekkyja ali ob Ritka Baru. Večerni program poteka vsak večer od 21. ure dalje.

Poskrbljeno je tudi za športne aktivnosti na več športnih igriščih, trampolinih, fitnesu ter adrenalinskem parku.

Nagrade:
1., 2. in 3. nagrada: dnevna vstopnica za laguna mestno plažo ali kompilacija Tri nagrade kot ponavadi podarja Gorenjski glas.
Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 9. avgusta 2006, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa na Zoisovi 1.

Nagrajenci nagradne križanke ZAVOD ZA TURIZEM KRANJ, ki je bila objavljena 11. julija, so: 1., 2. in 3. nagrada: celodnevno kopanje v Termah Snovik prejmejo **ERIK BOJANC**, Velesovska 22/a, Šenčur; **KLEMEN KOBLAR**, Javorniški Rovt 21/a, Jesenice; **ANTON ZORMAN**, Češnjevke 5, Cerklje; 4., 5. in

6. nagrada: praktične nagrade, ki jih podarja Deželna banka, prejmejo **RUDI SUŠNIK**, Podreča 56/a, Mavčiče; **ANKA ROPRET**, Britof 349, Kranj; **JANA STELE**, Mlaka 34, Komenda; 7. nagrada: vino Vipava, ki ga podarja Agroind Vipava 1894, pa prejme **DAVID LENAR**, Gregorčičeva 5, Bled.

DRUŽABNA KRONIKA

SLADKO MORJE

Dnevi v koloniji so zapolnjeni z različnimi interesnimi dejavnostmi, dogajanjem na plaži, športnimi igrami in tistim, v čemer večina otrok najbolj uživa - s plavanjem. Z ekipo 'Dobro jutro, Slovenija' pa smo se že petič tradicionalno družili na barki Meja, ko smo pluli ob slovenski obali.

A Alenka Brun

V Pineti pri Novigradu, najbolj znanem otroškem letovišču za gorenjske otroke, je letos v drugi izmeni (od 13. do 27. julija) letovalo 247 otrok. Med njimi največ desetletnikov, porazdeljeni pa so bili v 25 skupin. Pedagoški vodja druge izmene je bil Boštjan Gorzetti, ki ima kot vodja v koloniji dolg staž. Letos je bil prisoten že sedmič. Ko smo obiskali Pineto, so bili otroci na morju komaj drugi dan, tako da si je začetni vtis Boštjan še ustvarjal. Vedel pa je kaj ga kot vodjo izmene čaka v nadaljevanju:

"Potrebujemo dva, tri dni, da se otroci navadijo, da spoznajo red, da vzgojitelji dojamemo, zakaj so tu, kaj je njihova naloga. V vodstvu nas je pet, moj pomočnik je tudi letos Matjaž Petek, imamo pa še arimatorko večernih prireditev in dnevnega dogajanja Špelo Pangeršič. Njena naloga je včasih bolj, včasih manj zahtevna. Med večernimi prireditvami pa sta med otroki najbolj priljubljena ples in rin čin čin." Boštjan je še dodal, da je glede na njegove dosedanje izkušnje kolonija za otroke koristna, saj predstavlja obliko socializacije in obenem zelo aktivne počitnice.

Portorož 'poka po šivih' na plaži (čez dan - se pa marsikdo pritoži, da ni pravega nočnega življenja), kopalci pa razmišljajo, bi ali ne bi zaplavali nekaj metrov, saj voda ne zbuja zaupanja. Zato je morda kopanje v Piranu 'čistejšo', a se zaplete s parkiranjem. Zanimiv predlog pa je vožnja z barko Meja, s katero smo se v soboto s sopotniki akcije Slovensko naj kopalništvo odpravili na 46 kilometrov dolgo pot od Portoroža mimo Pirana, Izole pa vse do Kopra in nazaj. Tako kot vsako soboto je tudi to pot radijsko javljanje s Francijem Potočnikom potekalo v živo iz barke, družbo pa so mu delali županja Izole

Breda Pečan z možem Alojzom Pečanom (GIZ Izola), Dimitri Kocijančič iz Centralne plaže Portorož, Patricija Gržinič (TIC Portorož), Vlasta Mramor Jovanovič iz Debelega rtiča ter vinarji Marinko Rodica prihaja iz Marezig in je znan po refošku ter malvaziji, vendar njegovo vino na Gorenjskem srečamo redko, Franz Horvat pa ima v Izoli sicer galerijo, se pa pri njem najdejo dobra vina štajerskega izvora. Med povabljenimi pa so bili tudi predstavniki nekaterih medijev, poslovnih partnerjev in družinski člani ekipe Dobro jutro, Slovenija. V soboto je veljalo: sonce, morje, zrak, svoboda.

Franci Potočnik se je z Meje javljal po Sloveniji v živo.

/ Foto: Alenka Brun

Francijeva gosta, mož in žena: Alojz Pečan in soproga, izolska županja, Breda.

/ Foto: Alenka Brun

Barbaro Boh (vodja projektov pri Dobro jutro, Slovenija) je ob vinu podučil Franz Horvat.

/ Foto: Alenka Brun

Patriciji Gržinič je poleg vinarjskih sposobnosti Marinko Rodica pokazal še spretnost rezanja pršuta.

/ Foto: Alenka Brun

Neži, Maša, Patricija in Edina so najbolj uživale čez dan v plavanju, zvečer pa v rin čin činu.

/ Foto: Tina Dokl

Toplo morje in vroče sonce sta včasih otroke z vzgojitelji vred navdušila bolj kot sladoled.

/ Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Najlepša je Portoričanka

Osemnajstletna Portoričanka Zuleyka Rivera Mendoza, ki je bila minulo nedeljo v Los Angelesu izbrana za Miss Universe 2006, je slabo uro po okronanju izgubila zavest. Zaradi vročine in težke kovinske obleke jo je obšla nenadna slabost, zato so jo odnesli v zakulisje, truma novinarjev

pa je zaman čakala na novinarsko konferenco. Latino lepota je hitro okrevala, čaka jo enoletno potovanje po svetu, kjer se bo ukvarjala s humanitarnim delom, predvsem bojem proti aidsu, v prihodnosti pa bi rada postala igralka.

Eros s srbsko manekenko

Eros Ramazzotti se je do ušel zaljubljen v ometavno srbsko manekenko Nino Seničar. Lepotica iz Novega Sada se je v Italijo preselila zaradi študija, vendar so jo manekenske ponudbe premamile, bila je tudi jugoslovanska prvakinja v jahanju. Da so Erosu všeč balkanska dekleta, je že pred časom potrdila tudi hrvaška manekenka Iva Jerković, ki pevčevemu šarmu ni podlegla. Nino naj bi osvojil z vabili na večerjo in šopki rdečih rož.

Voščena Shiloh

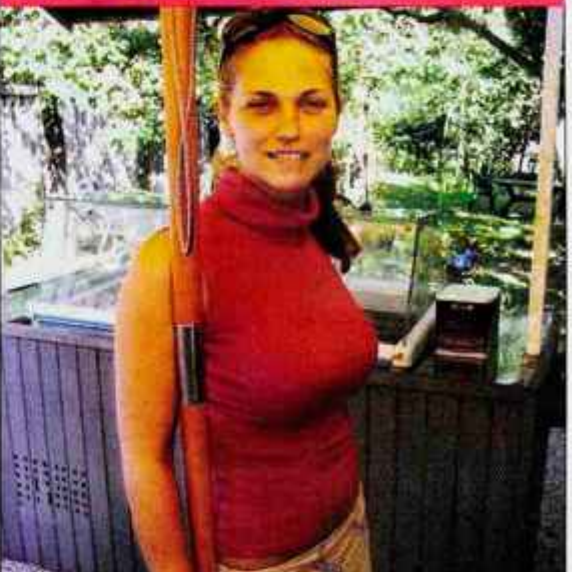

Najslavnejši dojenček na svetu, komaj dvomesečna Shiloh Nouel je že dobila svojo mesto v newyorškem muzeju voščenih lutk Madame Tussauds. V Namibiji rojena hči Angeline Jolie in Brada Pitta zadovoljno spi v košari ob svojih starših, otroško sobo so kraju rojstva primerno okrasili z afriškimi motivi. Shiloh je prvi dojenček, ki so ga v muzeju počastili z voščeno lutko, dolar od vsake prodane fotografije srečne družine, za katero ima dovoljenje le uradni fotograf muzeja, pa bo namenjen Unicefu.

George skače čez plot

Vse bolj kaže, da spektakularne gejevske poroke Georgea Michaela in Kennija Gossa, s katero sta letos nameravala potrditi svojo 10-letno ljubezensko zvezo, ne bo. Britanski pevec se je zopet znašel v nemilosti tabloidov, potem ko so ga fotografij ujeli med seksom z nekim brezposelnim šoferjem tovornjaka, kar v grmovju londonskega parka. George pravi, da skoku čez plot pripisujejo prevelik pomen, saj imata s Kennijem odprto razmerje. Še vedno zatrjuje, da se bosta civilno poročila takoj, ko se bo medijski cirkus polegel, medtem ko naj bi Kenny sedaj imel pomisleke.

Spela Jagodic prihaja iz Hrušice pri Jesenicah. Bikica, ki ljubi potovanja. Dalj časa je živela v Avstraliji, kasneje prepotovala Evropo, obiskala tudi Fidži. Oblikuje tudi nakit. Rada ima dobro družbo, rekreacijo in glasbo.

/ Foto: Jurec Pijan